

Książka Pamiątkowa.

Książka Pamiątkowa

DZIAŁALNOŚCI

KALISKIEGO TOWARZ. WZAJEMNEGO KREDYTU

łącznie z b. KASĄ POŻYCZKOWĄ PRZEMYSŁOWCÓW

KALISKICH

ZA 21-LETNI OKRES ICH ISTNIENIA

1893-1914.

OPRACOWAŁ

STANISŁAW BULEWSKI

Prezes Zarządu Kaliskiego Towarzystwa Wzajemnego Kredytu.

KALISZ 1914.

odbił się w Czytelni

III 66913

326.73 (1287) (091) 18/13

-
-
- W TŁOCZNI JÓZEFA RADWANA (GAZETY KALISKIEJ) W KALISZU.
 - KLISZE Z ZAKŁADU B. WIERZBICKIEGO W WARSZAWIE.
 - ODBIJAŁ NA MASZYNIE DWUWALCOWEJ JÓZEF POTULSKI.

W dniu 24 Października 1913 roku nastąpiło poświęcenie i otwarcie nowego gmachu Kaliskiego Towarzystwa Wzajemnego Kredytu.

Podczas tej uroczystości w przemówieniu mem starałem się streścić historję powstania i rozwoju tej pierwszej w ziemi Kaliskiej i dziś największej kooperatywy, która w roku 1893 powstała, jako skromna „Kasa Pożyczkowa Przemysłowców Kaliskich“.

Rada Kaliskiego Towarzystwa Wzajemnego Kredytu na posiedzeniu swem Listopadowem 1913 r. postanowiła przemówienie to wydać w druku na koszt Towarzystwa i zaopatrzyć je w odpowiednie ilustracje.

Pracę tę uzupełniłem szeregiem wykazów, wyjaśniających rozwój i stan obecny nie tylko naszej instytucji, lecz i pokrewnych jej banków, ze specjalnem uwzględnieniem instytucji finansowych w m. Kaliszu.

Aby zaś skromna moja praca przyniosła korzyść społeczeństwu, całkowity dochód ze sprzedaży przeznaczam za zgodą Rady Towarzystwa na zapomogi dla abiturjentów Kaliskiej 7-mio klasowej szkoły Handlowej, kształcących się w zagranicznych uczelniach, oraz w krajowych prywatnych zakładach naukowych.

STANISŁAW BULEWSKI.

Z powodu uroczystości poświęcenia nowego gmachu Towarzystwa, który sam świadczy o rozwoju instytucji, gdyż była ona w stanie wystawić go własnymi środkami podług ostatnich wymagań techniki bankowej, kreślę rys historyczny Kaliskiego Towarzystwa Wzajemnego Kredytu.

Uroczystość dzisiejsza jest rocznicą 21-letniej działalności instytucji łącznie z b. Kasą Pożyczkową Przemysłowców, z której nasze Towarzystwo powstało.

21 lat działalności tych dwóch instytucji, jest to poważny okres czasu, ujawniający nie tylko rozwój tychże, ale i historję ich powstania.

Dawniejsze, pełne wojowniczego zgiełku i surm bojowych czasy, nieznały instytucji finansowo-społecznych, niepotrzebowały banków o szerokim zakresie.

Dopiero w XII wieku w Wenecji powstał pierwszy, tak zwany żyrowy Bank, za jego przykładem poszła Genewa w roku 1407, a dalej Hollandja, gdzie w Amsterdamie stworzono dołobny Bank w roku 1609.

Później powstały w Europie już na specjalnych zasadach banki akcyjne emisyjne, t. j. wypuszczające pieniądze papierowe.

Za macierz wszystkich takich banków uchodzi Bank Angielski.

Takim więc sposobem powstały najgłówniejsze Banki:

1. SZWEDZKI BANK PAŃSTWOWY w 1668 roku przemianowany z Banku Stockholm Banco, założonego w 1656 roku, z kapitałem zakładowym 50.000.000 koron, z prawem wypuszczania banknotów, obieg których 31 grudnia 1912 roku wynosił 228.430.000 koron.

2. BANK ANGIELSKI w 1694 r., z kapitałem zakładowym 14.553.000 £. z prawem wypuszczania banknotów, obieg których do końca 1912 roku wynosił 58.705.555 funt. sterl.

3. BANK IRLANDZKI w 1783 roku, z kapitałem zakładowym 600.000 £., podniesionym do 60.000.000 £., z prawem wypuszczania banknotów £. 3.738.428.

4. BANK FRANCUSKI w 1800 r., z kapitałem zakładowym 182.500.000 franków, z prawem wypuszczania banknotów do 5.800.000.000 franków, obieg których po dzień 31 grudnia 1912 roku wynosił 5.584.337.635 franków.

5. BANK FINLANDZKI w 1811 r., z kapitałem zakładowym 25.000.000 marek fińskich, obieg których po dzień 31 grudnia 1912 roku wynosił 117.498.127 marek fińskich.

6. DUŃSKI BANK NARODOWY w 1813 roku, z kapitałem zakładowym 270.000.000 koron, z prawem wypuszczenia dowolnej ilości banknotów, obieg których w końcu 1912 roku, wynosił 131.150.175 koron skandynawskich.

7. BANK HOLENDERSKI w 1814 roku, z kapitałem zakładowym 20.000.000 guld. holend., z prawem wypuszczania banknotów, obieg których w końcu 1912 roku, wynosił 310.239.930 guld. holend.

8. AUSTRJACKI BANK NARODOWY w 1816 roku, przemianowany w r. 1846 na Bank Austro-Węgierski, z kapitałem zakładowym 110.000.000 koron, podniesionym w 1878 r. do 210.000.000 koron, z prawem wypuszczania banknotów do 2.107.575.383.75 koron, obieg których 31-go grudnia 1912 roku, wynosił 2.815.797.400 koron, z przewyżką zatem 708.222.000 koron, podlegającą opodatkowaniu $\frac{5}{48}\%$ na rzecz skarbu.

9. BANK NORWEGSKI w 1816 r., z kapitałem zakładowym 19.000.000 koron, podwyższonym do 25.000.000 koron, z prawem wypuszczania banknotów, których obieg 31 grudnia 1912 roku wynosił 99.148.000 koron.

10. BANK HISZPAŃSKI w 1829 roku, przemianowany z Banku Espanol de San Fernando, z kapitałem zakładowym 150.000.000 pesetas (franków) z pra-

wem wypuszczania banknotów do 2,000,000,000 pesetas, obieg których 31 grudnia 1912 roku wynosił 1,855,700,000 pesetas.

11. BANK NARODOWY GRECKI w 1841 roku, z kapitałem zakładowym 20,000,000 drachm, z prawem wypuszczania banknotów do 65,098,380 drachm na rachunek Banku i niezależnie od tego na rachunek skarbu, obieg których 31 grudnia 1912 roku wynosił:

na rachunek Banku	66,000,000	drachm
na rachunek Skarbu	61,778,575.42	drachm
na mocy specjalnego prawa	<u>100,000,000</u>	drachm
Razem	227,778,575.42	drachm.

12. BANK PORTUGALSKI w 1846 r., z kapitałem zakładowym 13,500,000 conto, z prawem wypuszczania banknotów do 42,000,000 conto, obieg których 31 grudnia 1912 roku wynosił 84,671,300 milreisów.

13. BELGIJSKI BANK NARODOWY w 1850 roku, z kapitałem zakładowym 50,000,000 franków, z prawem wypuszczania banknotów, obieg których w 1912 r. wynosił 953,831,400 franków.

14. ROSYJSKI BANK PAŃSTWA w 1860 roku, przemianowany z Państwowego Banku Handlowego, a zreorganizowany za Wittego w 1894 roku, z kapitałem zakładowym 50,000,000 rubli, z prawem wypuszczania banknotów, obieg których w końcu 1912 roku wynosił 1,546,406,378 rubli.

15. BANK RZESZY NIEMIECKIEJ w 1875 roku, przemianowany z Pruskiego Banku Państwowego, założonego w 1846 roku, z kapitałem zakładowym 180,000,000 marek, z prawem wypuszczania banknotów do 1,815,525,946 marek, obieg których 31 grudnia 1912 roku wynosił

	5,833,147,280	marek,
a po strąceniu w Kasach Banku	<u>3,313,648,750</u>	„
czyli	2,519,498,530	marek
z przekroczeniem granicy	703,972,584	„

16. BANK NARODOWY BUŁGARSKI w 1879 roku, z kapitałem zakładowym 20,000,000 lewów (franków w złocie) z prawem wypuszczania banknotów, obieg których 31 grudnia 1912 roku wynosił 164,428,658.75 lewów.

17. BANK NARODOWY RUMUŃSKI w 1880 r. z kapitałem zakładowym 30,000,000 Lei (franków) z prawem wypuszczania banknotów, obieg których w końcu 1912 r. wynosił 645,960,640 Lei.

18. BANK NARODOWY SERBSKI w 1880 roku z kapitałem zakładowym 20,000,000 dinarów z prawem wypuszczania banknotów, obieg których w dniu 31 grudnia 1912 roku wynosił 146,772,650 dinarów.

19. BANK WŁOSKI w 1893 roku przemianowany z Banku Narodowego w Genui i po złączeniu z innymi Bankami, powstałymi w 1866 roku, z kapitałem zakładowym 240,000,000 lirów, z prawem wypuszczania banknotów, obieg których d. 31 grudnia 1912 roku wynosił 1,686,052,000 lirów.

20. SZWAJCARSKI BANK NARODOWY w dniu 20 czerwca 1907 roku, z kapitałem zakładowym 50,000,000 franków, rozmieszczonych

na 23 kantony	Fr.	19,386,000
„ 63 banki	„	8,268,000
10,004 osoby prywatne	„	<u>22,346,000</u>
Razem	Fr.	50,000000

z prawem wypuszczania banknotów w razie potrzeby do d. 20 czerwca 1927 r., obieg których d. 31 grudnia 1912 roku wynosił 339,239,700 franków i t. p.

Niezależnie od tego w Państwach Europejskich i całego świata powstał cały szereg banków handlowych, dyskontowych, pożyczkowych, ziemskich i miejskich, długo i krótko terminowego kredytu, bez prawa jednakże wypuszczania w obieg banknotów.

W Królestwie Polskiem istniał tylko jeden Bank Rządowy, a mianowicie Bank Polski, ustanowiony dekretem Cesarza Mikołaja I-go w dniu 17/29 stycznia 1828 roku, kontrasygnowali: Minister prezydujący w Komisji Rządowej Przychodów i Skarbu książę Ksawery Lubecki i Minister Stanu, Stefan hrabia Grabowski.

Z funduszków skarbowych przyznane mu było uposażenie w wysokości 30,000,000 złt. polskich, podwyższone w roku 1834 do 42,000,000 złt. polskich, a w roku 1841 do 8,000,000 rubli, z prawem emitowania banknotów do 70,000,000 złotych polskich.

Bank Polski, oprócz zwykłych czynności handlowych w szerokim zakresie, miał szerokie atrybucje: udzielał pożyczki zakładom fabrycznym i innym przemysłowym przedsiębiorstwom, pożyczki na zaprowadzenie maszyn rolniczych, oraz na zastaw towarów, które były przechowywane, albo w składach bankowych, albo w składach prywatnych pod kluczem urzędnika Banku.

Przez długi czas Bank Polski dążenia do rozwoju przemysłu krajowego zwracał wprost do urządzania zakładów przemysłowych i administrowania nimi.

Do takich należały: fabryka wyrobów tkackich w Żyrardowie, górnictwo krajowe, warzelnie soli w Ciechocinku, papiernia w Jeziornie, fabryki żelaza Ostrowieckie z dobrami i walcownią w Irenie, zakłady młyna parowego na Solcu w Warszawie, walcownie cynku w Londynie i t. p.

O wybitnej działalności Banku Polskiego szeroko napisał w specjalnej książce znany nasz ekonomista Henryk Radziszewski.

Tak trwało do 1870 r., kiedy to Rząd ograniczył pożyteczną działalność Banku Polskiego, poddając go pod bezpośrednie kierownictwo Ministerjum Skarbu w Petersburgu i odejmując prawa emitowania biletów Banku.

W tym to właśnie czasie, po wypadkach 1863 r., społeczeństwo nasze pogrążyło się beznadziejnie w apatię.

Smutne warunki polityczne, ogólna bieda, długie lata cierpień i zawodów, ciężkie warunki egzystencji, musiały przyczynić się do rozwiania złudzeń, nauczyły nas trzeźwiej patrzeć w przyszłość, a żywotność nasza zmuszała nas do budowy gmachu przyszłości, na innych opartego podstawach.

Rozległy się hasła pracy u podstaw, pracy organicznej. Należało wytworzyć w kraju dobrobyt i większą niezależność materialną przez wytworzenie i podniesienie rolnictwa, przemysłu, handlu i rzemiosł.

Zniesienie w owym czasie granicy celnej między Królestwem Polskiem a Cesarstwem, rozszerzyło widnokrąg naszego przemysłu, handlu i rękodzielnictwa. Królestwo ekonomicznie zyskiwało wiele, Cesarstwo i Wschód Daleki stawał się dla naszych wyrobów przystępniejszy.

Warszawa, wobec budujących się dróg żelaznych stała się punktem tranzytowym dla handlu zagranicznego, a nawet dla wielu płodów rosyjskich, wywożonych zagranicę.

Wobec tego, zjawiała się konieczność dla wielkiego przemysłu i handlu zakładania prywatnych akcyjnych Banków i tak powstały do chwili obecnej:

1. Bank Handlowy w Warszawie

na zasadzie ustawy Najwyżej zatwierdzonej, 24-go lutego 1870 roku z kapitałem zakładowym 1,000,000 rubli, podwyższonym w 1871 r. do 3,000,000 rb., w 1872 r. do 7,000,000 rb., w 1894 r. do 10,000,000 rubli, w 1898 roku do 12,000,000 rubli, a w 1911 r. do 20,000,000 rubli.

Oddziały posiada: w Będzinie, Częstochowie, Kaliszu, Kijowie, Lublinie, Łodzi, Petersburgu, Sosnowicach, Włocławku i Zawierciu.

W końcu 1912 r. Władze Banku stanowili:

Prezes Rady Baron Leopold Kronenberg

Wice Prezesi Rady: Kazimierz Natanson

 Karol Strasburger

Członkowie Rady: 1) Piotr Drzewiecki
 2) Edmund Fuchs
 3) Stanisław Glezmer
 4) Bazyli Jewreinow
 5) Ignacy Jasiukowicz
 6) Jerzy Meyer
 7) Adam Michalski
 8) Baron Gustaw Taube
 9) Piotr Wertheim
 10) Wojciech Sawicki
 11) Eugenjusz Zieliński

Dyrektor Banku Wojciech Sawicki
Komisja Rewizyjna: 1) Henryk Dynowski
 2) Stefan Dmochowski
 3) Ludwik Kronenberg
 4) Stanisław Krzeczkowski
 5) Artur baron Taube.

2. Bank Dyskontowy Warszawski

na zasadzie Ustawy, zatwierdzonej 26-go maja 1871 roku, z kapitałem zakładowym 1,000,000 rb., podwyższonym stopniowo do 10,000,000 rb.

W końcu 1912 r. Władze Banku stanowili:

Prezes Rady: Mieczysław Epstein

Członkowie Rady: 1) Aleksander Czajewicz
 2) Paweł Halperin
 3) Jakób Hertz
 4) Władysław Kiślański
 5) Henryk Markoni
 6) Adolf Peretz
 7) Heiman Poznański
 8) Dr. Karol Poznański
 9) Maurycy Poznański
 10) N. Rundstein
 11) Władysław hr. Wielopolski

Dyrektor Banku Paweł Halperin
Komisja Rewizyjna: 1) Stanisław hr. Łubieński
 2) Wojciech Grabowski
 3) Szymon Sonenberg
 4) Władysław Braunstein

3. Bank Handlowy w Łodzi

na zasadzie Ustawy zatwierdzonej w 1872 r., z kapitałem zakładowym, podwyższonym stopniowo do 10,000,000 rubli.

Oddziały posiada: w Warszawie, Lublinie, Radomiu i Kielcach.

Agentury posiada: w Chełmie, Zamościu i Ostrowcu.

Magazyny tranzytowe w Lublinie.

W końcu 1912 r. Władze Banku stanowili:

Prezes Rady Rzec. Radca Stanu, Edward Herbst

Wice Prezesi Rady: Karol Scheibler

Dr. Alfred Biederman

Członkowie Rady: 1) Teodor Ender
 2) Henryk Grohman
 3) Henryk Herbst
 4) Jakób Hirschberg
 5) Edward Landié
 6) Jakób Petters
 7) Józef Richter
 8) Ryszard Steinert
 9) Rudolf Ziegler

Kandydaci do Rady: 1) Juljusz Kinderman
 2) Leon Herbst

Dyrektor Banku Izydor Zand

Komisja Rewizyjna: 1) St. Kossuth
 2) L. Albrecht
 3) H. Fux
 4) J. Jarzębowski
 5) L. Koral

4. Bank Kupiecki w Łodzi

na zasadzie Ustawy zatwierdzonej w 1897 roku, z kapitałem zakładowym 2,000,000 rb., podwyższonym następnie do 5,000,000 rb. Oddział posiada w Warszawie.

W końcu 1912 r. Władze Banku stanowili:

Prezes Rady	Leopold Landau
Członkowie Rady:	1) Reinhard Bennich
	2) Max Fischer
	3) Oskar Kindler
	4) Szymon Neuman
	5) Paweł Górski
Prezes Zarządu:	Ernst Leonhardt
Członkowie Zarządu:	1) B. Wachs
	2) Ernst Wever
	3) Max Kernbaum
	4) Alfred Landau
Dyrektor Banku	Zenon Kon
Prokurenci:	1) Edward Brinckenhoff
	2) Kazimierz Blum
	3) Konstanty Jannasz
Komisja Rewizyjna:	1) Edward Brinckenhoff
	2) Bernard Dobranicki
	3) Robert O. Huth
	4) Teodor Steigert jor
	5) Wilhelm Hordliczka

5. Warszawski Bank Przemysłowy

przemianowany z domu bankowego Księcia Stanisława Lubomirskiego, na zasadzie Ustawy zatwierdzonej w 1910 r.

Oddziały posiada: w Częstochowie i Płocku.

W końcu 1912 r. Władze Banku stanowili:

Prezes Rady	1) Stanisław Książę Lubomirski
Wice Prezesi Rady:	2) Stanisław Pfeifer
	3) Franciszek Prohazka
Członkowie Rady:	4) Władysław Jacobsohn
	5) Franciszek Maliński
	6) Jarosław Preiss
	7) Konstanty Radkiewicz
	8) Antoni Rauch
Komisja Rewizyjna	1) Józef Biskup
	2) Bern Lauer
	3) Stanisław Rostkowski
	4) Antoni Šubert
	5) L. Uniechowski

6. Bank dla Handlu i Przemysłu w Warszawie

przemianowany z Towarzystwa Wzajemnego Kredytu dla Handlu i Przemysłu w Warszawie, na zasadzie Ustawy zatwierdzonej w 1910 r., z kapitałem zakładowym 500,000 rb., podwyższonym w 1912 r. do 1,000,000 rb.

Oddziały posiada: w Siedlcach, Łomży i Międzyrzeczu.

W końcu 1912 r. Władze Banku stanowili:

Prezes Rady: 1) Edward Geisler

Członkowie Rady: 2) Franciszek Luedtke

3) Kajetan Piechowski

4) Kazimierz Wigura

5) Franciszek Wolffin

Prezes Zarządu: 1) Wacław Wańkowicz

Wice-Prezes Zarządu i Dyrektor: 2) Stefan Benzef

Członkowie Zarządu: 3) Stanisław baron Dangel

4) Bronisław Załęski

Komisja Rewizyjna: 1) Ludwik Świącicki

2) Tomasz Ruśkiewicz

3) Antoni Jan Mieszczkański

4) Feliks Dziechciński

7. Bank Towarzystw Spółdzielczych w Warszawie

na zasadzie Ustawy zatwierdzonej w 1910 r. z kapitałem zakładowym 1.000.000 rb.,
podwyższonym w 1912 r. do 2.000.000 rb.

W końcu 1912 r. Władze Banku stanowili:

Prezes Rady: 1) Mieczysław Pfeifer, przedst. akcj. prywat.

Wice-Prezesi Rady: 2) Wincenty Młynarski, prz. Tow. Poż.-Oszcz. w Kaliszu

3) Zygmunt Chrzanowski, przed. Stow. roln.

Członkowie Rady: 4) Jan Arkuszewski, przedst. akcjon. prywat.

5) Ignacy Hordliczka, prz. Tow. Poż.-Oszcz. w Zgierzu

6) Wiktor Kosmowski, przedst. I-go Tow. Poż.-Oszcz.
w Warszawie

7) Marjan Lutosławski, przedst. akcj. pryw.

- 8) Cezary Łagiewski, przedst. Handlow.-Przemysłow.
Tow. Wzaj. Kred. w Warszawie
- 9) Stanisław Mitraszewski, przedst. II-go Towarz.
Poż.-Oszcz. w Warszawie
- 10) Witold Mroziński, przedst. akcjon. pryw.
- 11) Jan Pawłowicz, przedst. Tow. Pożycz.-Oszcz.
w Sosnowicach
- 12) Bolesław Szkopowski, przedst. Tow. Pożycz.-Oszcz.
„Pomoc Wspólna“ w Warszawie

Kandydaci do Rady Banku: 1) Teofil Ciświcki, przedst. kas Poż. Przem.
Lubelskich

- 2) Stanisław Glezmer, przedst. akcjon. pryw.
- 3) Gabryel Jeżewski, przedst. akcjon. prywat.
- 4) Józef Pogorzelski, przedst. Tow. Poż.-Oszcz. w Łży
- 5) August Raubał, przedst. I Tow. Poż.-Oszcz. w Łodzi
- 6) Włodzimierz Wyganowski, przedst. II-go Tow.
Poż.-Oszcz. w Łodzi

Zarząd Banku:

- 1) Antoni Rząd, Prezes Zarządu
- 2) Tadeusz Piasecki, członek Zarządu
- 3) Stanisław Kałpiński, członek Zarządu i Dyrektor
Zarządzający

Komisja Rewizyjna:

- 1) Stanisław Bulewski z Kalisza
- 2) Wiktor Cichocki z Warszawy
- 3) Józef Pietrasiewicz z Częstochowy
- 4) Artur Prażmowski z Warszawy
- 5) Władysław Stromaier z Płocka

8. Bank Zachodni w Warszawie

przemianowany z domu „H. Wawelberga w Warszawie“ na zasadzie Ustawy zatwierdzonej w 1913 r., którego czynności rozpoczęto w lipcu 1913 r. z kapitałem zakładowym 5.000.000 rb.. podwyższonym do 7.500.000 rb.

Oddział w Łodzi ma być otworzony w Marcu 1914 r.

Niezależnie od tych Banków w Królestwie Polskiem w ostatnich czasach funkcjonują Banki akcyjne Cesarstwa:

AZOWSKO-DOŃSKI BANK HANDLOWY, Oddziały w Warszawie i Łodzi.

BANK PETERSBURSKI HANDLOWY MIĘDZYNARODOWY, Oddział w Warszawie.

BANK HANDLOWY WOŁŹSKO-KAMSKI, Oddziały w Warszawie i Łodzi.

RYSKI BANK HANDLOWY, Oddziały: w Łodzi, Kaliszu, Radomiu, Częstochowie i Suwałkach.

Te wszystkie Banki prowadzą wielkie operacje, ale równocześnie dał się uczuć dotkliwy brak, szczególnie na prowincji, instytucji finansowych dla średniego i drobnego przemysłu narodowego, głównie skutkiem przemianowania przez Rząd Banku Polskiego na Warszawski Kantor Banku Państwa i jego 10-ciu Oddziałów na prowincji dnia 31 Grudnia 1885 r., między innymi i Kaliski Oddział Banku Polskiego na Oddział Banku Państwa.

Ostatni skład osobisty Kaliskiego Oddziału Banku Polskiego stanowili:

Zarządzający:	1) Władysław Jeżewski
Kontroler i buchalter:	2) Józef Janowski
Kasjer:	3) Ludomił Chojnowski
Pomocnicy kontrolera:	4) Alfons Arnold
	5) Leopold Kotowski
	6) Stanisław Bulewski
Kancelista:	7) Bolesław Jarmicki
Radca prawny:	8) Jacek Sulimierski
Rejent:	9) Zygmunt Smoliński

Ostatni Bilans Banku Polskiego

w dniu 31 Grudnia 1885 r. przedstawiał się w następujący sposób:

	Ruble	kop.	Ruble	kop.	Ruble	kop.
Stan czynny.						
Portfel weksli w Warszawie	—	—	5651908	71		
„ „ „ „ filjach	—	—	<u>9054554</u>	<u>11¹/₂</u>	14.706462	82 ¹ / ₂
Zobowiązania terminowe	—	—	—	—	249914	76
Weksle protestowane w Warszawie	—	—	2004776	16		
„ „ „ „ „ filjach	—	—	<u>1423980</u>	<u>71¹/₂</u>	3.428756	87 ¹ / ₂
Zaliczenia zabezpieczone:						
papierami %-wymi w Warszawie	352061	17 ¹ / ₂				
„ „ „ „ „ filjach	<u>273438</u>	<u>97</u>	625500	14 ¹ / ₂		
towarami w Warszawie	361920					
towarami w filjach	<u>26780</u>	—	388700	17	—	—
zakładami przemysłowymi	—	—	63299	25	—	—
maszynami rolniczemi	—	—	307297	65	—	—
dobrami ziemskimi	—	—	<u>2686</u>	<u>20</u>	1.387483	50 ¹ / ₂
Otwarte kredyty: w Warszawie	—	—	4574224	03	—	—
„ „ „ „ „ filjach	—	—	<u>1232651</u>	<u>65</u>	5.806875	68
Rachunek z korespondentami	—	—	—	—	289243	55
„ Banku z filjami	—	—	—	—	875123	76 ¹ / ₂
Należności hipoteczne	—	—	—	—	1.878461	29
Zaliczenia rozmaite	—	—	—	—	1.900686	82 ¹ / ₂
Majątek nieruchomy	—	—	—	—	332590	86
„ ruchomy	—	—	—	—	28680	03
Rachunek z Oddz. Banku Państwa	—	—	—	—	<u>9.478276</u>	<u>03</u>
Razem	—	—	—	—	<u>40.352555</u>	<u>99¹/₂</u>

Stan bierny.

Kapitał zakładowy	8000000	—
„ rezerwowo	500000	—
Rezerwa nadzwyczajna	1218584	29 ³ / ₄
Depozyty	16582735	92 ¹ / ₂
Wkłady w Warszawie	631524	63
„ „ filjach	89678	53
	<u>721203</u>	16
Rachunki bieżące (czekowe):		
w Warszawie	5856399	67
„ filjach	1453897	16 ¹ / ₂
	<u>7310296</u>	83 ¹ / ₂
Procenty od depozytów	1553805	52 ¹ / ₂
Procent od kapitałów składanych		
na %	29210	45 ¹ / ₂
Kupony od wkładów	948249	43 ¹ / ₂
Rachunek bieżący w Kasie Skarbu	2015534	46 ¹ / ₄
Sumy przechodnie	641253	70 ¹ / ₂
Czysty zysk za rok 1885	831682	19
	<u>40352555</u>	99 ¹ / ₂
Razem		

OPRÓCZ TEGO:

Papiery %-we zabezpieczające otwarte kredyty	16774503	95
Depozyty do przechowania	31125416	39 ³ / ₄
Papiery %-we wycofane z obiegu	3756386	12 ³ / ₄
Papiery %-we złożone w kasie Skarbu	2572003	—
	<u>54228309</u>	47 ¹ / ₂
Razem		

a główniejsze pozycje bilansowe 10-ciu Oddziałów Banku Państwa w Królestwie Polskiem, przekształconych z Oddziałów Banku Polskiego, w tysiącach, w końcu 1912 roku przedstawiają się w następujący sposób:

№ kolejny	AKTYWA	Kasa	Dyskonto i otwarte kredyty na weksle	Pożyczki i otwarte kredyty na papiery	Pożyczki na towary i przedsiębiorstwa	Papiery %owe własne	R-niek z k-sami powiatowemi	Pozostałe aktywy	Razem
1	Warszawsk. Kant.	3391	10412	8628	446	2012	—	32	24921
2	Kaliskiego Oddz.	350	893	592	933	251	132	1	3152
3	Łódzkiego „	699	7551	350	85	282	—	10	8977
4	Łomżyńskiego Od.	83	365	146	242	90	—	—	926
5	Lubelskiego Oddz.	202	2227	645	1658	70	—	2	4804
6	Piotrkowskiego „	64	559	264	629	47	517	—	2080
7	Płockiego Oddz.	130	714	208	1561	89	—	2	2704
8	Radomskiego Od.	159	642	123	247	99	—	—	1270
9	Tomaszowsk. „	69	401	23	119	52	—	—	664
10	Częstochowsk. „	78	788	407	47	139	—	1	1460
		5225	24552	11386	5967	3131	649	48	50958

№ kolejny	PASSYWA	Lokacje	Rachunek z Bankiem	R-k z kasa-mi powiatowemi	Pozostałe passywa	RAZEM	DOCHODY						WYDATKI			Czysty zysk	Strata
							Procenty od dys-konta	Procenty od poży-czek	Zyski z pap. włas	Różne dochody	RAZEM	Etatowe	Różne	RAZEM			
1	Warszawsk. Kant.	3996	8708	11092	1125	24921	951	227	46	326	1550	716	213	929	621	—	
2	Kaliskiego Oddz.	126	2962	—	64	3152	67	55	18	6	146	57	4	61	85	—	
3	Łódzkiego „	1662	6297	785	233	8977	929	30	18	115	1092	155	379	534	558	—	
4	Łomżyńskiego Od.	62	674	143	47	926	15	12	6	11	44	54	2	56	—	12	
5	Lubelskiego Oddz.	392	3731	595	86	4804	94	85	11	82	272	85	1	86	186	—	
6	Piotrkowskiego „	118	1918	—	44	2080	51	32	10	9	102	49	8	57	45	—	
7	Płockiego Oddz.	56	2249	350	49	2704	27	59	9	7	102	54	2	56	46	—	
8	Radomskiego Od.	110	338	592	230	1270	102	21	20	12	155	256	62	318	—	163	
9	Tomaszowsk. „	77	539	—	48	664	66	6	2	8	82	33	5	38	44	—	
10	Częstochowsk. „	70	981	272	137	1460	129	20	14	30	193	64	13	77	116	—	
		6669	28397	13829	2063	50958	2431	547	154	606	3738	1523	689	2212	1701	175	

Niżej zaś wykazane zestawienie bilansów, sporządzonych po dzień 31-szy Grudnia 1912 roku, włącznie 7-miu akcyjnych naszych Banków, za wyjątkiem Banku Zachodniego, który rozpoczął czynności dopiero w Lipcu 1913 roku, najwymowniej dowodzi, jak szeroko kraj nasz rozwinął się pod względem handlowym i przemysłowym od czasu przemianowania Banku Polskiego, szczególnie zaś w ostatnich 10-ciu latach; dane cyfrowe najwyraźniej uwydatniają ten rozwój.

Ogólny obrót za 1912 rok

Banku Handlowego w Warszawie.	.	Rb. 4,856,590,171 kop.	77
Banku Dyskontowego Warszawskiego	.	„ 2,224,747,648 „	10
Banku Handlowego w Łodzi	.	„ 2,217,731,934 „	28
Banku Kupieckiego Łódzkiego	.	„ 300,307,155 „	43
Banku Przemysłowego Warszawskiego	.	„ 238,409,355 „	36
Banku Towarzystw Spółdzielczych	.	„ 232,256,020 „	56
Banku dla handlu i przemysłu w Warszawie	„	„ 164,726,250 „	99
Ogółem			Rb. 10,234,768,536 kop. 49

III 66913

ZESTAWIENIE
RACHUNKU ZYSKÓW, STRAT

ZA 1912 ROK.

	Banku Handlowego w Warszawie		Banku Dyskontowego Warszawskiego	
	Ruble	k.	Ruble	k.
DOCHODY:				
Pozostałość zysków z 1911 roku	6088	78	40623	93
Procenty pobrane	6824207	90	1427345	16
Prowizja i komisowe	788178	13	192280	51
Zysk na papierach publicznych własnych, wekslach na zagranicę i na walucie obcej	307265	83	290170	53
Wpływ należności odpisanych dawniej na straty	76603	84	—	—
Dochód od funduszu rezerwowego	441308	77	—	—
Dywidenda niepodniesiona	2460	—	55	—
Różne dochody	—	—	—	—
Ogółem	8446113	25	1950475	13
WYDATKI:				
Procenty zapłacone	3448171	81	757544	17
Koszty handlowe	1527033	04	237959	67
Amortyzacje	14376	29	—	—
Straty	467212	59	27889	42
Podatek przemysłowy	267791	06	—	—
Różne wydatki	—	—	—	—
Ogółem	5724584	79	1023393	26
Czysty zysk z operacji 1912 r.	2721528	46	927081	87
	8446113	25	1950475	13

Banku Handlowego w Łodzi		Banku Kupieckiego Łódzkiego		Banku Przemysłowego Warszawskiego		Banku Towarzystw Spółdzielczych w Warszawie		Banku dla Handlu i Przemysłu w Warszawie		O G Ó Ł E M	
Ruble	k.	Ruble	k.	Ruble	k.	Ruble	k.	Ruble	k.	R u b l e	k o p.
12644	90	1987	32	1313	86	3038	48	—	—	65697	27
2862407	48	739099	16	419475	36	472718	24	233176	24	12978429	54
175930	72	—	—	—	—	44980	09	29151	74	1230521	19
122443	91	51649	78	33930	56	16679	49	33131	80	855271	90
5016	96	—	—	490	—	—	—	—	—	82110	80
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	441308	77
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2515	—
19539	76	952	06	6236	31	—	—	—	—	26728	13
3197983	73	793688	32	461446	09	537416	30	295459	78	15682582	60
1028471	24	—	—	—	—	280425	28	130958	67	5645571	17
626555	87	243583	31	282425	62	114960	03	127802	25	3160319	79
1486	18	4936	92	7121	34	2813	05	4630	11	35343	89
204016	36	82115	38	29967	50	24847	60	4060	—	850109	85
35583	84	—	—	—	—	6587	40	—	—	309962	30
—	—	1240	—	—	—	—	—	—	—	1240	—
7896113	49	341876	61	319514	46	429633	36	267451	03	10002567	—
1301870	24	451821	71	141931	63	107782	94	28008	75	5680015	60
3197983	73	793688	32	461446	09	537416	30	295459	78	15682582	60

A K T Y W A	Bank Handlowy w Warszawie		Bank Dyskontowy Warszawski		Bank Handlowy w Łodzi		Bank Kupiecki w Łodzi		Bank Przemysłowy Warszawski		Bank Towarzystw Spółdzielczych w Warszawie		Bank dla Handlu i Przemysłu w Warszawie		O G Ó Ł E M	
	Ruble	k.	Ruble	k.	Ruble	k.	Ruble	k.	Ruble	k.	Ruble	k.	Ruble	k.	R u b l e	k o p.
Gotowizna w kasie	1943016	83	925557	90	818451	85	649996	64	252289	31	184985	06	173165	31	4947492	90
Rachunki bieżące	671049	38	150322	88	823292	35	37557	74	172923	15	333168	83	85683	60	2273997	93
Skup weksli opatrzonych najmniej dwoma podpisami	44451376	32	11723952	90	22791849	34	10997717	38	4640172	16	3841978	38	2001414	91	100448461	39
Skup sola weksli z jednym podpisem zabezpieczonych	999860	—	100800	—	—	—	—	—	—	—	156600	—	—	—	1257260	—
Skup papierów publicznych wylosowanych i kuponów	74018	52	28772	57	—	—	—	—	3539	58	—	—	—	—	106330	67
Pożyczki na zastaw papierów publicznych:																
z terminem stałym	428961	62	27095	—	7373	—	407519	73	267868	07	20825	39	18372	37	1178015	18
bez terminu on call	15671975	77	3647167	59	1462337	44	—	—	3285713	14	762423	28	398207	59	25227824	81
Papiery publiczne własne	2136467	61	4884733	25	1726541	08	142564	77	438143	26	124852	86	154049	37	9607352	20
„ „ nabyte z funduszu rezerwowego	10083748	21	—	—	4754541	63	519481	15	—	—	—	—	—	—	15357770	99
„ „ „ „ „ „ kasy przezor- „ „ „ „ „ „ ności i pomocy	1043364	23	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1043364	23
Traty, weksle i monety w zagranicznej walucie na własny rachunek	328543	66	156484	70	236511	95	164754	86	84677	54	105649	71	8265	60	1084888	02
Asygnacje zakładów górniczych, złoto i srebro w sztabach	—	—	15342	40	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15342	40
Protestowane weksle	—	—	—	—	—	—	61236	27	—	—	—	—	—	—	61236	27
Weksle i frachty do inkasa	8013625	91	1403827	23	488366	12	260408	94	62238	61	304310	75	239680	65	10772458	19
Korespondenci	77867175	19	12439743	93	17031253	89	7273073	41	3841089	96	3741138	23	1712958	25	123906432	86
Nieruchomości	1423252	14	210000	—	635850	—	—	—	—	—	188578	15	32645	30	2490325	59
Ruchomości	—	—	1000	—	1	—	39286	61	71539	62	22964	28	19567	44	154354	95
Rachunki przechodnie	2595774	49	244318	54	2254834	92	345608	93	356984	63	81632	47	19599	80	5898713	78
„ z Oddziałami	—	—	—	—	6328711	69	2174590	—	364075	74	—	—	184086	92	9051464	35
Koszty urządzenia Banku	—	—	—	—	—	—	—	—	121673	40	—	—	26858	31	148531	71
Wydatki zwrotne	—	—	5294	60	1024	55	—	—	—	—	—	—	2983	09	9302	24
Koszty handlowe, dotyczące następnego roku	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	419	98	—	—	419	98
Ogółem	167732209	88	35964413	49	59360940	81	23073796	43	13962884	17	9869527	37	5077538	49	315041310	64

P A S S Y W A	Bank Handlowy w Warszawie		Bank Dys- kontowy Warszawski		Bank Han- dlowy w Łodzi		Bank Kupiec- ki w Łodzi		Bank Prze- mysłowy War- szawski		Bank Towa- rzystw Spół- dzielczych w Warszawie		Bank dla Han- dlu i Przem- słu w Warsza- wie		O G Ó Ł E M	
	R u b l e	k.	R u b l e	k.	R u b l e	k.	R u b l e	k.	R u b l e	k.	R u b l e	k.	R u b l e	k.	R u b l e	kop.
Kapitał zakładowy	20000000	—	9315600	—	10000000	—	5000000	—	3000000	—	1750000	—	613375	—	49678975	—
„ rezerwowy vel zapasowy	10083799	19	3000000	—	5000000	—	520261	11	9348	89	19881	60	2205	75	18635496	54
Rezerwa specjalna	283418	91	152000	—	550000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	985418	91
Rachunki przekazowe	26876045	54	3641502	42	13831941	62	4001922	22	3098327	75	1882644	01	945109	98	54277493	54
Kapitały na lokacji	21727585	46	3580649	86	3295703	41	1086072	77	1954239	77	2435395	77	951096	73	35030743	77
Depozyty w Banku Państwa	—	—	—	—	633718	36	—	—	—	—	—	—	—	—	633718	36
Kasa przezorności i pomocy	1112083	39	211301	88	—	—	39669	88	55060	25	—	—	—	—	1418115	40
Fundusze wieczyste	—	—	11000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11000	—
Redyskontowane weksle	4717813	32	1850177	32	4532644	30	1700504	26	776458	02	949882	11	585110	61	15111989	94
Specjalny rachunek w Banku Państwa	2592997	99	—	—	—	—	463	15	431650	15	—	—	—	—	3025111	29
Korespondenci	71373496	57	12571976	93	11567531	84	7557650	45	4021862	97	2511814	19	1717842	49	111322175	44
Dywidenda od akcji Banku	25590	75	1975	—	—	—	788	65	1200	—	4981	25	376	62	34912	27
Niepodniesione procenty	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	19551	36	19551	36
Rachunki przechodnie	5314344	16	518276	02	1386908	66	677591	33	27610	08	83991	56	14084	78	8022806	59
„ z Oddziałami	—	—	—	—	6982512	46	1868445	16	348427	58	—	—	181072	88	9380458	08
Obciążenia nieruchomości własnych	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	74452	56	—	—	74452	56
Podatki skarbowe	—	—	18497	65	—	—	9409	20	11321	18	12314	12	3960	95	55503	10
Zarezerwowane procenty	903506	14	164374	54	278709	92	159206	54	85445	90	36387	26	15742	59	1643372	89
Czysty zysk za rok 1912	2721528	46	927081	87	1301872	24	451811	71	141931	63	107782	94	28008	75	5680115	60
Ogółem	167732209	88	35964413	49	59360940	81	23073796	43	13962884	17	9869527	37	5077538	49	315041310	64

Zaradzenie brakom drobnego zaś kredytu zajmowało wówczas całą Europę. Przedmiot ten stał się kwestją pierwszorzędnej wagi i zajmował umysły wybitnych ekonomistów.

Jednym z najwięcej zasłużonych pionierów tej myśli, który w praktyce z prawdziwym pożytkiem dla klas pracujących począł tworzyć w swej ojczyźnie stowarzyszenia ludowe samopomocy, na wzajemności oparte, był HERMANN SCHULTZE z Delitsch.

Ten ekonomista i działacz społeczny, zamiast walki z kapitałem, widział możliwość pogodzenia pracy z kapitałem: zalecał przyciąganie tego kapitału na użytek ludzi pracy, radził klasom pracującym porzucić mrzonki pomocy obcej, nie żądać jej od skarbu, ani od bogaczy, ale szukać i wynajdywać środki pomocy i ratunku we własnych zasobach materialnych i moralnych, solidarności zawodowej i społecznej przez stworzenie własnych stowarzyszeń.

Polskim pionierem myśli i systemu spółdzielczości dla drobnego kredytu był młody adwokat ekonomista JÓZEF KIRSZROT-PRAWNICKI. W szeregu artykułów, drukowanych przez Antoniego Nagórnego, wice-prezesa Banku Polskiego, nawoływał do zajęcia nowych posterunków pracy i wskazywał płodne następstwa kooperacji kredytowej. Myśl tę urzeczywistnił i wprowadził w życie LEOPOLD KRONNENBERG łącznie z ALEKSANDREM TEMPLEREM. Ci dzielni przodownicy szlachetnej idei, przy współudziale zaproszonych przez nich przedstawicieli handlu i przemysłu:

Feista Aleksandra
Hildta Ludwika
Juszczyka Józefa
Majera Hermana
Pfeiffra Stanisława
Rentla Józefa
Spiessa Ludwika
Schwedego Ludwika

oraz znanych prawników: Preisa Aleksandra
Krajewskiego Aleksandra
Sikorskiego Józefa, wydawcę „Gazety Polskiej“,
opracowali pierwszą ustawę i złożyli ówczesnemu Namiestnikowi Królestwa Pol-
skiego w dniu 27 grudnia 1867 r. wraz z prośbą o pozwolenie założenia w War-
szawie Kasy Pożyczkowej Przemysłowców Warszawskich.

Ustawa ta bez zrozumienia rzeczy i niechętnie przyjęta przez władzę, po
wielu staraniach i osobistej interwencji Leopolda Kronenberga, otrzymała sankcję
ministerjalną dopiero 24 września 1869 roku, a w życie wprowadzoną została
2 stycznia 1870 roku.

Jest to pierwsza instytucja kredytowa spółdzielcza w kraju naszym syste-
mu Schultza z Delitsch, która obecnie operuje milionami rubli.

Za tym przykładem powstały podobne kasy na prowincji, a mianowicie:

1. w Łodzi, na zasadzie ust. 16 marca 1883 roku, za inicjatywą Rober-
ta Wergau i Frytza Wuttke;
2. w Lublinie, na zasadzie ust. 20 sierpnia 1884 r., za inicjatywą Adolfa
Fricka;
3. w Łomży, na zasadzie ust. 4 grudnia 1884 r., za inicjatywą Marjana
Śmiarowskiego i Wiktora Szumańskiego;
4. w Kielcach, na zasadzie ust. 23 lipca 1885 r., za inicjatywą Miecz-
ysława Bieżyńskiego, Tomasza Batagowskiego i Władysława Zaho-
rowskiego;
5. w Radomiu, na zasadzie ust. 27 października 1887 r., za inicjatywą
Konstantego Lubońskiego;
6. w Pułtusk, na zasadzie ust. 1884 r., za inicjatywą Karola Belczy-
kowskiego i Teofila Żerańskiego;
7. w Piotrkowie, na zasadzie ust. 12 sierpnia 1895 r., za inicjatywą Fe-
liksa Jędrzejewicza;
8. w Wieluniu, na zasadzie ust. z dn. 18 grudnia 1892 r., za inicjatywą
rejenta Stanisława Bzowskiego;

9. w Kaliszu, na zasadzie ust. z dnia 29-go stycznia 1893 r., za inicjatywą ś. p. Edmunda Idzikowskiego.

Kasy pożyczkowe pozostały do dziś dnia w Warszawie, Łomży, Radomiu, Lublinie i Pułtusku, reszta zaś skutkiem wymagań rządu przemianowane zostały na Towarzystwa Wzajemnego Kredytu.

Następnie, na wzór Warszawskiego Towarzystwa Wzajemnego Kredytu, zatwierdzonego w 1872 r., z niektórymi zmianami powstały nowe Towarzystwa Wzajemnego Kredytu w latach 1900—1911, a mianowicie:

w Gubernji Kaliskiej	—	—	—	9
„ Kieleckiej	—	—	—	2
„ Suwalskiej	—	—	—	9
„ Łomżyńskiej	—	—	—	2
„ Piotrkowskiej	—	—	—	24
„ Płockiej	—	—	—	3
„ Radomskiej	—	—	—	7
„ Siedleckiej	—	—	—	6
„ Suwalskiej	—	—	—	1
„ Warszawskiej	—	—	—	<u>21</u>
				Razem 84

których bilans po dzień 1 stycznia 1913 roku wynosił:

AKTYWA:		PASSYWA:	
Skup weksli i pożycz. Rb.	79849062 k. 80	Udziały 10%-we . Rb.	12995748 k. 83
Otwarte kredyty . „	9045911 „ 15	Lokacje . . „	67492421 „ 00
Papiery procentowe „	4754743 „ 35	Rezerwy . . „	3514769 „ 95
Gotówka w kasie . „	5150952 „ 25	Różne . . . „	31082270 „ 62
Różne „	<u>17576284 „ 71</u>	Zyski „	<u>1291743 „ 83</u>
Ogółem Rb.	116376954 k. 26	Ogółem . Rb.	116376954 k. 26

przy liczbie członków Tow. 6225.

W ślad za Towarzystwami Wzajemnego Kredytu na wzorach 1-go Towarzystwa Pożyczkowo-Oszczędnościowego, zatwierdzonego w 1897 roku, w latach 1899 do 1913 powstał niemal w każdym mieście gubernjalnym i powiatowym, miasteczku, osadzie, a nawet po wsiach, cały szereg Towarzystw Oszczędnościowych i Towarzystw Kredytowych, a mianowicie:

	Tow. Oszczędn.	Tow. Kredytow.
w Gubernji Kaliskiej	57	1
„ Kieleckiej	33	16
„ Lubelskiej	83	21
„ Łomżyńskiej	38	7
„ Piotrkowskiej	88	1
„ Płockiej	14	26
„ Radomskiej	53	3
„ Siedleckiej	77	1
„ Suwalskiej	25	—
„ Warszawskiej	102	4
	<u>570</u>	<u>80</u>
Ogółem . . .	650	

a bilans po dzień 1 stycznia 1913 roku wynosił:

a) Towarzystw Pożyczkowo-Oszczędnościowych:

AKTYWA:		PASSYWA:	
Pożyczki . . .	Rb. 38680396k.17	Udziały . . .	Rb. 9555307k.74
Instyt. kred. i pap. %-we . . .	„ 8497586 „ 22	Wkłady . . .	„ 36588435 „ 97 $\frac{1}{2}$
Gotówka w kasie . . .	„ 1027642 „ 45 $\frac{1}{2}$	Kapitał zasob. „	721356 „ 33
Różne . . .	„ 1961945 „ 81 $\frac{1}{2}$	Różne . . .	„ 2581838 „ 24
Straty . . .	„ <u>4239 „ 80</u>	Zyski . . .	„ <u>724872 „ 17$\frac{1}{2}$</u>
Razem	Rb. 50171810k.46		Rb. 50171810k.46

przy liczbie członków 259502.

b) Towarzystw Kredytowych:

AKTYWA:		PASSYWA:
Pożyczki	Rb. 3884570 k. 54	Kapitał zakładowy Rb. 138694 k. 84
Inst. kred. i pap. % _o -we „	641210 „ 62	Wkłady „ 4200568 „ 96
Gotówka w kasie. „	94502 „ 49	Kapitał zasobowy „ 93477 „ 73
Różne „	101819 „ 81	Różne „ 220649 „ 36
Straty „	<u>— „ —</u>	Zyski „ <u>68712 „ 57</u>
Razem	Rb. 4722103 k. 46	Razem Rb. 4722103 k. 46

przy liczbie członków 48857.

Przechodząc do samego Kalisza, to już w 1873 roku przedstawiony został władzy projekt kasy Pożyczkowej, ale zatwierdzenia nie uzyskał. Nowe usiłowania podjęte zostały w roku 1874 z inicjatywy Wincentego Prądyńskiego z Kobierycka o założenie Towarzystwa Wzajemnego Kredytu. Pod przewodnictwem Romana Mielęckiego, prezesa Dyr. Szczeg. Tow. Kred. Ziem., w dniu 26 marca 1874 r. odbyło się zebranie zaproszonych osób, na którym 33 uczestników zadeklarowało się złożenie wkładów w sumie 19000 rubli i wybrano jednocześnie komitet organizacyjny o staranie się o koncesję, złożony z:

Józefa Borgoni, sędziego Trybunału,
 Hipolita Grodzieckiego, patrona,
 Aureljusza Hoszowskiego,
 Lucjana Kiedrzyńskiego, Kasjera Dyr. Tow. Kred. Ziemsk.
 Feliksa Stawiskiego, obywatela ziemskiego,
 Wincentego Prądyńskiego, obyw. ziemsk.,
 Ludomira Puławskiego, obyw. ziemsk.,
 Oswalda Schnerra, obywatela i przemysłowca m. Kalisza,
 Izraela Tykocinera, „ „ „

lecz i te usiłowania nie osiągnęły urzeczywistnienia.

Dopiero w 1886 r. ś. p. Edmund Idzikowski, adwokat przysięgły i pierwszy naczelnik biura Towarzystwa Kredytowego miasta Kalisza, rzucił myśl założenia w mieście naszym Kasy Pożyczkowej Przemysłowców Kaliskich.

W 1887 roku zaprosił do biura Dyrekcji Towarzystwa Kredytowego w Kaliszu znanych w mieście naszym przedstawicieli przemysłu i handlu, w celu przeprowadzenia myśli w czyn, i tamże się zapisali na założycieli Kasy i wnieśli nieznaczne sumki na koszty przeprowadzenia ustawy. Założycielami Kasy Pożyczkowej Przemysłowców Kaliskich były następujące osoby:

- 1) Bogdaszewski Józef
- 2) Bloch Mojżesz
- 3) Bryndza Aleksander
- 4) Bulewski Stanisław
- 5) Dr. Chrzanowski Henryk z Jastrzębnik
- 6) Dr. Drecki Feliks
- 7) Drecki Emil z Bąków
- 8) Dr. Drozdowski Adam
- 9) Drygas Jan
- 10) Górecki Bolesław z Żelazkowa
- 11) Idzikowski Edmund
- 12) Kapaliński Leon
- 13) Kiedrzyński Lucjan
- 14) Kozłowski
- 15) Leszczyński Władysław
- 16) Maisner Józef Dawid
- 17) Młodecki Hipolit
- 18) Panek Józef
- 19) Szczepankiewicz Bronisław
- 20) Tymieniecki Seweryn
- 21) Radoński Feliks z Kobierzycza

EDMUND IDZIKOWSKI
inicjator Kasy Pożyczkowej Przemysłowców w Kaliszu.

ORGANIZATOROWIE KASY POŻYCZKOWEJ PRZEMYSŁOWCÓW W KALISZU

E. REPPHAN

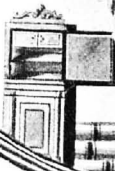
E. IZZIKOWSKI

S. BULEWSKI

J. D. MAISNER

1892

1893

FOT. W. BORETTI

- 22) Rephan Emil
- 23) Wilczewski Walerjan
- 24) Wartski Zygmunt
- 25) Wyganowski Wojciech.

Na początku 1888 r. odbyło się w magistracie m. Kalisza, mieszczącym się wówczas w domu prywatnym Florjana Harnisza, urzędowe zebranie założycieli Kasy wobec ówczesnego prezydenta miasta ś. p. Franciszka Przedpeńskiego pod przewodnictwem p. Emila Rephana.

Na tem zebraniu założyciele, na skutek przedstawienia projektu kasy, podług ustawy Kasy Pożyczkowej w Kielcach przez ś. p. Edmunda Idzikowskiego, protokularnie podpisali projekt o założeniu Kasy pożyczkowej w Kaliszu, złożyli na ręce przewodniczącego p. Emila Rephana rubli 675 na kapitał zakładowy, jako na ich przyszłe udziały członkowskie, oraz wybrali na organizatorów dla przedstawienia ustawy na zatwierdzenie p. Ministra Spraw Wewnętrznych pp.:

Emila Rephana
 Józefa Dawida Maisnera
 Edmunda Idzikowskiego
 Stanisława Bulewskiego.

Po wielu przejściach, opinjach i wyjaśnieniach, ustawa naszej Kasy została zatwierdzoną przez p. Ministra Spraw Wewnętrznych, Sekretarza Stanu Durnowo w dn. 29 stycznia 1893 r. na mocy Najwyższej zatwierdzonego postanowienia Komitetu Ministrów z dn. 16 stycznia 1893 r.

Założyciele nie chcieli przyjąć zmienionej z gruntu przez Ministerjum i wskutek tego bardzo wadliwej ustawy, gdyż udziały członkowskie nie przenosiły 25 rb. na osobę, pożyczki miały być udzielane na termin do 3-ch miesięcy do wysokości 75 rb i to na 12⁰/₀, t. j. na procent graniczący z lichwą.

Sprawami Kasy zarządzał Komitet i Zebranie Ogólne Reprezentantów, składające się z 2⁰/₀ uczestników nie mniej jak 25, wybieranych prawie nazawsze.

Ogólny nadzór nad prawidłowem prowadzeniem spraw Kasy Pożyczkowej należał do miejscowego Policmajstra i Rządu Gubernjalnego.

Nie zrażając się, założyciele przyjęli co było, polecając przyszłemu Komitetowi robić wszelkie możliwe starania o zmianę ustawy.

Na pierwszym organizacyjnym ogólnym zebraniu założycieli i pierwszych uczestników pod przewodnictwem Alfonsa Parczewskiego w sali Magistratu w dn. 11 czerwca 1893 roku wybrani zostali na reprezentantów:

- 1) Batkowski Marjan
- 2) Billewicz Konrad
- 3) Blümel Jan
- 4) Bryndza Aleksander
- 5) Bułewski Stanisław
- 6) Czerwiński Adam
- 7) Dr. Drecki Feliks
- 8) Dryański Józef
- 9) Drygas Jan
- 10) Idzikowski Edmund
- 11) Landau Mojżesz
- 12) Hindemith Oswald
- 13) Kapaliński Leon
- 14) Konieczny Jan
- 15) Lehman Ludwik
- 16) Maisner Józef Dawid
- 17) Pawłowski Wincenty
- 18) Parczewski Alfons
- 19) Paradowski Józef
- 20) Prusinowski Feliks
- 21) Richter Reinhold
- 22) Szczepankiewicz Bronisław
- 23) Tymieniecki Seweryn
- 24) Tschinkel Gustaw
- 25) Wilkanowicz Józef

Następnie, wskutek śmierci lub wylosowania, oraz powiększenia liczby, w ciągu 6-ciu lat wybrani zostali na reprezentantów:

W 1894 roku:

Jastrzębski Gracjan

W 1895 roku:

Dr. Chrzanowski Henryk

Fulde Albert

W 1896 roku:

Repphan Emil

W 1897 roku:

Handtke Jan

Karśnicki Piotr

Trąbczyński Józef

W 1898 roku:

Arnold Kazimierz

Bukowiński Bronisław

Chrystowski Władysław

Fijałkowski Wojciech

Górecki Bolesław

Radoński Stanisław

Sulimierski Jacek

Wyganowski Wojciech

Unikowski Jakób

Na pierwszym ogólnym zebraniu Reprezentantów w dniu 17-ym czerwca 1893 roku powołano:

Na prezesa Komitetu Konrada Billewicza, ówczesnego Dyrektora Zakładu Gazowego; na członka Zarządzającego ruchomością — Marjana Batkowskiego, prokurenta firmy Braci Repphan; na kontrolera Edmunda Idzikowskiego, adwokata przysięgłego i naczelnika biura Towarzystwa Kredytowego Miejskiego; na skarb-

nika Stanisława Bulewskiego, b. pom. Kontrolera Kaliskiego Oddziału b. Banku Polskiego i buchaltera Towarzystwa Kredytowego Miejskiego.

Na członków zaś Komitetu:

- 1) Aleksandra Bryndzę, właściciela apteki;
- 2) Oswalda Hindemitha, właściciela drukarni;
- 3) Seweryna Tymienieckiego, adwokata przys. i obywatela ziemskiego;
- 4) Bronisława Szczepankiewicza, właściciela księgarni;
- 5) Alfonsa Parczewskiego, adwokata przysięgłego i właściciela domu;
- 6) Jana Drygasa, właśc. zakładu szewckiego i właściciela domu;
- 7) Feliksa Prusinowskiego, właściciela składu aptecznego;
- 8) Józefa Dawida Maisnera, właściciela domów i fabryki haftów.

Na członków zaś Komisji Rewizyjnej:

- 1) Wincentego Pawłowskiego, właściciela składu aptecznego;
- 2) Józefa Paradowskiego, właściciela poczalterji i obywatela ziemskiego;
- 3) Józefa Drykańskiego, właściciela sklepu towarów kolonialnych.

Wszyscy ci członkowie Władz spełniali swe obowiązki przez cały czas działalności Kasy Pożyczkowej, t. j. przez lat 6, z tą tylko różnicą, że wskutek śmierci ś. p. Edmunda Idzikowskiego w końcu pierwszego roku na kontrolera powołano w 1894 roku p. Stanisława Bulewskiego, a na skarbnika p. Wojciecha Głuchowskiego, urzędnika Towarzystwa Kredytowego Miejskiego.

W roku 1896 członkiem Komisji Rewizyjnej na miejsce Józefa Drjańskiego wybranym został Emil Repphan.

Od roku 1896 powiększono Komitet i Komisję Rewizyjną przez zastępców i na Ogólnem Zebraniu Reprezentantów wybrani zostali i pełnili obowiązki do końca Kasy Pożyczkowej:

a) jako zastępcy Członków Komitetu pp.:

1. Czerwiński Adam
2. Chrystowski Władysław
3. Jastrzębski Graecjan

Komitet Kasy pożyczkowej przemysłowców
w Kaliszu 1893—1899.

Jan Drygas Wojciech Głuchowski Marjan Batkowski I. D. Maisner Ludwik Lehmann
Stanisław Bulewski
Gracjan Jastrzębski Bronisław Szczepankiewicz
Feliks Prusinowski Aleksander Bryndza Seweryn Tymieniecki Alfons Parczewski
Konrad Billewicz.

b) jako zastępcy Członków Komisji Rewizyjnej pp.:

1. Kapaliński Leon
2. Wilkanowicz Józef
3. Zdrojewski Władysław.

Działalność swoją rozpoczęła Kasa Pożyczkowa w dn. 1-ym lipca 1893 r. bardzo skromnie z kapitałem 675 rb., zebrany przez założycieli, w połowie pokoju Towarzystwa Kredytowego m. Kalisza, mieszczącego się w domu braci Schnier przy ulicy Wrocławskie Przedmieście, nie wyznaczając w pierwszym roku na wynagrodzenie ani Zarządu, ani Komitetu, ani pracujących, ani na inne niezbędne wydatki.

Pierwsze operacje polegały na udzielaniu pożyczek za solidarnem poręczeniem członków Kasy na termin do 3-ch miesięcy, lub na spłaty miesięczne i tygodniowe, oraz na przyjmowaniu na procent drobnych oszczędności.

Pierwsze posiedzenie Komitetu odbyło się dn. 8-go lipca 1893 r., na którym postanowiono zakupić od Towarzystwa Kredytowego m. Kalisza małą kasę ogniotrwałą za rb. 50, płatne w 2-ch ratach po 25 rb.; odbywać posiedzenia Komitetu w każdą niedzielę o godz. 10-ej rano, a czynności równocześnie z biurem Tow. Kred. Miejskiego.

Pierwszy wkład lokacyjny na rb. 1000 przyjęto od Gracjana Jastrzębskiego, a na drugim posiedzeniu Komitetu, dnia 16-go lipca 1893 r., przyznano pierwsze pożyczki:

Janowi Koniecznemu rb. 200, z poręczeniem Ambrożego Ildzikowskiego i Adama Czerwińskiego;

Józefowi Unisławskiemu rb. 100, z poręczeniem Aleksandra Bryndzy;

Józefowi Wilkanowiczowi rb. 300, z poręczeniem Józefa Drykańskiego i Leona Kapalińskiego.

Początkowo odnoszono się z niedowierzaniem do Kasy Pożyczkowej. Komitet tłumaczył sobie niezrozumieniem nowych zasad, nieznanego w naszym mieście Stowarzyszenia Kredytowego na wzajemności opartego, a tem samem i nie-

wiarą w możliwość rozwoju i skuteczność działalności Stowarzyszenia, oraz nie wierzone, aby składane sumki drobne mogły wytworzyć Stowarzyszenie z kapitałem poważnym do udzielania większych pożyczek.

Już w roku następnym, z wejściem nowego następcy fachowca, wskutek śmierci Edmunda Idzikowskiego, zaczęto przyjmować na procent kapitały większe, dyskontować weksle na miasta Królestwa i Cesarstwa, kupować i sprzedawać papiery procentowe, udzielać pożyczki na papiery %owe na termin i on call, zawiązując stosunki contocorrentowe z poważnymi Bankami w kraju.

W dalszym ciągu w tych warunkach Kasa Pożyczkowa zaczęła się poważnie rozwijać, zdobywając coraz większe zaufanie ogółu i życzliwość stowarzyszonych, a zadając cios lichwie przez znaczne obniżenie stopy procentowej.

Właśnie wtedy Kasa Pożyczkowa przeżywała krytyczną chwilę, gdyż zarządzający tutejszym Oddziałem Banku Państwa Niewierowicz bez powodu zażądał w dniu 4-ym czerwca 1894 roku w ciągu dwóch dni spłaty 47000 rb., wypożyczonych na zastaw papierów procentowych w formie rachunku bieżącego on call.

Młoda instytucja zapłaciła dług w ciągu 3-ch godzin przy pomocy ludzi dobrej woli, pp.: Emila Repphana i Józefa Dawida Maisnera, wnosząc jednocześnie skargę na Oddział Banku telegraficznie do Banku Państwa i do p. Ministra Skarbu, wskutek czego Kancelarja Kredytowa przy Ministerjum Skarbu zawiadomiła w dn. 4-ym sierpnia 1894 r. za № 10559 Kasę Pożyczkową, że decyzją p. Ministra Skarbu rachunek on call na papiery procentowe w Kaliskim Oddziale Banku Państwa został przywrócony i z takowego kredytu bez żadnych trudności do dziś dnia korzystamy.

Indywidualna niechętna działalność Kasy, a głównie zainteresowani dyskonterzy, rozpoczęli naganę na Kasę Pożyczkową, przesyłając swoje anonimowe podania do Warszawskiej Izby Obrachunkowej, Ministra Skarbu i Kancelarji Kredytowej na złe i niezgodne z ustawą prowadzenie naszej Kasy Pożyczkowej.

Będąc w Petersburgu, miałem sposobność widzieć cały stos takich^o anonimowych podań na tych, którzy działają dobrze dla ogółu, a niekorzystnie dla dyskonterów-lichwiarzy.

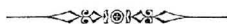
Dokładny obraz rachunków i operacji podług bilansów w ciągu 6-ciu lat działalności Kasy Pożyczkowej przedstawia się w następujący sposób:

ZESTAWIENIE

BILANSÓW ROCZNYCH KASY POŻYCZKOWEJ

PRZEMYSŁOWCÓW KALISKICH

za sześćoście istnienia tejże Kasy.

Stan czynny.

Tytuły rachunków	1893	1894	1895	1896	1897	1898
Kasa	814 19	7946 64	7097 90	21194 60	43454 71	20916 47
Rachunki bieżące w in- styt. kredyt.	— —	— —	— —	— —	— —	35383 53
Papiery %-we kapitału rezerwowego	96 58	493 87	1525 10	5001 83	7529 25	9262 16
Papiery %-we z fun- duszów obrotowych	— —	6826 86	1315 17	— —	22745 27	31342 53
Otwarte kredyty na papiery %-we	2359 82	37357 15	31770 48	45561 49	40652 20	53275 36
Otwarte kredyty na weksle	501 45	54976 37	18959 60	— —	— —	62 89
Skup weksli miejsc.	4770 —	13526 23	96717 42	137966 05	248575 61	338696 99
„ „ zamiejsc.	— —	— —	— —	46143 99	50906 79	67258 19
Pożyczki na zastaw pa- pierów %-wych	— —	— —	— —	4027 —	25583 —	32459 38
Pożyczki na weksle na spłaty miesięczne i tygodniowe	3693 61	8624 09	19169 06	25148 77	21621 79	907 17
Pożyczki na udziały	385 —	2011 —	6655 —	2769 —	2175 —	2225 —
Korespondenci nostro	— —	5433 39	9293 59	32889 25	61504 47	38983 27
Skup kuponów i wy- losowanych listów zastawnych	— —	— —	— —	— —	1627 69	558 85
Ruchomości	31 —	56 —	599 15	1800 —	2000 —	1900 —
Moneta zagraniczna	— —	— —	— —	— —	— —	658 61
Zaliczenia rozmaite	24 50	255 —	225 —	600 —	900 —	1048 53
Blankiety wekslowe	— —	— —	— —	— —	35 50	22 20
Koszta organizacji	42 —	— —	— —	— —	— —	629 03
	12718 15	137506 60	193327 47	323101 98	529309 27	635560 17
Liczba uczestników						
Kasy	170	473	793	1083	1375	1405
Obrót roczny w goto- wiźnie	45394 95	1092046 87	1936403 20	2701041 58	3802447 01	6275896 60
Dochody otrzymane w ciągu roku	567 75	7136 36	15023 84	22479 20	32424 88	40212 15
Wydatki poniesione w ciągu roku	365 93	5376 16	9716 39	16445 10	25025 29	35150 01

Stan bierny.

Tytuły rachunków	1893	1894	1895	1896	1897	1898
Kapitał rezerwowy	172 --	548 91	1676 53	4961 45	7567 06	9796 88
Udziały	3233 88	9162 37	12997 36	15521 71	17550 71	13668 17
10% wkłady Kalisk. Tow. Wz. Kredytu	-- --	-- --	-- --	-- --	-- --	37575 --
Rachunki bieżące:						
na każde żądanie	4012 72	9996 09	13922 --	23861 17	83902 02	73233 28
za 7-o dniow. wyp.	238 --	7944 10	24703 78	12764 10	-- --	-- --
za 3 mies. wypow.	4479 --	56357 83	122487 72	233963 57	382760 28	151760 18
Wkłady terminowe	-- --	-- --	-- --	-- --	-- --	197976 11
" roczne	-- --	-- --	-- --	-- --	-- --	97104 98
Otwarte kred. on call	-- --	48802 60	5807 62	-- --	8125 61	23883 43
Korespondenci loro	-- --	-- --	-- --	16293 63	19793 65	17524 08
Fundusze przechodnie	82 71	897 07	-- --	-- --	-- --	1305 45
Dywidenda	-- --	30 --	128 76	390 46	513 97	603 41
Procenta należne u- czestników	58 22	1580 58	5359 73	8097 19	-- --	3342 29
Podat. skarb. 0216% od rach. bież. on call	-- --	-- --	-- --	-- --	46 68	49 58
Kasa przezorn. i po- mocy urzędników	-- --	-- --	-- --	-- --	189 70	854 18
Procen. na rok następn.	239 80	426 85	947 52	1214 60	1460 --	1790 --
Czysty zysk do po- działu	201 82	1760 20	5307 45	6034 10	7399 59	5103 14
	12718 15	137506 60	193327 47	323101 98	529309 27	635560 17
Papiery procentowe na zabezpieczenie pożyczek	5500 --	87100 --	122900 --	108400 --	111860 --	174360 --

Dbały o dobro instytucji Komitet rozpoczął starania o zmianę niektórych krępujących finansową działalność paragr. ust. jeszcze 11 kwietnia 1894 roku, lecz na razie bez rezultatu.

Dopiero szczegółowa rewizja Kasy od 5 czerwca do 20 czerwca 1897 roku, dopełniona z ramienia rządu przez specjalnego rewizora J. E. Żukowskiego, przekonała, że silny rozwój instytucji szerszych wymaga ram i Kancelarja Kredytowa przy Ministerjum Skarbu w dniu 25 listopada 1897 r. za № 17199 zażądała od Komitetu Kasy Pożyczkowej zwołania Ogólnego Zebrania Reprezentantów w celu zadecydowania przekształcenia Kasy Pożyczkowej na Kaliskie Towarzystwo Wzajemnego Kredytu, co było uskutecznione dnia 1 lutego 1898 r. pod przewodnictwem D-ra Henryka Chrzanowskiego, przy zastosowaniu tutaj warunków zamiany jednej instytucji na drugą, które pozwalały wszystkie aktywa i passywa Kasy Pożyczkowej przenieść na rachunek Towarzystwa Wzajemnego Kredytu, na wzór Drugiego Towarzystwa Oszczędnościowego w Rydze na Inflanckie Towarzystwo Wzajemnego Kredytu w Rydze.

Na tem zebraniu referował warunki ustawy Wzajemnego Kredytu, obecnie wszystkim nam dobrze znane, p. Seweryn Tymieniecki, oponowało 3-ch miejscowych prawników, żądających nie zamiany jednej instytucji na drugą, lecz likwidacji Kasy Pożyczkowej, rozdzielenia kapitału rezerwowego, wynoszącego wówczas 10050 rb. 59 kop., a tem samem zupełnie na nowych zasadach otwarcia Towarzystwa Wzajemnego Kredytu, a co nie było uwzględnionem jednogłośnie przez reprezentantów Kasy Pożyczkowej.

Ostatecznie ustawa i warunki zamiany Kasy Pożyczkowej Przemysłowców na Kaliskie Towarzystwo Wzajemnego Kredytu były zatwierdzone przez p. Ministra Skarbu Sekretarza Stanu Wittego w dniu 20 października (5 listopada) 1898 r.

Od tej chwili Komitet Kasy Pożyczkowej rozpoczął przyjmować od nowych członków 10% wnioski, gdyż na zasadzie § 6 ustawy Towarzystwa Wzajemnego Kredytu, czynności jego wtenczas dopiero mogą być rozpoczęte, gdy się zbierze co najmniej 50-ciu członków i gdy suma ich 10% wniosków na kapitał obrotowy wynosić będzie przynajmniej 25.000 rb.

Skutkiem zapisania się o wiele znaczniejszej liczby członków od wymaganej ustawą, postanowionem było pierwsze walne zebranie członków w celu wyboru władz Towarzystwa, zwołać na dzień 14 marca 1899 r.

Tak się przedstawia historia działalności b. Kasy Pożyczkowej Przemysłowców Kaliskich, jako fundamentu dla dzisiejszej olbrzymiej na nasze stosunki instytucji Kaliskiego Towarzystwa Wzajemnego Kredytu.

Zdawałoby się, że instytucja, która przekazuje:

Gotowizny	Rb.	52606 k.	64
Papierów $\%$ -ych własnych	Rb.	49874 k.	58
Skupionych weksli	Rb.	511647 k.	88
Pożyczek terminowych na zastaw pap. $\%$ -ych	Rb.	29419 k.	28
Rachunków bieżących on call na papiery $\%$ -we i weksle	Rb.	73045 k.	69
10 $\%$ wniosków członkow- skich na zasadach już Tow. Wzajem. Kredytu	Rb.	110575 k.	—
Kapitału zapasowego i lokacji na rachunkach przekazowych	Rb.	10050 k.	59
	Rb.	579435 k.	81

zasługuje na zaufanie, a ludzie, którzy ją stworzyli, również są tego zaufania godni.

Tymczasem, wbrew wszelkim przewidywaniom, rozpoczęła się walka wyborcza dwóch przeciwnych obozów, gdzie z jednej strony wystąpili kupcy, przemysłowcy i niektórzy obywatele miejscy, z drugiej zaś kierownicy Kasy Pożyczkowej wraz z Ziemiaństwem, reprezentującym wówczas Towarzystwo Wzajemnego Kredytu w znacznej liczbie.

Po długich pertraktacjach, przy których nie obyło się i bez scen komicznych, na przedwyborczym zebraniu w sali Hotelu Europejskiego zawarto kompro-

mis, mocą którego postanowiono wybrać trzech obywateli ziemskich, 4-ch z obywateli miejskich i inteligencji miejskiej, oraz dwóch przemysłowców starozakonnych.

Niezwykle liczne na owe czasy zebranie w sali Towarzystwa Cyklistów otworzył p. Konrad Billewicz przy obecności 345 członków, reprezentujących ogółem 623 głosy, z sumą kapitału obrotowego 93765 rb., wobec wszystkich członków 780, z sumą kapitału obrotowego 122970 rb., oraz zaznaczył, że Prezes Komitetu i Członek Zarządzający Rachunkowością wchodzi do Zarządu Towarzystwa Wzajemnego Kredytu bez wyborów, a podlega wyborom jeden tylko członek Zarządu, 9 członków Rady i cała Komisja Rewizyjna.

Na przewodniczącego Ogólnego Zebrania powołano przez aklamację Edmunda Kurnatowskiego. Przewodniczący po krótkim przemówieniu zaprosił na asesorów pp.: Jana Nieniewskiego, Leonarda Maringe, Telesfora Kożuchowskiego, Seweryna Tymienieckiego, Kazimierza Arnolda, Ignacego Sikorskiego, Antoniego Brodowskiego, Stanisława Trepkę; na lektorów zaś pp.: Bronisława Bukowińskiego, Henryka Fraenkla, Ludwika Lehmana, Teodora Doruchowskiego, Bolesława Lisowskiego, Juljana Biernackiego, Stanisława Skórzewskiego i Jakóba Szyllaka; na sekretarza Zebrania Stanisława Bulewskiego, a na rachmistrza Maurycego Kleczewskiego.

W powyższym komplecie o godz. 7-ej wieczorem przystąpiono do wyborów.

Pan Bolesław Górecki postawił wniosek, ażeby do Zarządu na trzeciego Członka Zebranie Ogólne zaprosiło przez aklamację p. Stanisława Bulewskiego, założyciela Kasy Pożyczkowej Przemysłowców i długoletniego kierownika jej, co obecni przyjęli oklaskami, poczem przystąpiono do składania książeczek wyborczych podług listy odczytanej przez sekretarza Zebrania.

O godzinie 12-ej w nocy Przewodniczący ogłosił następujący rezultat wyborów:

Na 9 członków Rady powołano pp.: Alfonsa Parczewskiego (577 gł.), Seweryna Tymienieckiego (566 gł.), Aleksandra Bryndzę (532 gł.), Moryca Heimana (518 gł.), Bolesława Góreckiego (499 gł.), Antoniego Kulikowskiego (491 gł.),

D-ra Henryka Chrzanowskiego (484 gł.), Józefa Dawida Maisnera (481 gł.) i Wilhelma Fuldego (466 gł.); z kolei największą ilość głosów otrzymali pp.: Rafał Fraenkel (113 gł.), Arnold Fibiger (108 gł.), Izydor Präger (106 gł.), reszta głosów rozstrzelona.

Do Komisji Rewizyjnej wybrani zostali większością głosów pp.: Władysław Zdrojewski (556 gł.), Ludwik Lehman (524 gł.), Wojciech Wyganowski (461 gł.). Z kolei największą ilość głosów otrzymał p. Herman Landau (108 gł.).

Na zastępców Członków Komisji Rewizyjnej powołano pp.: Adama Czerwińskiego (517 gł.), Wincentego Boretiego (516 gł.) i Józefa Kardolińskiego (417 gł.).

Z kolei największą ilość głosów otrzymali pp.: Markus Holtz (80 gł.) i Stanisław Wolff (49 gł.).

Wybrana zatem uchwałą powyższego Zebrania Członków Rada Towarzystwa odbyła pierwsze organizacyjne posiedzenie w dn. 17 marca 1899 roku, na którym powołano jednogłośnie:

Na Prezesa D-ra Henryka Chrzanowskiego.

Na Wice-Prezesa Seweryna Tymienieckiego i wydelegowała ze swego grona pp.:

Józefa Dawida Maisnera
Seweryna Tymienieckiego
Antoniego Kulikowskiego

do ciągłego kontrolowania czynności Zarządu i zastępowania ewentualnie Członków Zarządu, a czynności Towarzystwa postanowiono rozpocząć w dniu 1-ym kwietnia 1899 roku.

Przyczem zatwierdzono pracujących w b. Kasie Pożyczkowej Przemysłowców na pracujących w Towarzystwie Wzajemnego Kredytu pp.:

1. Głuchowskiego Wojciecha, Kasjera płatnika,
2. Garszyńskiego Stanisława, Kasjera poborcę,
3. Bobińskiego Stanisława, buchaltera,
4. Orła Stanisława, starszego pomocnika buchaltera,

5. Polaskiego Józefa, młodszego pom. buchaltera,
6. Skąpskiego Karola, młodsz. pom. buchaltera,
7. Freudenreicha Romana, młodsz. pom. buchaltera.

Zaraz na samym początku w składzie Zarządu Towarzystwa nastąpiła zmiana skutkiem wyjazdu z Kalisza Prezesa Zarządu, p. Konrada Billewicza, na którego miejsce Ogólne Zebranie w dniu 7/19 maja 1899 r. powołało p. Emila Repphana; gdy zaś p. Emil Repphan dla braku czasu nie przyjął mandatu, Ogólne Zebranie Członków w dniu 4 lipca 1899 r. wybrało na Członka Zarządu pana Lucjana Kiedrzyńskiego, który w następstwie na zasadzie § 53 ustawy powołany został przez Członków Zarządu na stanowisko Prezesa Zarządu Towarzystwa. Od tej chwili ukonstytuowane Rada i Zarząd Towarzystwa rozpoczęły swoją działalność zgodnie z ustawą w zakresie wszystkich bankierskich i kredytowych operacji, które w porównaniu z b. Kasą Przemysłowców przybrały znacznie szersze rozmiary.

Działalność w ciągu 15 lat istnienia Towarzystwa jest następująca:

I. Ustawa Towarzystwa.

Ustawa Towarzystwa, zatwierdzona przez p. Ministra Skarbu w d. 24-ym października (5 listopada) 1898 r. uległa następującym zmianom:

a) kierując się względami oszczędności, Zarząd Towarzystwa w dn. 9/21 września 1899 roku wystąpił do Kancelarii Kredytowej przy Ministerjum Skarbu z podaniem o pozwolenie ogłaszania w „Przeglądzie Finansów, Przemysłu i Handlu“ bilansów Towarzystwa w odstępach półrocznych, zamiast miesięcznych, co zostało uwzględnione decyzją Ministra Skarbu, zakomunikowaną przez Kancelarię Kredytową w dniu 6/18 października 1899 roku za № 14029, przy jednoczesnej w tej kwestji zmianie § 71 Ustawy.

b) § 5 Ustawy Towarzystwa, pozwalający udzielanie kredytu najniższego 250 rb., a najwyższego 12500, zmieniony został:

- 1) Uchwałą Ogólnego Zebrania z dnia 3 maja 1904 roku na najniższy

kredyt 400 rb., a najwyższy 20,000 rb. (zatwierdzony przez Ministra Skarbu 18-go sierpnia 1904 r. za № 9666).

2) Uchwałą Ogólnego Zebrania z dn. 24 maja 1910 r. na najniższy kredyt rb. 500, a najwyższy rb. 25.000.

3) Uchwałą Ogólnego Zebrania z dnia 16 maja 1911 r. na najniższy kredyt rb. 1000, a najwyższy rb. 50.000 (zatwierdzony przez Ministra Skarbu 21-go września 1911 r. za № 12395).

C) Dopełniony został § 72, aby kopia sprawozdania rocznego Towarzystwa ze wszystkimi dodatkami była przedstawiana corocznie Warszawskiemu Generał-Gubernatorowi;

D) Zmienionym został § 73 i jemu związkowe na zasadzie uchwały Ogólnego Zebrania Członków Towarzystwa z dn. 28 kwietnia 1903 r. o ustanowieniu specjalnego kapitału rezerwowego, który ma służyć na dopełnienie dywidendy nie wyżej jak do 5% w latach, w których z powodu strat poniesionych, operacje Towarzystwa przyniosą czysty zysk, niepozwalający na wypłatę dywidendy w powyższej wysokości. Kapitał rezerwowy może być używany do operacji Towarzystwa, ale winien być oprocentowanym w stosunku 5% rocznie.

E) Uchwałą Ogólnego Zebrania z dn. 16 kwietnia 1912 r. dopełniony został § 17 o wydawaniu pożyczek na sola weksle (t. j. z jednym podpisem wystawcy, zabezpieczonych ewikcją hipoteczną na majątkach ziemskich na podstawie oddzielnych przepisów, określonych w prawie z dnia 11 maja 1898 r.).

II. Członkowie Towarzystwa.

W ciągu 15 lat Członkowie Towarzystwa mieli przyznany kredyt:

R O K	Członków	N a s u m ę	Z ewikcją hypot.
1899	840	1639820 Rb.	103850 Rb.
1900	925	1826420 „	142700 „
1901	886	1958500 „	185700 „

R O K	Członków	N a s u m ę	Z ewikcją hypot.
1902	856	1967450 Rb.	206200 Rb.
1903	850	1973150 „	200850 „
1904	811	1985790 „	176950 „
1905	770	1891950 „	191050 „
1906	761	1855570 „	231870 „
1907	718	1847280 „	279770 „
1908	727	2086345 „	426750 „
1909	768	2466250 „	565555 „
1910	800	2714450 „	694055 „
1911	831	3324500 „	1211450 „
1912	872	4071700 „	1771900 „
1913	878	4436800 „	2261800 „

Liczba ogólna Członków dnia 1 stycznia 1914 r. składała się z:

237 właścicieli ziemskich z kredytem .	Rb.	2127600
46 włościan z kredytem . . .	Rb.	76350
114 właścicieli domów z kredytem .	Rb.	404600
6 bankierów z kredytem . . .	Rb.	97500
331 kupców i przemysłowc. z kredytem	Rb.	1263650
40 rzemieślników z kredytem . .	Rb.	55000
28 urzędników z kredytem . . .	Rb.	47800
57 zawodów wyzwolonych z kredytem	Rb.	58250
<u>19 stowarzyszeń z kredytem . . .</u>	<u>Rb.</u>	<u>306050</u>
Ogółem . 878	— — — —	Rb. 4436800
z których wyznania chrześcijańskiego .	577 na	Rb. 3156050
„ mojżeszowego . . .	282 na	Rb. 974700
stowarzyszenia	19 na	Rb. 306050
Ogółem, jak wyżej .	878 na	Rb. 4436800,

a podział uczestników stosownie do wysokości przyznanych kredytów:

335	Członków korzystało z kredytu	— —	do 1000 rb.
344	„ „ „	od 1000	— 5000 rb.
83	„ „ „	od 5000	— 10000 rb.
38	„ „ „	od 10000	— 15000 rb.
26	„ „ „	od 15000	— 20000 rb.
22	„ „ „	od 20000	— 25000 rb.
30	„ „ „	od 25000	— 50000 rb.,

z czego widocznem jest, że największy rozwój instytucji nastąpił w ostatnich 3-ckh latach, kiedy powiększona została norma kredytu.

III. Ogólne Zebrania Członków.

Najwyższa władza zarządzania sprawami Towarzystwa należy do Ogólnego Zebrania Członków, zgodnie z §§ od 33 do 42 Ustawy.

W ciągu 15-letniego okresu odbyło się takich zebrań:

a) niedoszłych do skutku z powodu braku odpowiedniej ilości członków	15
b) odbytych zwyczajnych	13
c) nadzwyczajnych	<u>5</u>
czyli razem	33

Na Ogólnych Zebraniach rozpatrywane i zatwierdzane były:

sprawozdania Towarzystwa roczne, podział czystego zysku, projekt etatu, wydatków na następny rok, zmiany ustawy, jak powiedziano było wyżej, dopełniane wybory do władz Towarzystwa i decyzje w kwestji kupna i budowy nieruchomości, jak będzie niżej wskazane.

Na jednym z Ogólnych Zebrań, mianowicie 4-go lipca 1898 r. zatwierdzony został regulamin dla Ogólnych Zebrań i ustawa Kasy Przezorności i Pomocy dla pracujących w Towarzystwie.

Na każdym Zebraniu Ogólnem przewodniczył jeden z Członków Towarzy-

stwa wybierany przed przystąpieniem do jakichkolwiek czynności, a nienależący do władz Towarzystwa lub administracji w Towarzystwie.

Nazwiska Członków Towarzystwa, będących przewodniczącymi na tych Ogólnych Zebraniach, są następujące:

- 14 marca 1899 r. Edmund Kurnatowski,
 - 19 maja 1899 r. Zygmunt Gliszczyński
 - 4 lipca 1899 r. Józef Kreczunowicz
 - 1 maja 1900 r. Dr. Adam Drozdowski
 - 30 kwietnia 1901 r. Józef Łubieński
 - 8 kwietnia 1902 r. Leon Szymański
 - 28 kwietnia 1903 r. Wojciech Wyganowski
 - 3 maja 1904 r. Michał Białecki
 - 10 maja 1905 r. Kazimierz Rymarkiewicz
 - 17 maja 1906 r. Stanisław Bzowski
 - 14 maja 1907 r. Alojzy Gątkiewicz
 - 22 maja 1908 r. Włodzimierz Kokowski
 - 18 maja 1909 r. Zygmunt Siemiątkowski
 - 24 maja 1910 r. Michał Białecki
 - 10 maja 1911 r. Tadeusz Fiszer
 - 22 lutego 1912 r. Telesfor Kożuchowski
 - 18 kwietnia 1912 r. Karol Wyganowski
 - 5 kwietnia 1913 r. Ignacy Kożuchowski.
-

REGULAMIN PORZĄDKU OBRAD
dla
OGÓLNYCH ZEBRAŃ
KALISKIEGO TOWARZ. WZAJEMNEGO KREDYTU.

§ 1.

Zwyczajne Ogólne Zebranie wszystkich członków Towarzystwa odbywa się raz na rok nie później, jak w miesiącu marcu.

Nadzwyczajne Ogólne Zebranie może być zwołane na zasadzie postanowienia Rady Towarzystwa, lub też na żądanie 20-tu członków, wyrażone w piśmiennem podaniu do Zarządu Towarzystwa z wyszczególnieniem przedmiotu tegoż żądania (zob. § 33 ustawy).

§ 2.

Ogólne Zebranie jest prawomocnem, jeżeli obecni na zebraniu wraz z pełnomocnictwami członków nieobecnych, reprezentują przynajmniej trzecią część wszystkich członków Towarzystwa i jeżeli ich 10-cio procentowe wkłady stanowią trzecią część kapitału obrotowego.

Wrazie nieprzybycia dostatecznej ilości członków, Rada Towarzystwa zwołuje drugie Ogólne Zebranie nie wcześniej, jak w dwa tygodnie po niedoszeniu do skutku zebraniu, które już bez względu na liczbę zebranych członków, będzie prawomocnem, jednakże z tym warunkiem, że w porządku obrad, jaki ustanowiony był dla pierwszego zebrania, żadne zmiany poczynione być nie mogą (zob. § 35 ust.).

§ 3.

Zebranie Ogólne, po utworzeniu listy obecnych przez członków Zarządu, zagaja Prezes Rady Towarzystwa, lub jego Zastępca, ogłaszając je za prawomocne i przedstawiając porządek obrad, ustanowiony przez Radę, poczem ustępuje miejsca prezydjalnemu przewodniczącemu, wybranemu przez akklamację z pośród grona zebranych członków. lub też przez głosowanie, stosownie do życzenia zebranych.

Głosowanie kartkami zarządza Prezes Rady i w takim razie powołuje do stołu prezydjalnego tymczasowo asesorów w ilości, jaką za stosowne uzna.

§ 4.

Przewodniczący Zebraniu rozpoczyna swą czynność od powołania do stołu prezydjalnego sekretarza i asesorów przynajmniej czterech lub też więcej, o ile uważać będzie za stosowne.

§ 5.

Po ukonstytuowaniu się prezydjum, przewodniczący przechodzi punkt po punkcie z ustanowionego dla zebrania porządku obrad, otwierając nad każdym z nich dyskusję.

W dyskusji każdy z członków ma prawo zabrać głos, po uprzednim zgłoszeniu się do biura prezydjalnego.

Jeżeli więcej członków życzy sobie głos zabrać, natenczas przewodniczący udziela głosu każdemu z nich podług kolei zgłoszenia się; listę zgłaszających się prowadzą asesorowie.

Jeżeli żaden już z członków nie życzy sobie zabrać głosu, natenczas przewodniczący zamyka dyskusję.

Zamknięcia dyskusji ma prawo żądać każdy z obecnych na zebraniu członków; w tym celu winien złożyć piśmienny wniosek do stołu prezydjalnego.

Wniosek o zamknięcie dyskusji przewodniczący winien natychmiast, wraze zaś, jeżeli który z obecnych przemawia, po skończonem przemówieniu, poddać pod głosowanie, nie otwierając nad nim żadnej dyskusji.

Jeżeli wniosek o zamknięcie dyskusji przez większość obecnych został przyjętym, natenczas przewodniczący ogłasza dyskusję za zamkniętą, a udzielić głosu może jedynie wnioskodawcy, jednemu z członków Rady, jeżeli wniosek przedstawiony jest przez Radę, czterem pierwszym członkom z zapisanych na liście zgłaszających się do głosu, lub też członkowi już wpieryw przemawiającemu w danej kwestji, a żądającemu udzielenia sobie głosu wyłącznie do „osobistej wzmianki“, t. j. w celu krótkiego wyjaśnienia słów wpieryw już przez siebie wypowiedzianych, a możliwie przez którego z mówców przeciwnych źle zrozumianych.

Nikt inny z obecnych, choćby już był zapisany na liście, zabrać głosu nie ma prawa. Jeżeli wniosek o zamknięcie dyskusji został odmówiony, natenczas dyskusję przewodniczący prowadzi dalej, dopóki sama z siebie wyczerpaną nie zostanie, lub też ponowiony wniosek o jej zamknięcie przyjętym nie będzie.

UWAGA. Każdej chwili, nawet podczas dyskusji, z pierwszeństwem przed zapisanymi do głosu, ma prawo każdy z członków zażądać udzielenia sobie głosu: „do porządku obrad“.

W takim razie w przemówieniu swoim wolno zabierającemu głos zwrócić jedynie uwagę przewodniczącego na nieformalność, lub też pewną niedokładność w prowadzeniu obrad i zaznaczyć odpowiednio swe życzenie, które jednakże przewodniczący może przyjąć lub odmówić.

§ 6

Przewodniczący ma prawo każdej chwili przerwać mówcy w jego przemówieniu i zwrócić mu odpowiednią uwagę wrazie:

- a) odejścia od przedmiotu, nad którym dyskusja się toczy;
- b) zażądania głosu: do osobistej wzmianki, a nieograniczenia się na niej;
- c) zażądania głosu: do porządku obrad, a nie czynienia pod tym względem żadnej uwagi;
- d) użycia nieparlamentarnego wyrażenia.

UWAGA. Po dwukrotnem napomnieniu, jeżeli członek przemawiający nie zastosuje się do uwag przewodniczącego, ma tenże prawo, a nawet obowiązek głos mu odebrać.

§ 7.

Po zamknięciu dyskusji przewodniczący odczytuje postawiony wniosek, dotyczący przedyskutowanej kwestji i poddaje go pod głosowanie.

Jeżeli równocześnie postawiono kilka wniosków, odnoszących się jednocześnie do załatwienia tej samej kwestji, przewodniczący poddaje pod głosowanie wnioski te w kolei takiej, jaką uzna za słuszną.

Przyjęcie jednego wniosku załatwia pozostałe wnioski, które uważane zostają, jako odmówione.

§ 8.

Głosowanie nad wnioskami, dotyczącymi zmiany Ustawy, lub też zamknięcia i likwidacji Towarzystwa (zob. § 39, 5 i 8) odbywa się imiennie.

Jeden z asesorów czyta listę obecnych, podczas kiedy inni asesorowie zapisują oddane głosy przez obecnych członków za siebie i z plenipotencji.

Na wniosek 10-ciu członków zebrania, przewodniczący obowiązany zarządzić głosowanie tajne za pomocą kartek.

Głosowanie nad wszelkimi innymi wnioskami odbywa się przez powstanie z miejsc lub też przez rozdzielenie się głosujących na dwie strony; w takim razie głosy liczą asesorowie; tutaj każdy z obecnych głosuje tylko za siebie, plenipotencja nie ma żadnego znaczenia; w razie równości głosów, rozstrzyga głos przewodniczącego.

§ 9.

W końcu porządku obrad naznaczone być winny wybory do władz Towarzystwa.

Każdy z członków obecnych ma przy wyborze głos za siebie i z plenipotencji, jeżeli takową posiada.

Głosowanie odbywa się kartkami, lub też przez aklamację, jeżeli żaden z członków zebrania nie założy protestu, i jeżeli wybór dotyczy członka, należącego już przedtem do składu władz Towarzystwa.

Do każdej z władz Towarzystwa wybór członków odbywa się osobno i to w porządku następującym:

- a) na członków Zarządu;
- b) na członków Rady;
- c) na członków Komisji Rewizyjnej;
- d) na dwóch zastępców do Rady;
- e) na trzech zastępców do Komisji Rewizyjnej.

Wrazie potrzeby wyboru kilku członków równocześnie, jak np. do Rady i Komisji Rewizyjnej, każdy z głosujących pisze na zwyczajnej kartce tyle nazwisk, ile każdorazowo osób ma być wybranych.

Listę obecnych czyta jeden z asesorów, a drugi z asesorów, lub też sam przewodniczący odbiera od przystępujących do stołu prezydjalnego, wywołanych z kolei członków, kartki i wkłada je do urny.

Członek już wywołany, który nie zdążył oddać swej kartki, ma prawo złożyć ją zaraz po skończonem odczytaniu listy; prawo to ustaje po oświadczeniu przewodniczącego, że głosowanie zostało ukończone.

Po wyjęciu kartek z urny, po zliczeniu ich i sprawdzeniu z liczbą osób, które podług odnotowania w liście obecnych kartki oddały, przewodniczący je odczytuje, wszyscy zaś asesorowie zapisują wzywane nazwiska.

Po ukończonem odczytaniu kartek, asesorowie obliczają głosy, a przewodniczący ogłasza zebrany rezultat wyboru.

§ 10.

Przy wyborze rozstrzyga absolutna większość głosów, t. j. połowa oddanych głosów (nieczytelne i puste kartki są bez znaczenia); w razie równości głosów rozstrzyga losowanie, zarządzane przez przewodniczącego.

W razie okazania się braku absolutnej większości głosów, przewodniczący urządza natychmiast wybór ściślejszy pomiędzy jedynie dwoma członkami, którzy najwięcej głosów otrzymali.

Gdyby się jednakże zdarzyć miało, że przy głosowaniu równocześnie na

kilku członków do której z władz Towarzystwa, więcej jak jeden, lub też żaden z nich nie otrzymał absolutnej większości głosów, natenczas przewodniczący urządza ściślejszy wybór pomiędzy podwójną, jak potrzeba, ilością członków, z kolei największą ilość głosów mających.

Członkowie, biorący udział w głosowaniu ściślejszem, winni oddać swe głosy jedynie na kandydatów, którzy ściślejszemu wyborowi podlegają — głosy oddane na inne osoby nie mają żadnego znaczenia.

§ 11.

O dokonany wyborze prezydium uwiadamia piśmiennie interesowanego członka, który, wrazie nieprzyjęcia urzędu, winien niezwłocznie przesłać odpowiednie uwiadomienie Zarządowi Towarzystwa.

§ 12.

Przewodniczący, jeżeli uważa za słuszne, ma prawo posiedzenie Ogólnego Zebrania zawiesić, jednakże nie dłużej, jak na pół godziny.

Wrazie, jeżeliby dla spóźnionej pory porządek obrad Ogólnego Zebrania w dniu oznaczonym nie mógł być załatwionym, natenczas Ogólne Zebranie ma prawo większością głosów obecnych na zebraniu odroczyć się do dnia następnego.

§ 13.

Po wyczerpaniu się porządku obrad, przewodniczący zamyka Ogólne Zebranie.

§ 14.

Protokół zebrań ogólnych prowadzony jest na posiedzeniu przez sekretarza, na którego przewodniczący zaprasza jednego z członków. W protokole winna być zamieszczona ilość członków przybyłych na zebranie, z jaką ilością plenipotencji, jaką część kapitału obrotowego przybyli członkowie sami z siebie i z plenipotencji reprezentują, porządek obrad przedstawiony przez Radę, zagajenie zebrania, wybór przewodniczącego, asesorów i sekretarza.

Następnie, odpowiednio do porządku obrad, wszystkie przedmioty poddane

dyskusji, wszystkie wnioski postawione lub cofnięte, wynik głosowań, krótka treść wszystkich przemówień, rezultat wyborów dopełnionych, jednym słowem, protokół winien przedstawiać dokładny obraz przebiegu obrad.

Protokoły ogólnych zebrań winny być sporządzone w osobnej do tego urządzonej księdze i podpisane przez cały skład prezydium.

§ 15.

Wszystkie wątpliwości, następczy się mogące na posiedzeniu Ogólnego Zebrania, a wynikłe z niewłaściwego zrozumienia powyższych przepisów, lub też niemi nie przewidziane, rozstrzyga przewodniczący zebraniu wraz z asesorami, bez odwoływania się do Ogólnego Zebrania.

Regulamin niniejszy został zatwierdzony przez Zebranie Ogólne członków Kaliskiego Towarzystwa Wzajemnego Kredytu w dniu 4 lipca 1899 r.

IV. Rada Towarzystwa

Rada Towarzystwa składała się pierwotnie z 9-ciu członków, a na zasadzie uchwały Ogólnego Zebrania z dn. 1 maja 1900 roku powiększona została do 12-u członków.

Członkowie Rady wybierani zostają na lat 3, a Prezesa Rady i Wice-Prezesa wybierają pomiędzy sobą Członkowie Rady na rok jeden.

W ciągu 15-tu lat Rada odbyła zgodnie z § 46 Ustawy 175 posiedzeń zwyczajnych, 17 nadzwyczajnych, czyli razem 192 posiedzeń, na których rozpatrywała składane jej przez Zarząd miesięczne bilanse Towarzystwa, oznaczała procent od dyskonta weksli, pożyczek na zastaw, rachunków bieżących on call i kapitałów składanych na lokację, przeglądała wysokość przyznanych kredytów i wogóle decydowała o wszystkich kwestjach, które z mocy Ustawy podlegały jej rozpoznaniu, oraz zatwierdzała instrukcje, dotyczące wszystkich operacji dozwolonych Zarządowi Towarzystwa.

W celu bliższego kontrolowania działalności Zarządu, delegowani byli 3-ej członkowie Rady pod przewodnictwem Prezesa Rady, którzy uczęszczali na połączone posiedzenia Zarządu i Komitetu Kredytowego i dawali o ich czynnościach sprawozdania Radzie w jej pełnym komplecie.

Ci delegowani Rady sprawdzali co 3 miesiące gotowiznę, papiery %-towe, będące własnością Towarzystwa i złożone na zabezpieczenie pożyczek terminowych i otwartych kredytów on call i do przechowania, oraz portfel wekslowy.

15-lecie działalności Towarzystwa zastało Radę w następującym składzie:

Prezes:	Dr. Henryk Chrzanowski	{	obywatel ziemski, Prezes Dyrekcji Szczegół. Tow. Kred. Ziemskiego,
Wice-Prezes:	Dr. Adam Drozdowski, obyw. miejski,		
Członkowie:	Bukowiński Bronisław, Prezydent miasta, obywatel miejski,		
	Dzierzbicki Józef, Notariusz przy Sądzie Okręg., obyw. ziemski,		
	Gątkiewicz Alojzy, obywatel ziemski,		

R A
Kaliskiego
Wzajemne-
w roku

D-r HENRYK CHRZANOWSKI
PREZES.

ALFONS PARCZEWSKI.

D-r ADAM DROZDOWSKI.

WILHELM FULDE.

BOLESŁAW GÓRECKI.

STANISŁAW RADOŃSKI.

D A
Towarzystwa
go Kredytu
1901.

JÓZEF DAWID MAISNER.

SEWERYN TYMIENIECKI
WICE-PREZES.

JÓZEF KRE CZUNOWICZ.

MORITZ HEYMANN.

KAZIMIERZ ARNOLD.

ALEKSANDER BRYNDZA.

Karwaciński Jan, inżynier, obywatel ziemski,
Kindler Ludwik, właściciel domu komisowego,
Kreczunowicz Józef, obywatel ziemski,
Maisner Józef Dawid, fabrykant, Prezes Komit. Nadz. Tow. Kred. Miejsk.
Młynarski Wincenty, Notariusz, Prezes Tow. Oszczędn. Pożyczk. w Kaliszu
Niemojowski Wacław, obywatel ziemski,
Tymieniecki Seweryn, adwokat przysięgły.

W ciągu 15-go okresu działalności Tow. wybierane były do Rady następujące osoby:

- 1) Dr. Henryk Chrzanowski od 1899 do dnia dzisiejszego,
- 2) Bryndza Aleksander „ 1899 „ 1902 r.,
- 3) Seweryn Tymieniecki „ 1899 „ 1902 r.,
a następnie z powrotem od 1912 do dnia dzisiejszego,
- 4) Wilhelm Fulde . . . „ 1899 „ 1903 r.,
- 5) Górecki Bolesław . . . „ 1899 „ 1905 r.,
- 6) Heiman Moryc . . . „ 1899 „ 1911 r.,
- 7) Kulikowski Antoni . . . „ 1899 „ 1900 r.,
- 8) Maisner Józef Dawid . . . „ 1899 do dnia dzisiejszego,
- 9) Parczewski Alfons . . . „ 1899 „ 1909 r.,
- 10) Arnold Kazimierz . . . „ 1900 „ 1906 r.,
- 11) Dr. Drozdowski Adam „ 1900 do dnia dzisiejszego,
- 12) Kreczunowicz Józef . . . „ 1900 „ „ „
- 13) Radoński Stanisław . . . „ 1900 „ 1911 r.,
- 14) Kiedrzyński Lucjan . . . „ 1902 „ 1903 r.,
- 15) Młynarski Wincenty . . . „ 1902 do dnia dzisiejszego,
- 16) Dzierzbicki Józef . . . „ 1903 do dnia dzisiejszego,
- 17) Weigt Kazimierz . . . „ 1903 „ 1904 r.,
- 18) Grabowski Stanisław . . . „ 1904 „ 1912 r.,
- 19) Wyganowski Wojciech „ 1905 „ 1908 r.,
- 20) Kindler Ludwik . . . „ 1906 do dnia dzisiejszego,

- 21) Łaszczyński Ignacy . od 1909 do 1912 r.,
- 22) Niemojowski Wacław . „ 1911 do dnia dzisiejszego,
- 23) Gałkiewicz Alojzy . „ 1908 do dnia dzisiejszego,
- 24) Scholtz Kazimierz . „ 1911 do 1912 r.,
- 25) Karwaciński Jan . „ 1912 do dnia dzisiejszego,
- 26) Bukowiński Bronisław w 1913 do dnia dzisiejszego.

Z tychże prezesem Rady był przez cały czas Dr. Henryk Chrzanowski, czyli 15 lat, a na Wice-Prezesów byli powoływani: Seweryn Tymieniecki od 1898 do 1902 r. — 3 lata; Lucjan Kiedrzyński od 1902 do 1903 r. — 1 rok; Dr. Adam Drozdowski od 1903 r. do dnia dzisiejszego — 11 lat.

R A
Kaliskiego
Wzajemne-
w dniu 31

D-r HENRYK CHRZANOWSKI
PREZES.

BRONISŁAW BUKOWIŃSKI.

JÓZEF DZIERZBICKI.

JÓZEF KRECZUNOWICZ.

JÓZEF DAWID MAISNER.

WINCENTY MŁYNARSKI.

D A
Towarzystwa
go Kredytu
Grudnia 1913 r.

Dr ADAM DROZDOWSKI.
WICE-PREZES.

JAN KARWACIŃSKI.

ALEKSY GĄTKIEWICZ.

LUDWIK KINDLER.

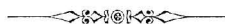

SEWERYN TYMIENIECKI.

WACŁAW NIEMOJOWSKI.

REGULAMIN
DLA POSIEDZEŃ RADY
KALISKIEGO TOWARZ. WZAJEMNEGO KREDYTU.

§ 1.

Posiedzenia Rady są zwyczajne i nadzwyczajne.

§ 2.

Zwyczajne posiedzenia Rady odbywają się raz na miesiąc. Załatwiane są na nich wszystkie kwestje, odpowiednio do przepisów ustawy w zakres działalności Rady wchodzące.

§ 3.

Porządek obrad dla posiedzeń Rady układa Prezes Rady, lub jego Zastępca, wraz z sekretarzem Rady.

§ 4.

Porządek obrad winien być ułożony mniej więcej w sposób następujący:

- 1) odczytanie przez sekretarza protokołu z ostatniego zebrania w języku urzędowym i jego podpisanie;
- 2) odczytanie przez jednego z członków Zarządu sprawozdania o stanie interesów Towarzystwa z ubiegłego miesiąca;
- 3) odczytanie co 3 miesiące przez jednego z członków delegatów Rady

sprawozdania z odbytej rewizji stanu kasy i wogóle z całej czynności Towarzystwa;

- 4) przegląd co trzy miesiące listy dłużników Towarzystwa i ich zobowiązań względem niego;
- 5) wnioski postawione na ostatnim posiedzeniu Rady;
- 6) wnioski dotyczące zmiany stopy procentowej, jeżeli zostaną postawione;
- 7) wnioski, które mają być przedstawione do dyskusji na następnym posiedzeniu;
- 8) odczytanie protokołu z posiedzenia w języku polskim i podpisanie tegoż;
- 9) zamknięcie posiedzenia.

§ 5.

Nadzwyczajne posiedzenia zwołuje Prezes Rady, lub jego Zastępca:

- a) w razie, gdyby który z nich uważał tego potrzebę;
- b) na żądanie Zarządu;
- c) na żądanie trzech członków Rady.

UWAGA. Tak żądanie Zarządu, jak i członków Rady powinno być wystosowane na piśmie do Prezesa Rady lub jego Zastępcy z podaniem przedmiotu, dla którego zebranie ma być zwołanem.

§ 6.

Na zebraniu nadzwyczajnym może być tylko załatwiona kwestja, dla której zebranie zwołanem zostało. Załatwianie wszelkich innych kwestji jest wykluczone.

UWAGA: Nadzwyczajne zebrania Rady mogą się odbywać w połączeniu ze zwyczajnymi zebraniem.

§ 7.

Nadzwyczajne posiedzenie Zarządu, które może być jednakże połączone z zebraniem zwyczajnym, odbywa się raz do roku, w najbliższy piątek po Ogólnem zebraniu Członków Towarzystwa, jako nieodzowne w celu dopełnienia wy-

boru Prezesa Rady i jego Zastępcy, jako też członków Delegatów Rady do kontrolowania czynności Towarzystwa

UWAGA: Posiedzenie otwiera Członek najstarszy wiekiem. Po dopełnieniu wyboru Prezesa ustępuje miejsce przewodniczącego nowowybranemu Prezesowi, który prowadzi dalszą czynność wyborczą. Po ukończonym wyborze ogłasza Prezes nadzwyczajne posiedzenie za zamknięte, poczem otworzyć może posiedzenie zwyczajne miesięczne.

§ 8.

Wszystkie wybory odbywają się absolutną większością głosów za pomocą tajnego głosowania, w razie równości głosów rozstrzyga los.

§ 9.

Do Delegacji, kontrolującej czynności Towarzystwa, należy z urzędu każdorazowy Prezes Rady, jako jej przewodniczący i dwóch lub trzech członków Rady, stosownie do każdorazowo co rok powziętej uchwały.

§ 10.

Jak nadzwyczajne, tak i zwyczajne posiedzenie Rady zwołuje Prezes lub jego Zastępca, na dzień i godzinę przez siebie oznaczoną. Zawiadomienia o mającym się odbyć posiedzeniu powinny być podpisane przez Prezesa lub jego Zastępcę, a rozesłane przez Zarząd wszystkim Członkom Rady — opatrzone przez tychże podpisami i po zwróceniu składane być winny do osobnych akt na ten cel sporządzonych. W zawiadomieniu o nadzwyczajnym zebraniu Rady, powinien być wymieniony przedmiot, dla którego zebranie zwołaniem zostało.

UWAGA: Wrazie wyjazdu lub choroby którego z członków Rady, z zamieszkałych w Kaliszu, wystarczającym będzie poświadczenie tego, któremu poleconem zostało zawiadomienie doręczyć. Wrazie zaś wyjazdu lub choroby którego z Członków Rady, z zamieszkałych po za Kaliszem — kopja przesłanego zawiadomienia pocztą lub umyślnym posłańcem.

§ 11.

Każdy z członków Rady ma prawo stawiania wniosków na każdym posiedzeniu. Nad wnioskami takimi, o ile one nie dotyczą zmiany w oznaczeniu stopy procentowej, bądź od kapitałów na lokację złożonych, jako też od pożyczek przez Towarzystwo udzielanych, nie może być otworzona dyskusja na temże samem posiedzeniu. Wnioski takie poddawane będą dyskusji i ostatecznemu załatwieniu dopiero na następnem posiedzeniu.

Wyjątek jednakże stanowią wnioski, za nagłością których oświadczy się $\frac{2}{3}$ członków Rady, obecnych na posiedzeniu. Wnioski, uznane za nagłe, mogą być załatwiane natychmiast. Wniosek o uznanie nagłości winien być poddany głosowaniu bez otwierania nad nim dyskusji. Wniosek raz odrzucony lub przyjęty nie może być powtórnie wniesiony na zwyczajnem posiedzeniu Rady przed upływem trzech miesięcy.

§ 12.

W czasie dyskusji może być każdej chwili postawiony wniosek jej zamknięcia. W razie uchwalenia takiego wniosku, każdy z zapisanych do słowa ma prawo zabrać jeszcze głos.

Również każdy z obecnych ma prawo zabrać głos każdej chwili „do porządku obrad“ lub „do osobistej wzmianki“, w razie jeżeli ma zamiar uczynić pod powyższym względem uwagę.

§ 13.

Dwa razy do roku, t. j. w miesiącu czerwcu i grudniu, odbywają się na posiedzeniu zwyczajnem wybory nowych członków Komitetu Kredytowego na miejsce ustępujących.

§ 14.

Sekretarzem Rady z urzędu jest jeden z członków Zarządu, który prowadzi protokół na posiedzeniu Rady. Protokół obejmować powinien wymienienie wszystkich członków Rady na posiedzeniu obecnych, oraz treść zapadłych postanowień.

Na żądanie każdego z członków Rady wniosek lub głos jego, a nawet cały przebieg dyskusji w streszczeniu do protokołu zapisanym być winien.

Członek, nie podzielający zdania większości, może żądać zaznaczenia o tem w protokóle przed jego podpisaniem.

§ 15.

Protokół każdego posiedzenia odczytywanym być winien przy końcu tegoż posiedzenia i podpisany przez obecnych, w języku zaś urzędowym dopiero na następnem posiedzeniu i również podpisany przez wszystkich obecnych, w protokóle wymienionych członków.

Każdemu z członków służy prawo żądać sprostowania wszelkich niedokładności, jakie w redakcji protokołu znaleźćby się mogły. O właściwości każdej zażądanej poprawki decyduje większość obecnych członków.

V. Zarząd Towarzystwa.

Podług § 53 Ustawy, Zarząd Towarzystwa składa się z 3-ch członków, wybieranych przez Zebranie Ogólne na lat 3.

Członkowie Zarządu wybierają z pośród siebie Prezesa na jeden rok.

Do atrybucji Zarządu należy prowadzenie wszelkich dozwolonych Towarzystwu operacji i załatwianie czynności, zgodnie z §§ 53 do 60 włącznie.

15-lecie działalności Towarzystwa zastało Zarząd w następującym składzie:

Prezes: Bulewski Stanisław

Członkowie: Łaszczyński Ignacy
Scholtz Kazimierz.

W ciągu 15-go okresu działalności do Zarządu Tow. wybierani byli:

- 1) Batkowski Marjan . od 1899 do 1911 r.,
- 2) Bulewski Stanisław . „ 1899 do dnia dzisiejszego,
- 3) Kiedrzyński Lucjan . „ 1899 „ 1902 r.,
- 4) Tymieniecki Seweryn . „ 1902 „ 1912 r.,
- 5) Scholtz Kazimierz . „ 1912 do dnia dzisiejszego,
- 6) Łaszczyński Ignacy . „ 1912 do dnia dzisiejszego,

z tychże na Prezesów Zarządu byli powoływani:

- 1) Kiedrzyński Lucjan . od 1899 do 1902 r.,
- 2) Tymieniecki Seweryn . „ 1902 „ 1912 r.,
- 3) Bulewski Stanisław . „ 1912 do dnia dzisiejszego.

VI. Komisja Rewizyjna.

Komisja Rewizyjna podług § 70 Ustawy składa się z trzech członków, wybieranych corocznie na poprzedzającym dany rok Zebraniu Ogólnem, w celu rewidowania wszystkich rachunków dla przedstawienia Ogólnemu Zebraniu oddzielnego swojego sprawozdania.

Jednocześnie wybierani są także trzej zastępcy.

Zarząd Kaliskiego Tow. Wzajemnego Kredytu
1899 1902

LUCJAN KIEDRZYŃSKI.
PREZES.

STANISŁAW BULEWSKI.

MARJAN BATKOWSKI.

Zarząd Kaliskiego Tow. Wzaj. Kr.
1902 1912

SEWERYN TYMIENIECKI.
PREZES.

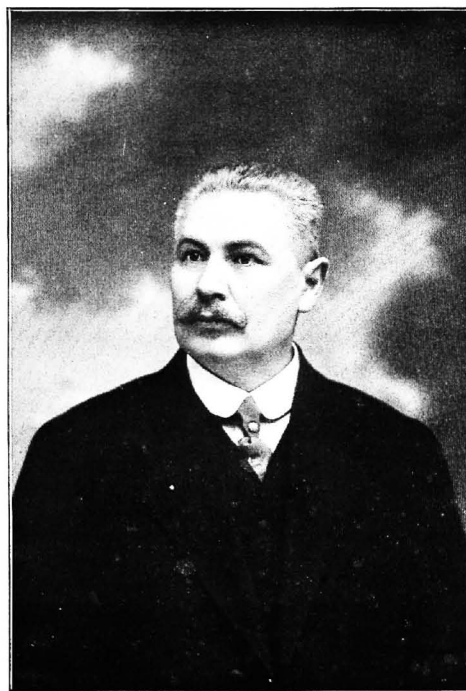

STANISŁAW BULEWSKI.

MARJAN BATKOWSKI.

Zarząd Kaliskiego Tow. Wzajemnego Kredytu
w dniu 31 Grudnia 1913 r.

STANISŁAW BULEWSKI
PREZES.

KAZIMIERZ SCHOLTZ.

IGNACY ŁASZCZYŃSKI.

Członkowie Komisji rewizyjnej oraz zastępcy
w dniu 31 Grudnia 1913 r.

LUDOMIR CHOJNOWSKI.

ALEKSANDER WDOWIAK.

WINCENTY BORETTI.

JAKÓB SZYLLAK.

JÓZEF KARDOLIŃSKI.

KAZIMIERZ GOLCZ.

15-lecie działalności Towarzystwa zastało Komisję Rewizyjną w następującym składzie:

Członkowie: Chojnowski Ludomir

Kardoliński Józef

Wdowiak Aleksander

Zastępcy: Boretti Wincenty

Golcz Kazimierz

Szylak Jakób

W ciągu 15-letniego okresu wybierani byli do Komisji Rewizyjnej:

a) jako członkowie:

- 1) Lehman Ludwik od 1899 do 1900 r.,
- 2) Wyganowski Wojciech „ 1899 „ 1901 r.,
- 3) Zdrojewski Władysław „ 1899 „ 1912 r.,
- 4) Unrug Jan „ 1900 „ 1907 r.,
- 5) Młynarski Wincenty „ 1901 „ 1902 r.,
- 6) Chojnowski Ludomir „ 1901 do dnia dzisiejszego,
- 7) Łaszczyński Ignacy „ 1907 „ 1909 r.,
- 8) Scholtz Kazimierz „ 1909 „ 1911 r.,
- 9) Karwaciński Jan „ 1911 „ 1912 r.,
- 10) Krassowski Józef „ 1911 „ 1912 r.,
- 11) Wdowiak Aleksander „ 1913 do dnia dzisiejszego,
- 12) Kardoliński Józef „ 1913 do dnia dzisiejszego,

b) jako zastępcy:

- 1) Boretti Wincenty od 1899 do dnia dzisiejszego,
- 2) Czerwiński Adam „ 1899 „ 1902 r.,
- 3) Kardoliński Józef „ 1899 „ 1913 r.,
- 4) Kindler Ludwik „ 1903 „ 1906 r.,
- 5) Szylak Jakób „ 1906 do dnia dzisiejszego,
- 6) Golcz Kazimierz „ 1913 do dnia dzisiejszego,

VII. Komitet Kredytowy.

Rada Towarzystwa wybiera Komitet Kredytowy, złożony z 10-ciu osób, który decyduje o przyjęciu członków Towarzystwa, ocenia przedstawione stosownie do § 9 zabezpieczenia kredytów, rozpatruje łącznie z Zarządem wartość przedstawionych do dyskonta weksli, wreszcie oznacza wysokość, do jakiej weksle danego członka mogą być przyjmowane do dyskonta.

Podług § 62 Ustawy co sześć miesięcy połowa członków Komitetu Kredytowego kolejno wychodzi, na ich zaś miejsce wchodzi nowi członkowie.

Członkowie wychodzący mogą być wybierani ponownie, lecz dopiero po upływie sześciu miesięcy.

Posiedzenia Komitetu Kredytowego odbywały się codziennie o godz. 12-iej w południe, w których uczestniczył Zarząd w całości i delegowani Członkowie Rady.

15-lecie działalności Towarzystwa zastało Komitet Kredytowy w następującym składzie:

- 1) Chojnowski Ludomir
- 2) Karśnicki Piotr
- 3) Kindler Jan
- 4) Kożuchowski Telesfor
- 5) Krzyżanowski Adam
- 6) Hegner Edward
- 7) Hindemith Oswald
- 8) Nagadalski Antoni
- 9) Walewski Feliks
- 10) Wyganowski Karol.

W ciągu 15-letniego okresu przyjmowało udział w Komitecie 65 członków, a mianowicie:

1. Ader Izaak Ber w 1899 r.
2. Arnold Kazimierz w 1899 r.
3. Brachtfeld Hersz w 1899 i 1904 r.

Komitet Kredyto

LUDOMIR CHOJNOWSKI.

EDWARD HEGNER.

TELESFOR KOŻUCHOWSKI.

JAN KINDLER.

ANTONI NAGADALSKI.

wy w roku 1913.

OSWALD HINDEMITH.

ADAM KRZYŻANOWSKI.

JÓZEF RADWAN.

FELIKS WALEWSKI.

4. Brónikowski Stefan w 1901, 1903 i 1906.
5. Bryndza Aleksander w 1904 r.
6. Bukowiński Bronisław w 1899, 1901, 1904, 1906 i 1907 r.
7. Chojnowski Ludomir w 1909, 1910, 1912 i 1913 r.
8. Chrystowski Władysław w 1899, 1910 i 1911 r.
9. Danciger Herman w 1899 i 1901 r.
10. Doruchowski Stanisław w 1909 r.
11. Feifer Lipman Wolf w 1903 r.
12. Fibiger Rudolf w 1909, 1910 i 1912 r.
13. Fijałkowski Wojciech w 1899 r.
14. Friedman Moritz w 1903 r.
15. Friede Izrael w 1901 r.
16. Fulde Albert w 1899, 1901, 1902 i 1905 r.
17. Garczyński Witold w 1905, 1907, 1907 i 1910 r.
18. Gątkiewicz Alojzy w 1901, 1903, 1904, 1906 i 1907 r.
19. Górny Herman w 1910 r.
20. Grabowski Stanisław w 1903 i 1906 r.
21. Grabski Stefan w 1909 r.
22. Gross Emanuel w 1902, 1903, 1905, 1906, 1908, 1909, 1911 i 1912 r.
23. Hegner Edward w 1913 r.
24. Hindemith Bronisław w 1901, 1902, 1904, 1905, 1907 i 1908 r.
25. Hindemith Oswald w 1905, 1906, 1908, 1910, 1911 i 1913 r.
26. Jelenkiewicz Józef w 1904, 1906, 1907, 1909 i 1912 r.
27. Kardoliński Józef w 1905 i 1907 r.
28. Karśnicki Piotr 1902, 1903 i 1913 r.
29. Karwaciński Jan w 1911 r.
30. Kindler Jan w 1912 i 1913 r.
31. Kindler Ludwik w 1903 i 1905 r.
32. Kożuchowski Telesfor w 1902, 1903, 1905, 1906, 1908, 1909, 1911 i 1913 r.

33. Krassowski Józef w 1908, 1909 i 1911 r.
34. Kruszyński Leon w 1906 r.
35. Krzyżanowski Adam w 1913 r.
36. Kunig Juljan w 1899, 1901 i 1903 r.
37. Lehman Ludwik w 1899 r.
38. Leszczyński Władysław w 1899 r.
39. Lewi Stanisław w 1900 r.
40. Łaszczyński Ignacy w 1908 r.
41. Łączyński Henryk w 1908 r.
42. Michael Gustaw w 1904, 1906, 1907 i 1910 r.
43. Młynarski Wincenty w 1901 r.
44. Mrozowski Roman w 1902 r.
45. Mystkowski Kazimierz w 1903, 1907 i 1910 r.
46. Pawłowski Wincenty w 1902 r.
47. Prączyński Jan w 1911 r.
48. Pretwitz Artur w 1904 r.
49. Radwan Józef w 1912/3 r.
50. Romocki Witold w 1901 r.
51. Schaub Aleksander w 1911 r.
52. Sikorski Ignacy w 1902 r.
53. Scholtz Kazimierz w 1909 i 1911 r.
54. Skórzewski Stanisław w 1902 r.
55. Suchorski Maciej w 1911 r.
56. Sulimierski Jacek w 1899 r.
57. Skarzyński Michał w 1912 r.
58. Szyłak Jakób w 1899, 1901, 1902, 1904, 1905, 1907, 1908, 1910 i 1911 r.
59. Tworek Franciszek w 1912 r.
60. Walewski Feliks w 1904, 1905, 1907, 1908, 1910, 1911 i 1913 r.
61. Wolf Stanisław w 1899 i 1901 r.

Pracujący w Kaliskiem Tow. Wzajemnego Kredytu
w dniu 31 Grudnia 1913 roku.

62. Wyganowski Wojciech w 1899 i 1905 r.
63. Wyganowski Karol w 1912 i 1913 r.
64. Żeliński Zygmunt w 1909 r.
65. Nagadalski Ignacy w 1913 r.

VIII. Pracujący w Zarządzie T-wa.

Do atrybucji Rady należy przyjmowanie i uwalnianie na przedstawienie Zarządu buchalterów, ich pomocników, kasjerów i określanie ich wynagrodzenia.

Przyjmowanie i uwalnianie innych pracujących zależy bezpośrednio od uznania Zarządu.

15-lecie działalności Towarzystwa zastaje pracujących w następującym składzie:

1. Polaski Józef, st. pom. buchaltera od 1/1 1896 r.
2. Orzeł Stanisław, buchalter od 1/7 1897 r.
3. Podziemska Halina, st. pom. buchalt. od 1/3 1903 r.
4. Nieniewska Marja, st. pom. buchalt. od 1/7 1904 r.
5. Milewski Józef, kasjer od 1/10 1904 r.
6. Bulewska Ina, pom. buchaltera. od 1/1 1909 r.
7. Dutkiewicz Mieczysław, pom. buch. od 1/6 1910 r.
8. Kossowski Stanisław, pom. buchalt. od 15/1 1911 r.
9. Wołowski Adolf, st. pom. buchaltera od 1/2 1911 r.
10. Rezler Jan, pom. kasjera od 1/1 1912 r.
11. Kokowska Krystyna, pom. buchalt. od 1/1 1912 r.
12. Falkowski Wacław, pom. buchaltera od 1/2 1912 r.
13. Jurewicz Piotr, pom. buchaltera od 1/7 1912 r.
14. Gałczyński Józef, pom. buchaltera od 1/10 1912 r.
15. Łykowski Zygmunt, pom. buchalt. od 1/2 1913 r.
16. Hindemith Wilhelm, korespondent od 1/4 1913 r.

17. Marks August, pom. buchalt. od 1/6 1913 r.
18. Marks Jerzy, pom. buchaltera od 1/12 1913 r.
19. Żeliszawska Halina od 20/12 1913 r.

Oprócz tego pracowali w Zarządzie Towarzystwa w różnym czasie:

1. Bobiński Stanisław, buchalter,
2. Garszyński Stanisław, pom. buchaltera,
3. Freudenreich Roman, pom. buchaltera,
4. Boguszewski Alfons, pom. buchaltera,
5. Galle Wacław, pom. buchaltera,
6. Mrowiński Zygmunt, pom. buchaltera,
7. Głuchowski Wojciech, kasjer
8. Skąpski Karol, pom. buchaltera,
9. Szyszczyński Władysław, pom. buchaltera,
10. Wasilowski Leonard, korespondent,
11. Zaleska Janina, pom. kasjera.

ZESTAWIENIA LICZBOWE
PIĘTNASTOLETNIEGO OKRESU DZIAŁALNOŚCI
TOWARZYSTWA.

1) Ogólny obrót.

Ogólny obrót roczny wynosił w ciągu 15-letniej działalności Towarzystwa:

R O K	Ogólny obrót roczny	
	R U B L E	K O P.
1899	11,596,331	—
1900	13,354,775	06
1901	15,065,557	98
1902	15,651,699	84
1903	13,863,823	68
1904	15,201,390	78
1905	13,870,077	40
1906	14,481,529	12
1907	16,101,590	78
1908	24,231,590	70
1909	37,159,412	82
1910	40,848,526	64
1911	47,392,317	40
1912	69,081,707	85
1913	85,317,207	66
Ogółem . .	433,217,538	71

2) Kapitały własne.

W ciągu piętnastoletniego okresu działalności Towarzystwa, kapitały własne stanowiły:

Rok	Udziałowy		Zapasy		Rezerwy		Amortyzacyjny		Razem	
	Ruble	k.	Ruble	k.	Ruble	k.	Ruble	k.	Ruble	k.
1899	163982	—	10373	08	—	—	—	—	174355	08
1900	182642	—	13652	97	—	—	—	—	196294	97
1901	195850	—	20944	27	—	—	—	—	216794	27
1902	196745	—	26699	86	—	—	—	—	223444	86
1903	197515	—	32294	89	—	—	—	—	229809	89
1904	198579	—	32134	88	1498	86	—	—	232212	74
1905	189195	—	32531	81	1743	44	420	01	223890	26
1906	185557	—	32810	45	2387	38	1034	24	221789	06
1907	184428	—	35622	69	3119	87	1114	12	224284	68
1908	208634	50	40638	44	3275	87	1747	86	254296	67
1909	246625	—	46718	42	5725	51	2585	68	301654	61
1910	271445	—	51174	47	7198	75	3890	28	333708	50
1911	332450	—	55791	47	8608	70	4694	54	401544	71
1912	407170	—	62270	30	14966	78	5510	34	489917	42
1913	443680	—	70416	19	43083	83	4500	—	561680	02

3) Rachunek Kasy w gotowiznie.

W ciągu piętnastoletniej działalności Towarzystwa obrót gotowizny w monecie krajowej i zagranicznej, oraz na rachunkach przekazowych był następujący:

R O K	W monecie krajowej						W monecie zagranicznej			Na rachunkach przekazowych w instytucjach								
	Wpłynęło		Wyplacono		Pozostało	Kupiono	Sprzedano		Pozost.	Wniesiono		Podniesiono	Pozo- stało					
	Ruble	k.	Ruble	k.	Ruble	k.	Ruble	k.	Ruble	k.	Ruble	k.	Ruble	k.				
Pozostawało	20916	47	—	—	—	—	658	61	—	—	—	—	35383	53	—	—	—	
1899	4212962	70	4196726	40	37152	77	20501	71	20780	62	379	70	82178	58	117380	65	181	46
1900	4651221	45	4661090	63	27283	59	5634	96	5912	57	102	99	36885	81	36519	40	547	87
1901	5032121	18	4995375	10	64029	67	12248	58	11951	19	399	48	52482	42	52147	39	882	90
1902	5361540	65	5332904	19	92666	13	6894	57	6893	39	400	66	55494	71	55868	21	509	40
1903	5083951	52	5099281	09	77336	56	6272	13	6526	76	146	03	168363	75	167332	24	1540	91
1904	5387295	06	5390149	01	74482	61	9573	76	9603	29	116	50	291167	34	291958	38	749	87
1905	4833359	11	4857918	94	49922	78	4226	16	4319	08	23	58	148724	82	148889	92	584	77
1906	5382901	14	5341499	14	91324	78	11627	47	11498	82	152	23	121553	78	121469	77	668	78
1907	6557693	74	6558776	94	90241	58	19257	10	19004	99	404	34	1086163	19	1084957	11	500	—
1908	8732289	06	8733075	19	90455	45	31268	54	31221	73	451	15	1125342	64	1125566	35	505	—
1909	11618779	38	11598588	64	110646	19	23528	37	23883	17	96	35	1719951	33	1719741	33	1309	14
1910	13446246	86	13465369	42	91523	63	218912	74	215155	58	3853	51	1595285	83	1551588	78	45558	20
1911	13924521	02	13866026	72	150017	93	363079	37	363131	62	3801	26	2229143	45	2273613	14	1088	51
1912	17355510	06	17313730	09	95500	16	386316	15	362325	39	27792	02	1094761	67	1092243	30	3606	88
1913	19887371	55	19857548	37	121621	08	271581	12	293899	88	5473	26	1716008	79	1716615	67	3000	—
Ogółem	131389680	95	131268059	87	121621	08	1391581	34	1386108	08	5473	26	11558891	64	11555891	64	3000	—

4) Kapitały na lokacji.

W ciągu piętnastoletniego okresu działalności Towarzystwa kapitały, składane na procentową lokację, wynosiły:

R O K	Przyjęto na lokację		Wycofano z lokacji		Pozostałość w końcu r-ku		Zapłacono procentów lokującym	
	R u b l e	k.	R u b l e	k.	R u b l e	k.	R u b l e	k.
Pozostało z 1898 roku	520074	55						
1899	1245219	12	1103064	18	662229	49	27128	05
1900	963701	50	1039258	29	586672	70	28578	26
1901	1192253	79	1085305	95	693620	54	30011	15
1902	1387647	57	1345214	46	736053	65	33369	74
1903	1317557	42	1225655	77	827955	30	36392	77
1904	1259747	58	1464042	99	623659	89	31898	29
1905	1033813	69	1024478	83	632994	75	30595	43
1906	1337762	19	1222558	66	748198	28	33225	72
1907	2068392	98	1947488	42	869102	84	39576	04
1908	2606105	56	2426939	30	1048269	10	46564	16
1909	2667035	53	2485966	39	1229338	24	54423	08
1910	3007804	01	2731429	71	1505712	54	63839	52
1911	3737715	88	3324693	99	1918734	43	81063	99
1912	5039121	39	5234065	86	1723789	96	85493	23
1913	4935145	74	4783340	06	1875595	64	88369	95
Ogółem . . .	34319098	50	32443502	86	1875595	64	717529	38
Pozostałość lokacji w końcu 1913 r. wynosiła:								
a) kapitałów terminowych					104201 69			
b) rachunków przekazowych:								
na każde żądanie					521905.27			
za 3 mies. wypowiedzeniem					16346.77			
za 6 mies. „					<u>1233141.91</u>			
					1771393 95			
Ogółem, jak wyżej					<u>1875595 64</u>			

5) Skup weksli.

W ciągu piętnastoletniej działalności Towarzystwa, obrót skupionych przez Towarzystwo weksli był następujący:

R O K	S K U P I O N O				Uregulowanie z powodu spłaty, redyskontowania, zaprotostowania i posłania do inkasa.	Pozostało do końca roku		Pobrano % od skupionych weksli		Rozmiar stopy procentowej od skupu weksli
	Sztuk	S u m a								
		R u b l e	k.	R u b l e						
Pozostawało		405955	18							
1899	6245	1974301	42	1705884	25	674372	35	54723	32	7 ⁰ / ₁₀ -8 ⁰ / ₁₀
1900	8877	2168269	92	2049871	05	792771	22	68535	63	8 ⁰ / ₁₀ -9 ⁰ / ₁₀
1901	8624	2313085	88	2240768	38	865088	72	76903	87	7 ⁰ / ₁₀ -7 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀
1902	9047	2321008	91	2331450	48	854647	15	77136	35	6 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀ -7 ⁰ / ₁₀ -7 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀
1903	8924	2232146	70	2218730	10	868063	75	71271	30	6 ⁰ / ₁₀ -6 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀ -7 ⁰ / ₁₀
1904	8128	2113870	94	2199496	90	782437	79	75649	73	7 ⁰ / ₁₀ -8 ⁰ / ₁₀
1905	7429	2031555	90	1978851	97	835141	72	71230	98	7 ⁰ / ₁₀ -7 ¹ / ₈ ⁰ / ₁₀
1906	7520	2101545	44	2123055	67	813631	49	78688	70	6 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀ -7 ⁰ / ₁₀
1907	7651	2181899	26	2159729	08	835801	67	72564	54	6 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀ -7 ⁰ / ₁₀ -7 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀
1908	9469	2757508	59	2469351	58	1123958	68	84071	84	6 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀ -7 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀
1909	11462	3299979	36	3163922	65	1260015	39	92122	29	6 ⁰ / ₁₀ -7 ⁰ / ₁₀
1910	12922	3675197	73	3497128	92	1438084	20	93092	08	6 ⁰ / ₁₀ -7 ⁰ / ₁₀
1911	13940	4738636	81	4168104	20	2008616	81	127996	58	6 ⁰ / ₁₀ -7 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀
1912	15786	5931018	06	5462731	85	2476903	02	184293	84	6 ⁰ / ₁₀ -7 ⁰ / ₁₀ -7 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀
1913	16142	6527151	54	6384539	10	2619515	46	215288	16	7 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀ -8 ⁰ / ₁₀ -8 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀
Ogółem	152166	46773131	64	44153616	18	2619515	46	1443569	21	

6) Redyskonto weksli.

W ciągu 15-letniej działalności Tow., obrót zredyskontowanych weksli wynosił:

R O K	Zredyskontowano weksli		Uregulowano weksli		Pozostałość długu do końca roku					Zapłacono %-tów instytucjom		
					W Kal. Oddz. Banku Państwa		W prywatnych instytucjach kredytowych		Ogółem			
	Rub	k.	Rub	k.	Rub	k.	Rub	k.	Rub	k.	Rub	k.
1899	249227	78	241156	20	8071	58	—	—	8071	58	1668	32
1900	604723	43	575118	95	27553	83	10122	23	37676	06	2832	31
1901	838705	83	801862	—	63692	49	10827	70	74519	89	3430	78
1902	804147	15	812556	45	60781	78	5328	81	66110	59	3785	70
1903	522633	20	537922	71	46916	91	3904	17	50821	08	2398	57
1904	590900	34	557879	43	50475	87	33366	12	83841	99	3821	96
1905	586670	44	574652	27	62406	31	33453	85	95860	16	4041	62
1906	394877	34	436835	99	44171	41	9730	10	53901	51	3044	81
1907	206593	98	226790	53	32221	96	1483	—	33704	96	1086	43
1908	620870	29	547904	62	57970	74	48699	89	106670	63	4076	81
1909	1351284	12	1270711	03	58218	26	129025	46	187243	72	11165	30
1910	1137234	22	1164372	37	69867	61	90237	96	160105	57	12275	75
1911	698450	30	718284	46	110803	11	29468	30	140271	41	5975	36
1912	2375271	47	1667395	95	117872	80	730274	13	848146	93	44022	23
1913	3198608	32	2968496	—	136760	03	941499	22	1078259	25	76542	19
Ogółem	14180198	21	13101938	96	136760	03	941499	22	1078259	25	180168	14

7) Protestowane weksle.

W ciągu 15-letniego okresu działaln.Tow., obrót protestowanych weksli był następujący:

R O K	Protesto- wano		U R E G U L O W A N O				Pozostało do końca roku nieu- regulowa- nych					
			Spłacono		Pokryto 1% wnioskami członkow- skimi	Odpisano na straty			R a z e m			
	Ruble	k.	Ruble	k.	Ruble	k.	Ruble	k.	Ruble	k.	Ruble	k.
1899	51877	15	51187	72	—	—	689	43	51877	15	—	—
1900	114950	92	114650	92	—	—	300	—	114950	92	—	—
1901	72444	41	72444	41	—	—	—	—	72444	41	—	—
1902	90932	22	79913	32	—	—	—	—	79913	32	11018	90
1903	84100	17	80469	07	—	—	211	—	80680	07	14439	—
1904	118339	97	122488	35	565	—	1775	—	124828	35	7950	62
1905	86285	36	82193	88	545	—	485	—	83223	88	11012	10
1906	83830	32	85477	93	1349	07	2374	10	89201	10	5641	32
1907	86323	45	86642	77	951	—	867	05	88460	82	3503	95
1908	64302	66	62855	66	2004	50	1267	50	66127	66	1678	95
1909	151649	14	93175	50	933	25	747	39	94856	14	58471	95
1910	130506	74	171583	69	1182	19	654	81	173420	69	15558	—
1911	122217	85	105798	—	3384	58	1058	13	110240	71	27535	14
1912	139422	40	134683	04	2027	—	2712	66	139422	70	—	—
1913	316477	70	312901	83	2236	11	1339	76	316477	70	—	—
Ogółem	1713660	46	1656466	09	15177	70	14481	83	1686125	62	—	—

8) Straty poniesione na wekslach.

W ciągu piętnastoletniego okresu poniesiono strat na wekslach:

R O K	Straty poniesione		Straty odzyskane	
	R u b l e	k o p.	R u b l e	k o p.
1899	689	43	74	55
1900	300	—	706	19
1901	—	—	131	50
1902	—	—	—	—
1903	211	—	—	—
1904	1775	—	—	—
1905	485	—	10	—
1906	2374	10	48	58
1907	867	05	512	18
1908	1267	50	937	04
1909	747	39	1112	49
1910	654	81	473	82
1911	1058	13	200	—
1912	2712	66	265	07
1913	1339	76	1194	69
Razem	14481	83	5630	11

Straty wogóle wynosiły . . . Rb. 8851 kop. 72.

9) Weksle do inkasa.

W ciągu piętnastoletniej działalności Towarzystwa, obrót weksli, frachtów i różnych dokumentów, złożonych do inkasa, był następujący:

R O K	Złożono i przysłano do inkasa		Spłacono i zwrócono		Pozostało	
	R U B L E	K O P.	R U B L E.	K O P.	R U B L E.	K O P.
Pozostawało	6766	48	—	—	—	—
1899	95730	48	95245	61	7251	35
1900	162511	55	161091	79	8671	14
1901	140575	97	143624	33	5622	78
1902	169255	81	169465	40	5413	19
1903	137861	32	138386	32	4888	19
1904	132986	38	131837	35	6037	22
1905	125595	40	126110	08	5522	54
1906	187240	39	186901	47	5861	46
1907	165696	59	164327	01	7231	04
1908	226348	84	222028	99	11550	89
1909	611366	32	608534	07	14383	14
1910	636030	07	611706	34	38706	87
1911	824494	58	824382	72	38818	73
1912	1316674	93	1246485	—	109008	66
1913	1711245	59	1784949	59	35304	66
Ogółem	6650380	70	6615076	04	35304	66

IO) Kupno i sprzedaż papierów %owych, będących własnością Towarzystwa.

W ciągu piętnastoletniej działalności Towarzystwa, obrót papierów %-owych, nabytych na własność Towarzystwa z funduszy obrotowych, był następujący:

R O K	Nabyto		Sprzedano		P O Z O S T A Ł O				Zysk na kupnie i na kuponach		Strata na kursie	
					W sumie nominalnej		Wartość po ce- nie kupna wraz z kuponem bieżącym.					
	Ruble.	k.	Ruble.	k.	Ruble.	k.	Ruble.	k.	Ruble.	k.	Ruble.	k.
Pozostawało	31342	53	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1899	107802	95	100195	93	39100	—	38949	55	1459	04	492	31
1900	102113	63	103497	34	36500	—	37565	84	1937	06	212	83
1901	63185	49	77873	12	23100	—	22878	21	1483	44	232	93
1902	37719	22	48270	16	12350	—	12327	27	864	40	—	—
1903	125843	92	84529	02	51150	—	53642	17	1588	28	130	90
1904	37942	04	31099	16	61650	—	60485	85	2399	34	3383	41
1905	74271	02	80685	—	57500	—	54071	07	2116	51	426	79
1906	25444	28	59834	41	18200	—	19680	94	431	54	3600	29
1907	48264	13	51433	94	16750	—	16511	13	739	51	743	20
1908	69523	31	70109	30	14550	—	15925	14	907	10	—	—
1909	125930	15	119988	34	23050	—	21866	95	1661	20	—	—
1910	157243	08	141089	74	35850	—	38020	29	808	35	—	—
1911	385243	81	347288	16	78650	—	75975	94	2832	31	—	—
1912	475290	26	497887	69	56700	—	53378	51	3883	57	—	—
1913	609473	79	571521	77	99700	—	91330	53	6119	47	—	—
Ogółem	2476633	61	2385303	08	99700	—	91330	53	29231	12	9222	65

Pozostałość papierów procentowych w dniu 31 grudnia 1913 r. wynosiła:

Nazwa papierów procentowych	Wartość nomi- nalna	Kurs		Wartość pa- pierów pro- centowych	Wartość kuponu		Ogółem		
	Ruble.	Ruble.	k.	Ruble.	k.	Ruble.	k.	Ruble.	k.
5%-we listy zastawne m. Kalisza	60950	85	75	52264	62	965	04	53229	66
4½%-we listy zastawne Tow. Kr. Ziemsk. w Król. Polskiem	7500	85	—	6375	—	7	12	6382	12
Akcje Banku Tow. Spółdzielcz. 125 akcji	31250	253	75	31718	75	—	—	31718	75
Ogółem	99700	—	—	90358	37	972	16	91330	53

11) Pożyczki terminowe na zastaw.

W ciągu piętnastoletniej działalności Towarzystwa, obrót pożyczek terminowych na zastaw papierów procentowych i frachtów kolejowych był następujący:

R O K	Wypłacono		Spłacono		P O Z O S T A Ł O							
					Na zastaw papierów % - wych		Na zastaw frachtów kolejowych		Ogółem		Pobrano procentów	
	Ruble.	k.	Ruble.	k.	Ruble.	k.	Ruble.	k.	Ruble.	k.	Ruble.	k.
Pozostawało	32429	38	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1899	79672	05	81104	05	30997	38	—	—	30997	38	2497	17
1900	45133	20	42985	42	33145	16	—	—	33145	16	2857	29
1901	35014	89	37815	63	30344	42	—	—	30344	42	1894	99
1902	39305	—	30960	—	29689	42	—	—	29689	42	1838	68
1903	22735	—	33325	—	19099	42	—	—	19099	42	2077	28
1904	22257	50	22804	20	18552	72	—	—	18552	72	1471	74
1905	29794	50	15647	—	32700	22	—	—	32700	22	1700	09
1906	48768	94	41183	36	40285	80	—	—	40285	80	2604	67
1907	23706	—	20591	86	43399	94	—	—	43399	94	3121	27
1908	30781	—	46010	41	28170	53	—	—	28170	53	2162	32
1909	28339	67	23974	95	32535	25	—	—	32535	25	2573	95
1910	61574	86	60389	61	32940	50	780	—	33720	50	2196	87
1911	47725	99	53350	53	28095	96	—	—	28095	96	1954	56
1912	39959	92	37041	46	31014	42	—	—	31014	42	2552	30
1913	43408	16	41571	53	32851	01	—	—	32851	01	2198	48
Ogółem	621606	02	588755	01	32851	01	—	—	32851	01	33901	66

12) Otwarte kredyty on call, udzielone członkom.

W ciągu piętnastoletniego okresu działalności Towarzystwa, obrót udzielonych otwartych kredytów, zabezpieczonych papierami procentowymi i weksłami, członkom Towarzystwa, był następujący:

R O K	Udzielono kredytów		Spłacono		Pozostałość długu otwartych kredytów.						Pobrano %-tów od członków	
					Zabezpieczonych papierami procentowymi		Zabezpieczonych weksłami		Ogółem			
	Ruble.	k.	Ruble.	k.	Ruble.	k.	Ruble.	k.	Ruble.	k.	Ruble.	k.
Pozostało	53338	25	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1899	409936	96	347570	45	64534	33	51170	42	115704	75	6831	77
1900	418472	72	395168	12	78153	36	60855	99	139009	35	11540	28
1901	370633	11	402837	81	58726	74	48077	91	106804	65	7820	07
1902	205382	88	209843	63	47365	87	54078	03	102343	90	7285	69
1903	267745	95	251816	72	56199	17	62073	96	118273	13	7194	51
1904	379417	64	323284	95	90903	77	83502	05	174405	28	11035	10
1905	232212	33	245454	33	88779	54	72384	28	161163	82	11695	74
1906	335705	41	346663	69	76010	54	74195	—	150205	54	12503	95
1907	416685	48	417176	75	46996	63	102717	64	149714	27	11709	11
1908	993085	99	850746	23	79330	11	212723	92	292054	03	16165	11
1909	1448762	54	1327202	37	157352	09	256262	11	413614	20	21138	81
1910	1841042	03	1828881	07	145923	81	279851	35	425775	16	25503	97
1911	1849337	48	1735061	77	277832	99	262217	88	540050	87	26740	51
1912	2341351	48	2028455	08	230785	37	622161	90	852947	27	55205	—
1913	2522198	58	2102240	15	441130	10	831775	60	1272905	70	85270	70
Ogółem	14085308	82	12812403	12	441130	10	831775	60	1272905	70	316640	32

13) Rachunki korespondentów krajowych i zagranicznych Towarzystwa.

W ciągu piętnastoletniej działalności Towarzystwa obroty korespondentów krajowych i zagranicznych wynosiły:

ROK	O B R O T Y				P O Z O S T A Ł O Ś Ć						Pobrano procent. od korespondent.		Zapłacono procentów korespondent							
	Na debet korespond. nostro i loro		Na credit korespond. nostro i loro		W A K T Y W A C H			W P A S S Y W A C H												
	Krajowych korespondentów		Zagranicznych korespondentów		Razem		Krajowych korespondentów		Zagranicznych korespondentów		Razem									
	Ruble.	k.	Ruble.	k.	Ruble.	k.	Ruble.	k.	Ruble.	k.	Ruble.	k.	Ruble.	k.	Ruble.	k.				
Pozostawiało	51084	79	17524	08	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—					
1899	668958	03	681085	12	18775	31	1426	35	20201	66	10869	56	—	—	10869	56	812	86	3023	45
1900	702812	18	735027	04	6990	99	631	53	7622	52	30505	28	—	—	30505	28	333	86	3472	53
1901	570314	51	530537	75	16642	27	1461	17	18103	44	1209	44	—	—	1209	44	140	76	1882	91
1902	382555	93	404465	89	12356	13	—	—	12356	13	12952	36	4419	73	17372	09	198	41	1814	33
1903	459822	83	437526	99	26110	46	—	—	26110	46	3970	12	440	63	4410	85	354	16	1426	83
1904	433141	81	454389	44	10062	40	—	—	10062	40	5306	40	4304	02	9610	42	514	99	2609	14
1905	436086	74	433762	54	19006	19	—	—	19006	19	12204	26	4025	75	16230	01	637	32	3335	18
1906	589892	06	561351	91	34803	67	—	—	34803	67	161	36	3325	98	3487	34	1874	73	3159	77
1907	752469	19	732160	58	56358	66	—	—	56358	66	2543	27	2190	45	4733	72	1583	96	2669	36
1908	1475931	46	1518562	39	19418	51	122	51	19541	02	10447	01	—	—	10447	01	2884	28	3217	74
1909	2592823	60	2600025	08	37140	41	803	77	37944	18	35247	88	—	—	35247	88	2448	28	5656	29
1910	2717115	17	2681535	39	120668	54	3405	06	124073	60	764109	98	181	31	76601	29	3839	26	6936	27
1911	3462496	14	3696961	35	129584	17	11460	17	141044	34	326847	05	1190	19	328037	24	6234	26	9424	30
1912	7175270	68	7222196	83	191930	48	48	79	191979	27	357119	44	68778	88	425898	32	10812	54	33974	63
1913	10025490	28	9946171	36	336320	11	—	—	336320	11	354342	60	136577	64	490920	24	21087	18	44476	40
Ogółem	32496265	40	32653283	74	336330	11	—	—	336320	11	354342	60	136577	64	490920	24	53756	85	117009	13

Pozostałość w dniu 31 grudnia 1913 roku składała się:

W STANIE CZYNNYM:

ich rachunki 259864 rb. 26 kop.

nasze rachunki 76455 „ 85 „

Razem 336320 rb. 11 kop.

W STANIE BIERNYM:

ich rachunki: krajowe 43171 rb. 42 kop.

„ „ zagraniczne. 7741 „ 91 „

nasze rachunki: krajowe 311171 „ 18 „

„ „ zagraniczne 128835 „ 73 „

Razem 490920 rb. 24 kop.

14) Otwarte kredyty on call,
zabezpieczone papierami procentowymi, udzielone Towarzystwu.

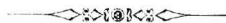
W ciągu piętnastoletniego okresu działalności Towarzystwa obrót otwartych kredytów, zabezpieczonych papierami procentowymi, udzielonych Towarzystwu, był następujący:

R O K	Udzielono T-wu kredytów		Spłacono przez Towarzystwo		POZOSTAŁOŚĆ DŁUGU						Zapłacono przez Tow. instytucjom procentów	
					W Kal. Oddz. Banku Państwa		W prywatnych instytucjach		Ogółem			
	Ruble.	k.	Ruble.	k.	Ruble.	k.	Ruble.	k.	Ruble.	k.	Ruble.	k.
Pozostawało	23883	43	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1899	89092	52	63071	99	—	—	49903	96	49903	96	1122	67
1900	267530	06	154524	90	67917	49	86667	41	154524	90	5825	35
1901	506136	99	546900	78	2957	36	119187	97	122145	33	7734	74
1902	958261	26	955897	75	15085	23	69423	61	84508	84	4288	26
1903	752691	75	751367	09	35189	95	50644	45	85833	50	1346	96
1904	1151551	03	1037127	46	46962	41	153294	66	200257	07	6779	26
1905	1161384	80	1170510	62	50000	—	141131	25	191131	55	7864	32
1906	1144460	02	1198844	82	49500	—	87246	45	136746	45	8261	26
1907	371819	43	443457	17	45000	—	20108	71	65108	71	1058	55
1908	1059205	56	959853	34	48000	—	116460	93	164460	92	2061	05
1909	2148407	81	2101136	70	45000	—	166732	04	211732	04	3381	79
1910	2819606	18	2858369	72	95000	—	77968	50	172968	50	1573	49
1911	2296490	15	2268939	64	100000	—	100519	01	200519	01	8490	15
1912	3038453	62	2908854	52	100000	—	230118	11	330118	11	18137	64
1913	3573367	87	3165244	30	100000	—	638241	68	738341	68	33687	27
Ogółem	21362342	48	20624100	80	100000	—	638241	68	738241	68	111612	76

Dawny gmach Kaliskiego Towarzystwa
Wzajemnego Kredytu przy Aleji Józefiny № 5.

15) Nieruchomość przy ulicy Józefiny № 552, będąca własnością Towarzystwa.

Przez pierwsze trzy lata biura Towarzystwa mieściły się w prywatnym lokalu w domu ś. p. Artura Pretwitza, przy ulicy Józefiny № 552.

Ponieważ chciano dom podkupić, a tem samem usunąć nas z lokalu od 1-go lipca 1900 r., Rada była zmuszoną na swoje własne ryzyko kupić dom za sumę 18000 rb., a następnie, na zasadzie decyzji Ogólnego Zebrania z dn. 4-ym grudnia 1900 r. powyższa nieruchomość przeszła na wyłączną własność Towarzystwa.

Szacunek tejże nieruchomości przedstawiał się w następujący sposób:

a) Zapłacono właścicielowi	18000 rb. — kop.
b) Koszta rejentalne	879 „ 95 „
c) Dobudowano w 1902 r. oficynę, składającą się z 3-ch pokoi i dwóch mieszkań dla woźnych, na zasadzie decyzji Rady dn. 22-go lipca 1902 r.	3150 „ — „
d) W 1904 r. dobudowano nowe miejsca ustępowe	160 „ — „
e) W 1907 r., na zasadzie decyzji Ogólnego Zebrania z dn. 14-go maja 1907 r., przebudowa biur i pierwszego piętra i dobudowanie drugiego piętra kosztowała	4816 rb. 55 kop.
w 1908 r. wydano	9250 „ 29 „
	14066 „ 84 „

Razem 36256 rb. 79 kop.

zmniejszono w ciągu 4-ch lat z czystego dochodu tejże nie-

ruchomości	2256 „ 79 „
----------------------	-------------

Pozostało 34000 rb. — kop.

Na zasadzie decyzji Rady z dn. 7-go marca 1913 r. powiększono wartość (przenosząc tą sumę na kapitał amortyzacyjny nieruchomości) 11000 rb. — kop.

Czyli szacunek tejże nieruchomości wynosił . . . 45000 rb. — kop.

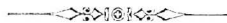
W następnych latach zysk z dochodów nieruchomości przeniesiono na specjalny kapitał amortyzacyjny w sumie rb. 5721 kop. 4 i na zasadzie decyzji Rady, jak wyżej sumę rb. 11000, czyli razem rb. 16721 kop. 4, którą to sumę następnie przeniesiono na kapitał rezerwowy Towarzystwa.

Powyższa nieruchomość, na zasadzie decyzji Rady z dn. 19 listopada 1913 r. i 17 grudnia 1913 r., zgodnie z uchwałą Ogólnego Zebrania członków Towarzystwa z dn. 22-go lutego 1912 r., została sprzedaną p. Józefowi Wiśniewskiemu za ogólną sumę rb. 45000, na następujących warunkach:

a) otrzymano gotowizną przy akcie	5000 rb. — kop.
b) przyjęto przez p. Wiśniewskiego nieumorzoną pożyczkę Tow. Kredytowego Miejskiego	1575 „ 95 „
c) pozostawiono dług na hypotece nieruchomości № 552 ze splatą w ciągu lat ośmiu po rb. 5000 rocznie (za wyjątkiem ostatniego roku rb. 2575 kop. 95) z procentem 6% od sta	<u>38424 „ 05 „</u>
Razem, jak wyżej	45000 rb. — kop.

16) Nieruchomość przy ulicy Józefiny pod № 555=b., będąca własnością Towarzystwa.

Powyższa nieruchomość pod № 552 okazała się za szczupłą dla pomieszczenia biur przeto powzięto myśl wybudowania nowego gmachu dla biur, odpowiadającego wszelkim współczesnym wymaganiom techniki bankowej i dającego rękojmię zabezpieczenia skarbców od ognia i włamania.

Na zasadzie uchwały Ogólnego Zebrania członków Towarzystwa z dn. 22 lutego 1912 r. nabytą została nieruchomość pod № 555-b., położona przy ulicy Józefiny, będąca własnością p. Jana Niedomańskiego i na tym placu postanowiono wybudować zupełnie nowy gmach.

W tym celu wybraną została Komisja Budowlana, składająca się:

ze strony Zarządu: z p. Kazimierza Scholtza

ze strony Rady: z pp.: Ludwika Kindlera

Wincentego Młynarskiego,

ze strony Stowarzyszonych: z pp.: Bronisława Bukowińskiego

Jana Karwacińskiego,

którzy powołali na przewodniczącego p. Bronisława Bukowińskiego, Prezydenta miasta Kalisza.

Gmach ten wybudowany został podług projektu budowniczego Rogera Sławskiego z Poznania.

Rachunek budowy przedstawia się w następujący sposób:

Na zasadzie decyzji Ogólnego Zebrania z dn. 22-go lutego 1912 r. wyznaczona została suma na kupno placu 70000 rb. — kop.

na wybudowanie gmachu 80000 „ — „

Decyzją zaś Ogólnego Zebrania z dn. 15-go kwietnia 1913 r. podwyższono sumę na budowę o 70000 „ — „

Czyli, że razem przeznaczone sumę 220000 rb. — kop.

Koszt nieruchomości przedstawia się jak następuje:

1) Plac przestrzeni 10070 łokci kwadratowych, wraz z zakładem kąpielowym „Goplana“	69100	rb.	—	kop.
2) Koszta rejentalne, skarbowe, procenty, honorarja budowniczym, dozór techniczny i różne	10387	„	24	„
3) Urządzenie podwórza, parkany na całej posesji i wybrukowanie kostką granitową ulicy	4895	„	41	„
4) Gmach murowany, kryty dachówką (karpiówką) ze stropami i schodami żelazo-betonowymi, tynkowany „terra nowa“	104095	„	82	„
5) Centralne ogrzewanie	7339	„	03	„
6) Wodociągi i kanalizacja	7058	„	36	„
7) Instalacje elektryczne z baterją akumulatorów 7 ₅ , wraz z żyrandolami i lampami	10419	„	78	„
8) Figury alegoryczne na froncie domu	1940	„	—	„
Razem	215235	rb.	64	kop.

Oprócz tego za urządzone:

studnię artezyjską	4096	rb.	13	kop.
skarbcce specjalne wraz z szafami	5285	„	55	„
kasetki (safes) szt. 198 $\left\{ \begin{array}{l} 100 \times 290 \times 500 \\ 150 \times 290 \times 500 \\ 200 \times 290 \times 500 \end{array} \right\}$	5542	„	73	„
umeblowanie biur	2974	„	20	„
Ogółem	17898	„	61	„
Ogółem	233134	rb.	25	kop.

Niezależnie od tego za gruntowny remont zakładu kąpielowego „Goplana“	3385	„	46	„
Ogółem	236519	rb.	71	kop.
z których po dzień 1 stycznia 1914 r. wydatkowano	226446	rb.	80	kop.

17) Podatki i opłaty skarbowe na T-stwo nałożone.

W ciągu piętnastoletniej działalności Towarzystwa podatki, patenty i opłaty skarbowe, na Towarzystwo nałożone, wynosiły:

R O K	Patenty gildyjne i osobiste i różne skarbowe, wypłacone na r-k kosztów handlowych.		Podatek od czystego zysku i od kapitału obrotowego.		Podatek dochodowy od kapitałów na lokacji.		Podatek specjalny od otwartych kredytów on call.		Podatek od rachunków korespondentów		Ogółem	
	Ruble.	k.	Ruble.	k.	Ruble.	k.	Ruble.	k.	Ruble.	k.	Ruble.	k.
1899	327	20	284	63	1288	62	195	08	—	—	2095	53
1900	251	64	997	37	1428	94	165	60	—	—	2843	55
1901	520	64	1940	33	1501	59	124	53	12	65	4099	74
1902	431	68	1472	18	1668	49	106	35	12	59	3691	29
1903	411	84	1470	57	1820	20	103	61	9	05	3815	27
1904	468	95	910	75	1595	09	178	48	7	87	3161	14
1905	608	71	1038	91	1530	02	180	50	21	35	3379	49
1906	944	67	882	64	1661	29	160	58	14	64	3663	82
1907	1915	76	1093	50	2041	77	140	58	10	95	5202	56
1908	899	19	2390	67	2328	21	153	41	10	09	5781	57
1909	1262	45	2597	02	2721	15	203	59	33	82	6818	03
1910	1225	17	1450	69	3165	01	290	62	49	82	6181	31
1911	1350	56	1572	21	4083	19	248	48	—	—	7254	44
1912	1392	06	2760	07	4274	66	479	02	7	82	8913	63
1913	1826	55	4094	05	4418	50	668	25	—	—	11007	35
Ogółem	13837	07	24955	59	35526	73	3398	68	190	65	77908	72

18) Fundusz przezorności i pomocy pracujących w Towarzystwie.

W ciągu piętnastoletniej działalności Towarzystwa obrót funduszu przezorności
i pomocy pracujących w Towarzystwie był następujący:

R O K	Wniesiono przez uczes- ników i przypadają- ce % i zyski		Dopłaco- no przez Towarzy- stwo		Razem wniesiono		Odebrano		Pozostało razem		Pozostało na rachun- ku lit. A		Pozostało na rachun- ku lit. B	
	Rubli	k.	Rubli	k.	Rubli	k.	Rubli	k.	Rubli	k.	Rubli	k.	Rubli	k.
Pozostawało	425	49	428	69	854	18	—	—	—	—	—	—	—	—
1899	667	65	634	73	1302	38	24	99	2131	57	1039	32	1092	25
1900	981	58	790	14	1771	72	—	—	3903	29	1940	46	1962	83
1901	1204	85	935	51	2140	36	54	49	5989	16	2971	69	3017	47
1902	1296	01	839	54	2135	55	352	80	7771	91	3731	21	4040	70
1903	1481	21	867	27	2348	48	203	28	9917	11	4732	64	5184	47
1904	1388	99	844	27	2233	26	1251	06	10899	31	5018	28	5881	03
1905	1791	18	1030	45	2821	63	—	—	13720	94	6434	74	7286	20
1906	1576	39	849	21	2425	60	125	17	16021	37	7551	36	8470	01
1907	1757	26	937	69	2694	95	—	—	18716	32	8900	65	9815	67
1908	2187	64	1051	76	3239	40	11580	27	10375	45	5098	62	5276	83
1909	2233	74	1099	99	3333	73	94	90	13614	28	6804	46	6809	82
1910	2526	61	1250	48	3777	09	2886	90	14504	47	7189	27	7315	20
1911	2493	55	1363	92	3857	47	3336	68	15025	26	7727	74	7297	52
1912	2854	53	1724	89	4579	42	7114	83	12489	85	6409	95	6079	90
1913	3089	19	2669	74	5758	93	346	14	17902	64	9153	—	8749	64
Ogółem	27955	87	17318	28	45274	15	27371	51	17902	64	9153	—	8749	64

Pozostałość funduszu pomieszczona jest:

a) w papierach procentowych . 9839 rb. 12 kop.

b) na lokacji w Tow. Wzaj. Kr. . 8063 rb. 52 kop.

Razem, jak wyżej . 17902 rb. 64 kop.

19) DEPOZYTY.

W ciągu piętnastoletniej działalności Towarzystwa obrót depozytów prywatnych i złożonych na zabezpieczenie pożyczek i otwartych kredytów, był następujący:

R O K	Przyjęto		Zwrócono		P O Z O S T A Ł O							
					Ogółem		Prywatnych, złożonych do przechowania.		Złożonych na zabezpieczenie pożyczek i otwartych kredytów			
	Ruble.	k.	Ruble.	k.	Ruble.	k.	Ruble.	k.	Ruble.	k.		
Pozostawało	160310	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
1899	401320	—	284480	—	277150	—	29850	—	247300	—		
1900	405440	—	342040	—	340550	—	56900	—	283650	—		
1901	198250	—	191800	—	347000	—	83950	—	263050	—		
1902	204291	37	222191	37	329100	—	87700	—	241400	—		
1903	369850	—	405550	—	293400	—	63850	—	229550	—		
1904	663448	—	417598	—	539250	—	106450	—	432800	—		
1905	365603	—	376463	—	528390	—	51340	—	477050	—		
1906	366031	83	366535	—	527886	83	94491	16	433395	67		
1907	569007	56	423377	92	673516	47	167760	—	505756	47		
1908	1010515	55	797271	22	886760	80	208465	—	678295	80		
1909	1210938	19	844867	07	1252831	92	267287	50	985544	42		
1910	1227046	85	1181094	86	1298783	91	194670	—	1104113	91		
1911	1505844	96	1123532	57	1681096	30	288562	50	1392533	80		
1912	1550315	30	1151035	28	2080376	32	359241	89	1721134	43		
1913	1880331	90	1244199	03	2716509	19	444789	78	2271719	41		
Ogółem	12.088544	51	9372035	32	2716509	19	444789	78	2.271719	41		

20) Dochody Towarzystwa.

W ciągu piętnastoletniej działalności Towarzystwa dochody z różnych operacji były następujące:

R O K	P R O C E N T Y								Pro- wizja	Zyski na papierach %-wych i monecie zagan.	Różne wpływy	Ogółem dochody				
	Od skupu weksli		Od poz. na papie- ry %-we		Od otwart. kredytów on call.		Od ra- chunków korespon.									
	Rubli	k.	Rubli	k.	Rubli	k.	Rubli	k.								
1899	54723	32	2497	17	6831	77	812	86	2519	50	1018	30	74	55	68477	47
1900	68535	63	2857	29	11540	28	333	86	5490	10	1724	23	706	19	91187	58
1901	76903	87	1894	99	7820	07	140	76	5309	74	1483	44	131	50	93684	37
1902	77136	35	1838	68	7285	69	198	41	5206	68	864	40	—	—	92530	21
1903	71271	30	2077	28	7194	51	354	16	4987	60	1588	28	—	—	87473	13
1904	75649	73	1471	74	11035	10	514	99	4905	20	2399	34	—	—	95976	10
1905	71230	98	1700	09	11695	74	637	32	4152	16	2116	51	10	—	91542	80
1906	78688	70	2804	67	12503	95	1874	73	5365	49	431	54	48	58	101717	66
1907	72564	54	3121	27	11709	11	1583	96	4236	99	739	51	2508	40	96463	78
1908	84071	84	2162	32	15165	11	2884	28	5350	46	907	10	2273	74	112814	85
1909	92122	29	2573	95	21138	81	2448	28	6653	98	1731	44	1788	11	128456	86
1910	93092	08	2196	87	25503	97	3839	26	7386	90	1518	83	2138	88	135676	79
1911	127996	58	1954	56	26740	51	6234	26	7896	40	3910	37	1960	94	176693	62
1912	184293	84	2552	30	55205	—	10812	54	9337	98	5365	08	2332	67	269899	41
1913	215288	16	2138	33	85257	08	21087	18	10175	22	7823	11	2175	44	343944	52
Ogółem .	1443569	21	33841	51	316626	70	53756	85	88974	40	33621	48	16149	00	1.986539	15

2) W y d a t k i T o w a r z y s t w a .

W ciągu piętnastoletniej działalności Towarzystwa wydatki na koszt administracji, utrzymania biura i związane z operacjami Towarzystwa były następujące:

R O K	Wyna-	Wynagr.	Wynagro-	Koszty	Procenty	Procenty od	Procenty	Amorty-	Różne	Razem
	gradze- nie Za- rządu	Komitetu Kredyt. i del. Rady	dzenie pra- cujących i służby	handlowe i utrzymania	od lokacji kapitałów	redyskonta i od otwart. kredytów	zapłacone korespon- dentom	zacje i straty		
R u b l e i k o p i e j k i										
1899	3000	—	5800	3118 50	27128 05	2790 99	3023 45	3395 82	5363 31	53620 12
1900	4000	1415	6954	4010 04	28578 26	8657 66	3402 53	1077 75	8232 52	66327 76
1901	4750	1321	7110 50	4811 24	30011 15	11165 52	1882 91	1281 92	11053 27	73387 51
1902	4750	1327	7128 04	4253 42	33369 74	8073 96	1814 33	1574 93	9928 07	72219 49
1903	4750	1028	6884 38	4937 53	36392 77	3745 53	1426 83	1502 14	9683 57	70350 75
1904	4750	1339	6936 61	4241 94	31898 29	10601 22	2609 14	6627 42	8562 44	77566 06
1905	5250	1218	6650	7256 25	30595 43	11905 94	3335 18	1244 75	8510 27	75965 82
1906	5250	1187	6750	5300 27	33225 72	11306 07	3159 77	8037 30	8296 53	82512 66
1907	5250	1293	7047 50	6363 35	39576 04	2144 98	2669 36	1854 70	8674 18	74873 11
1908	5775	1557	7840	6204 72	46564 16	6137 86	3217 74	1321 98	9803 61	88422 07
1909	5775	1547	8507 33	8568 84	54423 08	14547 09	5656 29	1075 21	10262 45	110362 29
1910	6700	1347	10787	10379 70	63839 52	12275 75	6936 27	2494 47	320 68	115080 39
1911	6675	1999 50	11755 50	12905 04	81063 99	14291 75	9424 30	4018 24	889 07	143022 39
1912	6700	1712 50	14833 20	20843 72	85493 23	62159 87	23974 63	5012	1404 73	222133 88
1913	6700	2375	17728 77	21705 92	88369 95	110229 46	44476 40	7923 68	2190 46	301699 64
Ogółem	80075	20666	132712 83	124900 48	710529 38	290033 65	117009 13	48442 31	103175 16	1,627543 94

22) Ogólny rachunek zysków i strat.

W ciągu piętnastoletniego okresu działalności Towarzystwa rachunek ten przedstawia się w następujący sposób:

R O K	DOCHODY		WYDATKI		CZYSTY ZYSK		Wysokość dywidendy
	R U B L E.	K O P.	R U B L E.	K O P.	R U B L E.	K O P.	
1899	68477	47	53620	12	14857	35	6%
1900	91187	58	66327	76	24859	82	7%
1901	93684	37	73387	51	20296	86	6%
1902	92530	21	72219	49	20310	72	6%
1903	87473	13	70350	75	17122	38	5%
1904	95976	10	77566	06	18410	04	6%
1905	91542	80	75965	82	15576	98	4%
1906	101717	66	82512	66	19205	—	6%
1907	96463	78	74873	11	21590	67	5%
1908	112814	85	88422	07	24392	78	6%
1909	128456	86	110362	29	18094	57	5%
1910	135676	79	115080	39	20596	40	5%
1911	176693	62	143022	39	33671	23	6%
1912	269899	41	222133	88	47765	53	6%
1913	343944	52	301699	64	42244	88	6%
Ogółem	1.986539	25	1.627543	94	358995	21	

23) Podział czystych zysków T-wa.

W ciągu piętnastoletniej działalności T-wa osiągnięte czyste zyski T-w z operacyj rozdzielane były na zasadzie uchwał ogólnych zebrań członków T-wa w sposób następujący:

Rok	Czysty zysk	Na rzecz skarbu		Na dywidendę czł.		Na wynagrodzenie dodatkowe					Na kapitał zasobowy		Na kapitał rezerwowowy		Na cele społeczne i kulturalne		Na amortyzację i straty							
						Rady	Zarządu	Komit. Kredyt.	Pracujących	Komis. Rewizyjnej														
		Ruble	k.	Ruble	k.	Ruble	k.	Ruble	k.	Rub.	k.	Ruble	k.	Ruble	k.	Ruble	k.	Ruble	k.					
1899	14857	35	997	37	6966	—	79	—	1000	—	1307	—	1565	—	45	—	2722	98	—	—	175	—	—	—
1900	24859	82	1940	33	11019	89	1000	—	1600	—	—	**	2291	95	75	—	6632	65	—	—	200	—	—	—
1901	30296	86	1472	18	10506	21	776	—	800	—	—	—	1420	—	75	—	4847	47	—	—	400	—	—	—
1902	20310	72	1470	57	10882	35	753	60	1318	80	—	—	1507	20	75	—	3603	20	—	—	700	—	—	—
1903	17132	38	910	68	8770	75	684	88	1198	54	—	—	1369	76	75	—	1712	24	1450	53	950	—	—	—
1904	18410	04	1038	91	10745	67	736	40	1288	70	—	—	1472	80	75	—	1841	—	161	56	1050	—	—	—
1905	15576	98	882	64	7053	52	311	54	778	85	—	—	934	62	75	—	1557	70	543	11	1200	—	2240	—
1906	19205	—	1093	50	10294	47	768	20	1344	35	—	—	1536	40	75	—	1920	50	600	—	1572	58	—	—
1907	31590	67	2390	67	8614	37	863	63	1511	35	—	—	1727	26	90	—	2159	07	—	—	4234	33	—	—
1908	24392	78	2597	02	10564	10	975	71	1707	49	—	—	1951	42	90	—	2439	28	2217	76	1850	—	—	—
1909	18094	57	—	*	10244	50	723	80	1266	65	—	—	1447	60	100	—	1809	46	1152	56	1350	—	—	—
1910	20596	40	—	—	11707	63	823	86	1441	75	—	—	2059	64	100	—	2059	64	1000	—	1403	88	—	—
1911	33671	23	—	—	15901	80	1346	84	2356	97	—	—	3367	12	100	—	3367	12	5731	38	1500	—	—	—
1912	47765	53	—	—	20547	90	1910	62	3343	59	—	—	4776	55	150	—	4776	55	12360	32	2000	—	—	—
1913	43244	88	—	—	23188	05	1689	80	2957	14	—	—	4224	49	150	—	4224	49	3810	91	2000	—	—	—
Og. sum	358995	21	14793	87	177007	21	13443	88	23914	18	1307	—	31651	81	1350	—	45773	35	26928	13	20585	78	2240	—

UWAGA. *) od roku 1909 na rzecz skarbu wypłacono na ciężar zysków i strat. **) od roku 1900 na ciężar rachunku zysków i strat.

24) Zestawienie podziału z czystych zysków T-wsta
na cele dobroczynne, społeczne i kulturalne
w ciągu piętnastoletniego okresu działalności Towarzystwa.

	1899	1900	1901	1902	1903	1904	1905	1906	1907	1908	1909	1910	1911	1912	1913	OGÓŁEM					
	R	U	B	L	E	i	K	O	P	I	E	J	K	I							
1. Towarzystwu Dobroczynności ogólnemu i żydowskiemu	25	39	50	100	150	150	150	150	150	150	150	109	50	109	50	150	200	1944	39		
2. Fundusz instrukt.: nauczania tkactwa	50	100	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	150		
3. Komisji Spółdzielczej przy T-stwie popierania przemysłu i handlu	25	25	50	—	—	—	—	—	—	50	—	—	—	—	—	—	—	—	150		
4. Straży Ogniowej w Kaliszu	—	—	—	100	100	100	50	50	50	100	100	73	126	88	100	150	—	—	1099	88	
5. Bibliotecz. im. A. Mickiewicza	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	150	109	50	75	75	75	—	—	484	50	
6. Tow. Krajoznawczemu w Kaliszu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	50	50	—	—	—	100		
7. Tow. Hygienicznemu w Kaliszu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	50	—	—	—	50		
8. T-stwu katolick. opieki nad kalekami w Kaliszu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	100	—	—	100		
9. Sekcji pomocy pokazów szkolnych	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	45	—	—	45		
10. Na wpisy uczniów gimnazjum i szkoły realnej rządowych	—	—	—	150	150	150	150	200	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	800		
11. Na szkołę rysunkową przy Tow. pop. przemysłu i handlu w Kaliszu	—	—	—	—	300	200	150	300	150	150	150	109	50	100	100	100	—	—	1809	50	
12. Stowarz. rzemieśln. chrześcijańskich na szkołę początkową	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	50	—	—	50		
13. Na projektowaną szkołę rzemiosł w Kaliszu	—	—	—	—	—	—	—	—	200	300	150	109	50	50	50	—	—	—	909	50	
14. Polskiej macierzy w Kaliszu	—	—	—	—	—	—	—	—	222	58	—	—	—	—	—	—	—	—	222	58	
15. Tow. Oświatowemu gub. Kaliskiej	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	250	182	182	180	200	—	—	—	994		
16. Polskiej 7-mio klasowej Szkoły Handl. w Kaliszu	—	—	—	—	—	350	500	400	400	500	500	365	300	350	450	—	—	—	4115		
17. Na budowę gmachu Szkoły Handlowej w Kaliszu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2584	32	—	—	168	50	165	200	—	3117	82	
18. Tow. pomocy dla niezamożnych uczniów Szkoły Handlowej w Kaliszu	—	—	—	—	—	—	—	300	400	400	400	292	292	280	280	—	—	—	2644		
Ogółem	100	39	175	300	400	700	950	1050	1200	1572	58	4234	32	1850	1350	1403	88	1500	2000	18786	17

ZESTAWIENIE BILANSÓW

KALISKIEGO TOWARZYSTWA
WZAJEMNEGO KREDYTU

pierwszego pięciolecia działalności Towarzystwa.

Aktywa.

	1899	1900	1901	1902	1903
	R u b l e i k o p i e j k i				
Kasa w gotówiznie w monecie krajowej	37152 77	27283 59	67029 67	92666 13	77336 56
„ zagranicznej	379 70	102 09	399 48	400 66	146 03
Rachun. bież.: w Kal. Oddz. B-ku P-wa	181 46	547 87	882 90	509 40	1540 91
Papiery procent. nabyte z funduszów:					
kapitału zasobowego . . .	10386 08	13410 63	20770 29	26620 11	32325 10
obrotowych	38949 55	37565 84	22878 21	12327 27	53642 17
kasy przezorności i pomocy	2012 19	3526 40	5726 04	6863 07	7836 79
Skup weksli najmniej z 2-ma podpisami	674372 35	792771 22	865088 72	854647 15	868063 75
Weksle protestowane	— —	— —	— —	11018 90	14439 —
Weksle do inkasa	7251 35	8671 14	5622 78	5413 19	4888 19
Skup kuponów i wylos. papierów %-ch	553 14	97 58	1717 54	62 03	1334 94
Pożyczki terminowe na zastaw pa- papierów %-ch	30997 38	33145 16	30344 42	29689 42	19099 42
Otwarte kredyty on call zabezpiecz.: papierami procentowymi	64534 33	78153 36	58726 74	47365 87	56199 17
wekslami	51170 42	60855 99	48077 91	54978 03	62073 96
Korespondenci:					
ich rachunki	4349 31	3071 21	— —	— —	— —
nasze rachunki	15852 35	4551 31	18103 44	12356 13	26110 46
Nieruchomość przy ul. Józefiny № ⁵⁵² / ₅₅₅ b.	— —	— —	18436 42	21161 43	20400 —
Ruchomości	1900 —	1650 —	1485 —	1300 —	1350 —
Koszty organizacji	3200 —	2690 50	2000 —	1300 —	750 —
Wydatki zwrotne	2514 81	3312 35	2693 32	2668 04	3667 47
Razem	945757 19	1071406 24	1166982 88	1181346 83	1251203 92

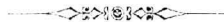
Passywa.

	1899	1900	1901	1902	1903
	R u b l e i k o p i e i k i				
Kapitał obrotowy:					
10% wnioski członków T-wa	163982—	182642—	195850—	196745—	197315—
Kapitał zasobowy	10373 08	13652 97	20944 27	26699 86	32294 89
Kapitały na lokacji i rachunki przekaz.	662229 49	586672 70	693620 54	735053 65	827955 30
Redyskonto weksli:					
w Kal. Oddz. B-ku P-wa	8071 58	27555 83	63692 49	60781 78	46916 91
w prywatnych instytucjach	— —	10122 23	10827 40	5328 81	3904 17
Otwarte kredyty zabezp. pap. %-mi					
w Kal. Oddz. B-ku P-wa	— —	50182 45	2957 36	15085 23	35189 05
w prywatnych instytucjach	49903 96	112726 67	119187 97	69423 61	50644 45
Korespondenci:					
ich rachunki	10869 56	4523 43	1209 44	17372 09	4410 85
nasze rachunki	— —	25981 85	— —	— —	— —
Przekazy wystawione na Towarzyst.	— —	— —	— —	— —	— —
Procenty należne od lokacji kapitałów	6776 18	6118 72	7418 89	8059 48	7912 74
Dywidenda nieodebrana	— —	1314 75	2280 03	2624 69	2923 86
Podatek skarbowy 5% i 0.216%	839 51	777 37	829 77	890 56	986 88
Sumy przechodnie	1609 02	2196 09	1789 36	1267 98	1156 91
Różni za inkaso	7797 28	9365 83	5795 54	— —	— —
Tow. Kred. m. Kalisza (nieumożona pożyczka) na nieruchomości	— —	— —	3151 79	3052 98	2949 25
Kasa przezorności i pomocy pracując.	2131 57	3903 29	5989 16	7771 91	9917 11
Udziały b. Kasy Poż. Przemysłowców	755 67	405 17	— —	— —	— —
Fundusz pożyczkowy pracujących	314 62	333 61	350 67	369 —	387 84
Procenty pobrane na następny rok	5246 82	8073 46	10791 34	9509 48	9216 33
Czysty zysk	14857 35	24859 82	20296 86	20310 72	17122 38
Razem	945757 19	1071406 24	1166982 88	1181346 83	1251203 92

ZESTAWIENIE BILANSÓW

KALISKIEGO TOWARZYSTWA
WZAJEMNEGO KREDYTU

drugiego pięćioletnia działalności Towarzystwa.

Aktywa.

	1904	1905	1906	1907	1908
	R u b l e i k o p i e j k i				
Kasa w gotow. w monecie krajowej	74482 61	49922 78	91324 78	90241 58	90455 45
„ „ zagranicznej	116 50	23 58	152 23	404 34	451 15
Rachunki bież. w Kal. Oddz. Banku Państwa	749 87	584 77	668 78	500 —	505 —
Rachunki bieżące w instyt. prywat.	— —	— —	— —	1364 86	1146 15
Papiery procent. nabyte z funduszów kapitału zasobowego	30255 09	31362 52	27887 50	35954 03	40780 66
obrotowych	60485 05	54071 07	19680 94	16511 13	15925 14
kasy przezorności i pomocy	10508 69	8330 97	5287 64	3522 79	602 79
Skup weksli najmniej z 2-ma podpis.	782437 79	835141 72	813631 49	835801 67	1.123958 68
Weksle protestowane	7950 62	11012 10	5641 32	3503 95	1678 95
Weksle do inkasa	6037 22	5522 54	5861 46	— —	11550 89
Skup kuponów i wylosowanych papierów procentowych	1320 31	974 96	97 12	176 70	805 37
Pożyczki terminowe na zastaw papierów procentowych	18552 72	32700 22	40285 80	43399 94	28170 53
Otwarte kred. on call zabezpieczone: papierami procentowymi	90903 77	88779 54	76010 54	46996 63	79330 11
wekslami	83502 05	72384 28	74195 —	102717 64	212723 92
Korespondenci nostro	10062 40	19006 19	34803 67	56358 66	19541 02
Nieruchomość przy ul. Józefiny № 552	20000 —	20000 —	20000 —	24816 55	34000 —
„ „ w m. Sieradzu	— —	— —	8000 —	— —	— —
Ruchomości	1300 —	1200 —	1000 —	930 60	1000 —
Wydatki zwrotne	2407 85	4756 61	1915 48	1470 25	1187 19
Dłużnicy hipoteczni	— —	— —	— —	4000 —	3090 —
Razem	1.201072 54	1.235773 85	1.226443 75	1.268681 32	1.666681 —

Passywa.

	1904	1905	1906	1907	1908
	R u b l e i k o p i e j k i				
Kapitał obrotowy: 10%-we wnioski członków T-wa	198579 —	189195 —	185557 —	184428 —	208634 50
10%-we wnioski członków T-wa występujących	— —	— —	— —	3500 —	5115 —
Kapitał zasobowy	32134 88	32531 81	32810 45	35622 69	40638 44
Kapitały specjalne:					
rezerwowo	1498 86	1743 44	2387 37	3119 87	3275 87
amortyzacyjny	— —	420 01	1034 24	1114 12	1747 86
Kapitały na lokacji i rachunki przekazowe	623659 89	632994 75	748198 28	869102 84	1.048269 10
Redyskonto weksli:					
w Kalisk. Oddz. Banku Państwa	50475 87	62406 31	44171 41	32221 96	57970 74
w prywatnych instytucjach	33366 12	33453 85	9730 10	1483 —	48699 89
Otwarte kredyty zabezpiecz. papier. % w Kal. Odddz. B-ku P-wa	46962 41	50000 —	40500 —	45000 —	48000 —
w prywatnych instytucjach	153294 66	141131 25	87246 45	20108 71	116460 93
Korespondenci loro	9610 42	16230 01	3487 34	4733 72	10447 01
Procenty należne od lokacji kapit.	6840 24	10522 16	10374 55	9637 43	8145 55
Dywidenda nieodebrana	2959 24	3977 88	4020 71	4630 08	5246 77
Podatek skarbowy 5% i 0.216%	835 41	893 75	927 39	1143 87	1272 74
Sumy przechodnie	294 33	19862 92	960 41	1484 50	2098 35
Różni za inkaso	— —	— —	— —	— —	13927 45
Tow. Kred m. Kalisza (nieumożona pożyczka) na nieruchomościach	2840 51	2726 13	2606 05	2479 86	2347 21
Kasa przezorności i pomocy pracując.	10899 31	13720 94	16021 37	18716 32	10375 45
Fundusz pożyczkowy pracujących	411 45	436 70	458 43	482 31	512 22
Procenty pobrane na następny rok	7999 90	7949 96	7747 20	8181 37	9325 14
Czysty zysk	18410 04	15576 98	19205 —	21590 67	24392 78
Razem	1.201072 54	1.235773 85	1.226443 75	1.268681 32	1.66903 —

ZESTAWIENIE BILANSÓW

KALISKIEGO TOWARZYSTWA

WZAJEMNEGO KREDYTU

trzeciego pięciolecia działalności Towarzystwa.

Aktywa.

	1909	1910	1911	1912	1913
	R u b l e i k o p i e j k i				
Kasa w gotowiznie w monecie:					
krajowej	110646 19	91523 63	150017 93	91797 90	121621 08
zagranicznej	96 35	3853 51	3801 26	27792 02	5473 26
Rachunki bieżące:					
w Kal. Oddz. Banku Państwa	1309 14	500 —	500 —	3000 —	3000 —
w instytucjach prywatnych .	552 01	45058 20	588 51	606 88	—
Udział w Banku Centralnym w Pe-					
tersburgu	—	—	—	1000 —	1000 —
Papiery procentowe nabyte z fun-					
duszków:					
kapitału zasobowego	47241 98	58172 54	58278 56	64226 85	71641 18
obrotowych	21866 95	38020 29	75975 94	53378 51	91330 53
kasy przezorności i pomocy .	10461 01	7263 23	4546 12	13363 62	9839 12
Skup weksli najmniej z dwoma					
podpisami	1260015 39	1438084 20	2008616 81	2385464 45	2324525 46
Skup weksli sola zabezpieczonych					
hypotecznie	—	—	—	91438 60	294990 —
Weksle protestowane	58471 95	15558 —	27535 14	—	—
Weksle do inkasa	14383 14	38706 87	38818 73	109008 66	35304 66
Skup kuponów i wylosowanych pa-					
pierów procentowych	228 37	9 60	976 19	77 60	532 81
Pożyczki terminowe na zastaw pa-					
pierów procentowych	32535 25	33720 50	28095 96	31014 42	32851 01
Otwarte kredyty on cal zabezpie-					
czone: papierami procentowymi	157352 09	145923 81	277832 99	230785 37	441130 10
wekslami	256262 11	279851 35	262217 88	622161 90	831775 60
Korespondenci:					
ich rachunki	21019 90	70251 51	91976 71	171941 31	259864 26
nasze rachunki	16121 51	53822 09	49067 63	20037 96	76455 85
Nieruch. przy ul. Józefiny № 552	34000 —	34000 —	34000 —	34000 —	—
" " № 555-b.	—	—	—	109811 14	226446 80
Należność za sprzedaną nieruchom.					
№ 555-b., zabezpieczona na hy-	—	—	—	—	38424 05
potece					
Ruchomości	1000 —	4027 50	3982 60	4590 —	1500 —
Wydatki zwrotne	2475 67	3028 56	4449 91	4343 32	7780 53
Dłużnicy hypoteczni	2060 —	1030 —	1000 —	—	63325 —
Razem	2.048098 01	2.362405 39	3.122278 87	4.069840 48	4.938811 30

Passywa.

	1909	1910	1911	1912	1913
	R u b l e i k o p i e j k i .				
Kapitał obrotowy:					
%-we wnioski członków Tow.	246625 —	271445 —	332450 —	407170 —	443680 —
10%-we wnioski członków Tow. występujących	3640 —	2430 —	1350 —	7990 —	9050 —
Kapitał zasobowy	46718 42	51174 47	55791 47	62270 30	70416 19
Kapitały specjalne:					
rezerwow	5725 51	7198 75	8608 70	14966 78	43083 83
amortyzacyjny	2585 68	3890 28	4694 54	5510 34	4500 —
Kapitały na lokacji i rachunki prze- kazowe	1229338 24	1505712 54	1918734 43	1723789 96	1875595 64
Redyskonto weksli:					
w Kalisk. Oddz. Banku Państwa	58218 26	69867 61	110803 11	117872 80	136760 03
w prywatnych instytucjach .	129025 46	90237 96	29468 30	730274 13	941499 22
Otwarte kredyty zabezpieczone pa- pierami procentowymi:					
w Kal. Oddz. Banku Państwa	45000 —	95000 —	100000 —	100000 —	100000 —
w prywatnych instytucjach .	166732 04	77968 50	100519 01	230118 11	638241 68
Korespondenci:					
ich rachunki	6364 15	19567 40	20790 31	7732 43	50913 33
nasze rachunki	28883 73	57033 89	307246 93	418106 89	440006 91
Przekazy wystawione na T-stwo .	— —	3284 94	3208 25	4174 50	3423 88
Procenty należne od lokacji kapit.	8460 56	7193 66	5262 75	4336 02	3533 07
Dywidenda nieodebrana	5324 25	6623 46	6166 27	7567 22	8640 10
Podatek skarbowy 5% i 0 216%	1500 24	1785 97	2217 55	2363 23	2585 61
Sumy przechodnie	2507 15	1303 10	2261 20	19553 33	4701 60
Różni za inkaso	17657 53	41725 68	44946 91	123690 06	81943 41
Tow. Kred. m. Kalisza (nieumo- żona pożyczka) na nieruchom.	2207 83	2061 38	1909 43	3714 38	1900 74
Kasa przezorności i pomocy pra- cujących	13614 28	14504 47	15025 26	12489 85	17902 64
Fundusz pożyczkowy pracujących	538 57	565 60	611 57	667 29	805 24
Procenty pobrane na następny rok	9336 54	11234 33	16541 65	17658 33	17383 30
Czysty zysk	18094 57	20596 40	33671 23	47765 53	42244 88
Razem	2.048098 01	2.362405 39	3.122278 87	4.069840 48	4.938811 30

INSTYTUCJE KREDYTOWE

RZĄDOWE, AKCYJNE I SPÓŁDZIELCZE

oraz

DOMY PRYWATNE BANKOWE W M. KALISZU

w końcu 1913 roku.

W szeregu instytucyj kredytowych, ujawniających rozwój handlu, przemysłu i rolnictwa w naszym kraju, miasto Kalisz zajmuje jedno z poważniejszych miejsc w kraju.

W końcu 1913 roku w Kaliszu znajdowały się następujące instytucje kredytowe i domy bankowe:

1. Rządowe:

KALISKI ODDZIAŁ BANKU PAŃSTWA, działający na mocy Najwyższej zatwierdzonej w. d. 31-ym Maja 1860 r. Ustawy, przemianowany z Kaliskiego Oddziału Banku Polskiego w d. 1 Stycznia 1886 roku na zasadzie Najwyższego Ukazu z roku 1885.

W końcu 1913 r. Zarząd Oddziału stanowili:

Zarządzający, Radca Stanu, Jan, syn Teodora, Tupica
Kontroler, Radca Dworu, Wiktor, syn Pawła, Żytkowski
Buchalter, Radca Koleg., Nikifor, syn Filipa, Samojułow
Kasjer, Sekret. Koleg., Jan, syn Jana, Kopyrin
Sekretarz, Radca Dworu, Józef, syn Onufrego, Wasiutowicz

Komitet dyskontowy:

- a) z ramienia kupców: Rafał Fraenkel Rudolf Fibiger
 Moritz Heiman Wincenty Młynarski
 Arnold Fibiger Stanisław Szmidel
 Paweł Deutschman Ludwik Kindler
 Hersz Brachfeld Emil Karney
 Oswald Hindemith Leon Kittel
- b) z ramienia rolników: Dr. Henryk Chrzanowski
 Ignacy Łaszczczyński
 Feliks Walewski

2. Akcyjne Banki:

1) BANK HANDLOWY W WARSZAWIE, ODDZIAŁ W KALISZU, działający zgodnie z Najwyższą zatwierdzoną Ustawą w d. 24 Lutego 1870 roku i na mocy zezwolenia p. Ministra Skarbu z roku 1898.

Czynności Oddział rozpoczął w d. 21 Listopada 1898 roku.

W końcu 1913 roku Zarząd Oddziału stanowili:

Dyrektor, Bolesław Ebert

Wice Dyrektor, Leon Dzięwulski

Prokurent i buchalter, Leon Kryński

Kasjer, Alfons Arnold

Komitet dyskontowy: Józef Dawid Maisner

Samuel Maisner

Zygmunt Gross

Piotr Karśnicki

2) RYSKI BANK HANDLOWY, ODDZIAŁ W KALISZU, działający zgodnie z Najwyższą zatwierdzoną w d. 10 Listopada 1871 r. ustawą, i na mocy zezwolenia p. Ministra Skarbu z roku 1910.

Czynności Oddział rozpoczął w dniu 24 Stycznia 1911 roku.

W końcu 1913 roku Zarząd Oddziału stanowili:

Dyrektor, Stanisław Butkiewicz

Wice Dyrektor, Juljan Joel

Prokurent i buchalter, Henryk Siemiradzki

Kasjer, Kazimierz Heins

Komitet dyskontowy: Michał Herman Danziger

Samuel Maisner

Bolesław Lissowski

Feliks Walewski

Juljusz Schnerr

Tadeusz Fiszer

3. T-wa Wzajemnego Kredytu:

1) TOWARZYSTWO WZAJEMNEGO KREDYTU, działające na zasadzie Ustawy, zatwierdzonej przez p. Ministra Skarbu w d. 24 Października (5 Listopada) 1898 r. przemianowane z kasy Pożyczkowej Przemysłowców Kaliskich ze wszystkimi aktywami i passywami na mocy Ustawy przechodniej, zatwierdzonej w d. 5 Listopada 1898 roku.

Kasa Pożyczkowa Przemysłowców Kaliskich działała od 1 Lipca 1893 r. do 1 Kwietnia 1899 roku.

Czynności Towarzystwo Wzaj. Kredytu rozpoczęło w d. 1 Kwietnia 1899 r. W końcu 1913 r. Władze Towarzystwa stanowili:

a) Rada: Prezes D-r Chrzanowski Henryk

Wice Prezes D-r Drozdowski Adam

Członkowie: { Bukowiński Bronisław
Dzierzbicki Józef
Gątkiewicz Alojzy
Kindler Ludwik
Kreczunowicz Józef
Karwaciński Jan
Maisner Józef Dawid
Młynarski Wincenty
Niemojowski Wacław
Tymieniecki Seweryn

b) Zarząd: Prezes Bulewski Stanisław

Członkowie: { Scholtz Kazimierz
Łaszczyński Ignacy

c) Komisja Rewizyjna: { Chojnowski Ludomir

Członkowie: { Kardoliński Józef
Wdowiak Aleksander

Zastępcy: { Boretti Wincenty
Golcz Kazimierz
Szyłak Jakób

d) Komitet Kredytowy:

Chojnowski Ludomir	Hegner Edward
Karśnicki Piotr	Hindemith Oswald
Kindler Jan	Nagadalski Antoni
Kożuchowski Telesfor	Walewski Feliks
Krzyżanowski Adam	Wyganowski Karol

e) Buchalter, Stanisław Orzeł

f) Kasjer, Józef Milewski

2) II-gie TOWARZYSTWO WZAJEMNEGO KREDYTU, działające na zasadzie Ustawy, zatwierdzonej przez p. Ministra Skarbu w d. 4 Maja 1908 roku.

Czynności Towarzystwo rozpoczęło w d. 3 Lutego 1909 roku.

W końcu 1913 roku Władze Towarzystwa stanowili:

a) Radę: Prezes Fraenkel Rafał

Członkowie: {
Ader Izaak Ber
Billewicz Franciszek
Bruśnicki Feliks
Gross Emanuel
Fraenkel Henryk
Heiman Marcin
Preger Izidor
Schönfeld Hersz Dawid

b) Zarząd: Prezes Czapski Kazimierz

Członkowie: {
Vogel Ignacy
Fraenkel Rafał (delegat)

c) Komisję Rewizyjną: Makow Maksym
Margulies Leon
Pióro Alfred

- d) Komitet Kredytowy: Abramski Dawid
 Brokman Jakób
 Fryde Zelig
 Lewy Władysław
 Małeckci Jan
 Pióro Alfred
 Rozenbaum Jan
 Szajnik Hersz
 Skowron Eljasz
- c) Buchalter, Bersohn Salamon
- f) Kasjerka, Wróblewska Zofja

3. T-wa Pożycz.-Oszczędnościowe:

1) TOWARZYSTWO POŻYCZKOWO-OSZCZĘDNOŚCIOWE, działające na zasadzie Ustawy zatwierdz. przez p. Ministra Skarbu w d. 11/23 Sierpnia 1899 r.

Czynności Towarzystwo rozpoczęło w d. 2 Października 1899 roku.

W końcu 1913 roku Władze Towarzystwa stanowili:

- a) Radę: Prezes Bulewski Stanisław
 Wice Prezes Szczepankiewicz Bronisław

Członkowie: { Bukowiński Bronisław
 Chojnowski Ludomir
 Goliński Henryk
 Karski Roman
 Machowski Mikołaj
 Makowski Feliks
 Sikorski Ignacy

- b) Zarząd: Prezes Młynarski Wincenty
Wice Prezes Sikorski Edmund
- Członkowie: { Biskupski Henryk
Herbich Stanisław
Szyszczyński Władysław
- Zastępcy: { Biedrzycki Wincenty
Tarchalski Antoni
- c) Komisję Rewizyjną: Barczyński Feliks
Garszyński Stanisław
Kardoliński Józef
Kindler Ludwik
- d) Buchalter, Członek Zarządu, Szyszczyński Władysław
c) Kasjer, Skulski Tadeusz

2) II-gie TOWARZYSTWO POŻYCZKOWO - OSZCZĘDNOŚCIOWE,
działające na zasadzie Ustawy, zatwierdzonej przez p. Ministra Skarbu w dniu
5 Lipca 1904 roku.

Czynności Towarzystwo rozpoczęło w d. 19 Września 1904 roku.

W końcu 1913 roku Władze Towarzystwa stanowili:

- a) Radę: Prezes D-r. Krzymuski Feliks
Wice Prezes Wyganowski Karol
- Członkowie: { Blewoński Michał
Kruszyński Leon
Michalski Jan (inżynier)
Mystkowski Stanisław
Przedpełski Józef
Zieliński Michał
- b) Zarząd: Prezes Wolff Stanisław
- Członkowie: { Wdowiak Aleksander
Orzeł Stanisław
- Zastępcy: { Kindler Jan
Milewski Józef

- c) Komisję Rewizyjną: Czapski Kazimierz
Herman Aleksander
Korycki Jan
Wierusz Kowalski Marjan
Rudziński Bolesław
- d) Buchalter, Chrzanowski Władysław
- e) Kasjer, Goślinowski Michał

3) III-cie TOWARZYSTWO POŻYCZKOWO - OSZCZĘDNOŚCIOWE,
działające na zasadzie Ustawy, zatwierdzonej przez pana Ministra Skarbu
w d. 18/31 Lipca 1906 roku.

Czynności Towarzystwo rozpoczęło w d. 8 Października 1906 roku.

W końcu 1913 roku Władze Towarzystwa stanowili:

- a) Radę: Prezes Sztark Emil
 - Członkowie: { Kiernożycki Walerjan
Wiśniewski Jan
 - Zastępcy: { Galewski Tomasz
Mazurek Antoni
- b) Zarząd: Prezes Makowski Abram
 - Członkowie: { Pasternak Andrzej
Wojciechowski Bolesław
 - Zastępcy: { Zardecki Aleksander
Kononowicz Wacław
Lgocki Józef
- c) Komisję Rewizyjną:
 - Szyming Emil
 - Kubik Wiktor
 - Haneman Ignacy
 - Szarfenberg Emil
- d) Buchalter Bartnicki Franciszek
- e) Kasjerka Rogaszewska A.

4) IV CHRZEŚCIAŃSKIE TOWARZYSTWO POŻYCZKOWO-OSZCZĘDNOŚCIOWE „WZAJEMNA POMOC“, działające na zasadzie Ustawy, zatwierdzonej przez p. Ministra Skarbu w d. 18 Kwietnia 1913 roku.

Czynności Towarzystwo rozpoczęło w d. 25 Maja 1913 roku.

W końcu 1913 roku Władze Towarzystwa stanowili:

a) Rada: Prezes Ks. Jasiński Włodzimierz

Członkowie: { Winiarski Wiktor
Radajewski Tadeusz
Reszke Roman
Murzynowski Leon
Woszczyński Władysław

b) Zarząd: Prezes Ks. Gozdek Adolf

Członkowie: { Plewe Antoni
Kwieciński Józef

c) Komisję Rewizyjną: Raszewski Jan
Mellerowicz Feliks
Roliński Kazimierz

5) V-e TOWARZYSTWO POŻYCZKOWO - OSZCZĘDNOŚCIOWE (Żydowskie), działające na zasadzie Ustawy, zatwierdzonej przez pana Ministra Skarbu w d. 29 Sierpnia 1913 roku.

Czynności Towarzystwo rozpoczęło w d. 16 Listopada 1913 roku.

W końcu 1913 roku Władze Towarzystwa stanowili:

a) Radę: Prezes Fraenkel Henryk

Wice Prezes Maisner Samuel

Członkowie: { Ader Izaak Ber
Fridman Maurycy
Górny Herman
Kohn Jakób
Kohn Lejzer M.
Lewy Włodzimierz
Moses Sz. Dawid
Rein Juda
Reich Wincenty
Halter Celel

b) Zarząd: Prezes Abramski Dawid

Wice Prezes Pióro Alfred

Członek, kierownik biura Margulies Leon

Zastępcy: { Freund Maurycy
 { Saks Zygmunt

c) Komisję Rewizyjną:

Berensohn Salomon

Hanftwurcel Adolf

Maisner Izaak

Kostrzyński Izaak

Liliental Karol

Natansohn Edward

4. Domy bankowe:

- 1) pod firmą „Louis Mamroth“, założony w dniu 8 Sierpnia 1821 r., z kapitałem zakładowym obecnym rb. 250.000.

Założyciel Ludwik Mamroth.

Właściciele: Michał Mamroth, Ludwik Mamroth, Artur Mamroth i Dr. Melanja z Mamrothów Brokman.

- 2) pod firmą „M. Landau“, założony w dn. 1 Stycznia 1894 r., z kapitałem zakładowym 125.000 rb., podwyższonym następnie do 245 000 rb.

Założyciel domu Mojżesz Landau.

Właściciel Herman Landau.

- 3) pod firmą „A. Lichtenbaum“, przemianowany z kantoru wymiany pieniędzy Abrama Lipmana Hejmana, egzystującego od 4 Stycznia 1850 r.

Założyciel domu bankierskiego w Styczniu 1886 roku Abram Lichtenbaum.

Właściciele: Leontyna Lichtenbaum, Izaak Lichtenbaum, Markus Lichtenbaum, Józef Lichtenbaum, Berek Lichtenbaum, Eljasz Wolf Bromberg.

- 4) pod firmą „Edward Schmidt“, założony w dn. 1 Stycznia 1912 r., z kapitałem zakładowym rb. 100.000.

Założyciel i właściciel domu Edward Schmidt.

5. Kantory wymiany pieniędzy.

- 1) pod firmą Moritz Beatus, dawniej Zacharjasz Beatus, założony w 1847 r.
Założyciel Zacharjasz Beatus.
Właściciel Moritz Beatus.
- 2) pod firmą „H. Perle“, przemianowany z kantoru wymiany Haima Heimana w 1874 roku.
Założyciel kantoru Majer Perle.
Właścicielka Rozalja Perle.
- 3) pod firmą „Wilhelm Beatus“, założony w dniu 1 Stycznia 1904 r.
Założyciel i właściciel kantoru Wilhelm Beatus.

ZESTAWIENIE LICZBOWE.

Z powodu, że niektóre instytucje kaliskie nie mogły przedstawić jeszcze sprawozdań swych za 1913 rok, przeto przedstawiam rachunek zysków i strat za 1912 rok i bilans Kaliskiego Oddziału Banku Państwa, oraz zbiorowy bilans akcyjnych i spółdzielczych instytucji po dzień 1 Stycznia 1913 roku, za wyjątkiem IV i V Towarzystw Pożyczkowo-Oszczędnościowych, gdyż działalność ich rozpoczęła się dopiero w 1913 r.

Domy zaś bankierskie i kantory wymiany pieniędzy ze względów osobistych bilansów swych nie przedstawili.

I. KALISKI ODDZIAŁ BANKU PAŃSTWA.

a) Rachunek zysków i strat za 1912 rok w tysiącach.

DEBET.	CREDIT.
Wydatki budżetowe 57	Procenty z dyskonta weksli . . . 67
Procenty i straty 3	„ od pożyczek 55
Pozostałe wydatki <u>1</u>	Zyski z pap. %-wych własnych . 18
Razem . . . 61	Wpływy za przekazy, depozyty,
Czysty zysk za 1912 rok . . . <u>85</u>	prowizje i różne dochody . <u>6</u>
Ogółem . . <u>146</u>	Ogółem . . <u>146</u>

b) Bilans po dzień 1 Stycznia 1913 roku.

AKTYWA.	PASSYWA.
Kasa 350	Wkłady 13
Portfel weksli: zdyskontowan. 537	Rachunki przekazowe 113
przysłanych . 256	Rachunek z Bankiem Państwa
Otwarte kredyty on call:	(centrala) 2877
na papiery procentowe . 571	Czysty zysk za 1912 rok . . . 85
„ weksle <u>100</u>	Pozostałe aktywa <u>64</u>
Do przeniesienia . . 1814	Do przeniesienia . . 3152

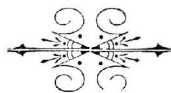
Z przeniesienia . . .	1814
Pożycz. termin. na pap. %-we . . .	21
„ „ „ towary . . .	869
„ „ Tow. Kred. Oszcz. . .	41
„ „ Tow. włościańskim . . .	23
Papiery proc. własne	251
Rachunek z kasami powiatow. . .	132
Pozostałe aktywy	1
	<hr/>
Ogółem . . .	3152

Z przeniesienia . . .	3152
	<hr/>
Ogółem . . .	3152

II. BANKI AKCYJNE, TOWARZYSTWA WZAJEMNEGO KREDYTU
i TOWARZYSTWA POŻYCZKOWO OSZCZĘDNOŚCIOWE.

a) Ogólny obrót za 1912 rok.

Banku Handlowego w Warszawie, Oddz. w Kaliszu . . .	121.598.823	rb.	71	k.
Ryskiego Banku Handlowego, Oddz. w Kaliszu . . .	110.409.611	„	28	„
Towarzystwa Wzajemnego Kredytu	69.081.707	„	85	„
II „ „ „	11.202.803	„	06	„
Towarzystwa Pożyczkowo-Oszczędnościowego . . .	8.347.089	„	10	„
II „ „ „	3.118.045	„	68	„
III „ „ „	452.544	„	60	„
	<hr/>			
Ogółem . . .	324.210.625	rb.	28	k.

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

ZA 1912 ROK.

Tytuł rachunków	Banku Handl. w Warszawie Oddziału w Kaliszu		Ryskiego Banku Handl. Oddziału w Kaliszu		Kaliskiego Towarzystwa Wzajemnego Kredytu	
	R u b l e i k o p i e j k i					
DOCHODY						
Procenty pobrane	293892	26	169202	86	270555	46
Prowizja i komisowe	23039	74	10061	74	9337	98
Zysk na papierach % ₀ -ch własnych, na wekslach na zagranicę i na walucie obcej	3523	82	795	53	5365	08
Wpływy z należności odpisanych dawniej na straty	1283	90	187	55	265	07
Dochód z nieruchomości własnej .	—	—	—	—	1565	80
Różne dochody	—	—	—	—	468	35
Ogółem .	321739	72	180247	68	287557	74
WYDATKI						
Wynagrodzenie Zarządów, Rad, Ko- mitetów dyskontowych, pracu- jących i służby.	31441	30	25233	16	26893	20
Koszty handlowe	15033	52	9113	52	16636	66
Procenty zapłacone	149396	60	108225	14	173032	46
Amortyzacje	376	66	1335	59	1319	12
Straty	5102	55	2716	98	3692	88
Różne wydatki	—	—	—	—	559	56
Zarezerwowane procenty na 1913 r.	20265	92	16330	27	17658	33
Razem .	221616	55	162954	66	239792	21
Czysty zysk za 1912 rok	100123	17	17293	02	47765	53
Ogółem .	321739	72	180247	68	287557	74

II-go Kaliskiego Towarzystwa Wzajemnego Kredytu		Kaliskiego Towarzystwa Pożyczkowo- Oszczędność.		II-go Kaliskiego Towarzystwa Pożyczkowo- Oszczędność.		III-go Kaliskiego Towarzystwa Pożyczkowo- Oszczędność.		OGÓŁEM	
R u b l e i k o p i e j k i									
67622	56	87723	76	34095	04	6471	46	929563	40
5385	66	396	78	—	—	376	45	48598	35
—	—	1448	63	87	50	35	50	11256	06
74	—	3106	97	—	—	—	—	4917	49
—	—	1602	69	—	—	—	—	3168	49
128	80	586	29	679	90	51	35	1914	69
73211	02	94865	12	34862	44	6934	76	999418	48
7977	50	14580	89	6867	90	1955	—	114948	95
3098	51	6645	45	2855	71	420	47	53803	84
39437	23	42814	99	15135	92	2878	13	530920	47
187	44	3343	02	108	04	143	16	6813	03
3496	07	5805	19	230	26	—	—	21043	93
266	52	179	36	—	—	—	—	1005	44
7680	91	5171	41	2025	61	166	15	69298	60
62144	18	78540	31	27223	44	5562	91	797834	26
11066	84	16324	81	7639	—	1371	85	201584	22
73211	02	94865	12	34862	44	6934	76	999418	48

B I L A N S

PO DZIEŃ 1 STYCZNIA 1913 ROKU.

II-go Kaliskiego Towarzystwa Wza- jemnego Kredytu		Kaliskiego Towa- rzystwa Pożyczko- wo-Oszczędności- wego		II-go Kaliskiego Towarzystwa Po- życzkowo-Oszcz.		III-go Kaliskiego Towarzystwa Po- życzkowo-Oszcz.		O G Ó Ł E M					
R	U	B	L	E	I	K	O	P	I	E	J	K	I
58202	40	43916	62	7866	60	8680	31	356560	90				
—	—	—	—	—	—	—	—	44022	16				
2523	99	21105	30	22	19	282	88	202812	69				
622844	68	665892	71	289050	37	67088	45	7.600114	46				
—	—	331200	—	105211	81	4321	—	540271	41				
—	—	—	—	—	—	—	—	6088	73				
—	—	37543	12	18905	43	—	—	89087	97				
27563	—	—	—	—	—	—	—	717398	80				
34438	65	—	—	—	—	—	—	656600	55				
3833	20	1150	—	—	—	—	—	4983	20				
3990	60	58249	34	10398	27	2100	—	230717	22				
—	—	3300	—	—	—	—	—	16663	62				
—	—	—	—	—	—	—	—	302114	61				
76265	91	—	—	—	—	—	—	2506108	48				
—	—	—	—	—	—	—	—	107774	10				
—	—	—	—	—	—	—	—	46102	91				
—	—	—	—	—	—	—	—	115537	32				
1187	45	6690	—	600	—	300	—	13367	45				
—	—	65670	23	—	—	—	—	246770	44				
499	37	—	—	—	—	—	—	11515	98				
598	43	4442	34	1443	18	50	—	10955	05				
831947	68	1.239259	66	433497	85	82822	64	13.825568	05				
89760	—	197191	76	64699	30	23396	95	782218	01				
2091	47	12024	70	2914	98	738	02	80039	47				
5493	66	11525	63	4452	76	—	—	36438	83				
—	—	2886	03	—	—	—	—	8396	37				
—	—	8736	50	3052	22	—	—	24278	57				
—	—	3300	—	—	—	—	—	3300	—				
341141	41	917020	41	289406	50	54877	86	4.263092	87				
301862	38	—	—	—	—	—	—	1.476714	03				
11143	52	—	—	—	—	—	—	241143	52				
161	24	33905	35	56294	66	—	—	320479	36				
53153	12	—	—	—	—	—	—	1.059408	47				
—	—	—	—	—	—	—	—	4.935683	70				
—	—	—	—	—	—	—	—	15857	36				
2406	57	3296	81	1669	40	342	10	116663	32				
561	05	—	—	—	—	1575	38	6472	45				
2769	—	2876	25	1343	42	354	33	14910	22				
—	—	—	—	—	—	—	—	123690	06				
—	—	25000	—	—	—	—	—	28714	38				
2656	51	—	—	—	—	—	—	17184	24				
7680	91	5171	41	2025	61	166	15	69298	60				
11066	84	16324	81	7639	—	1371	85	201584	22				
831947	68	1.239259	66	433497	85	82822	64	13.825568	05				

Reasumując przytoczone dane cyfrowe, widzimy, że Instytucja nasza przechodziła najrozmaitsze fazy w swoim rozwoju.

Z maleńkiej Kasy Pożyczkowej Przemysłowców powstał z czasem potężny Wzajemny Kredyt, obracający dzisiaj milionami rubli i zajmujący w kraju jedno z pierwszych miejsc wśród Towarzystw Spółdzielczych.

On to wpłynął dodatnio na podniesienie się okolicznej kultury rolnej, podwyższył tem samem cenę ziemi, rozwijając równocześnie handel i przemysł, co widać z dużego rozwoju naszego miasta w czasach ostatnich.

Przy założeniu Kasy Pożyczkowej Przemysłowców w Kaliszu był tylko jeden Bank Państwa, portfel którego nie przenośli 100.000 rb. i trzy kantory bankierskie; obecnie prócz wielkiego Oddziału Banku Państwa mamy:

Oddział Banku Handlowego w Warszawie;

Oddział Banku Handlowego w Rydze z bardzo poważnemi obrotami,
oraz Drugie Towarzystwo Wzajemnego Kredytu;

5 Towarzystw Pożyczkowo-Oszczędnościowych;

Cztery kantory bankierskie i

Trzy kantory zmiany pieniędzy, których to instytucji działalność finansowa przedstawia się dodatnio.

Sześćoletnie istnienie Kasy Pożyczkowej Przemysłowców, oraz 15-letnia działalność Towarzystwa Wzajemnego Kredytu świadczą dowodnie, że pozostały wierne tym postulatom ekonomicznym, jakimi kierowali się ich założyciele, że były i są ostoją w rozwoju naszego rolnictwa i rodzimego przemysłu, handlu i rzemiosł, obejmując z biegiem czasu coraz szersze kręgi, stosownie do wymagań życia i potrzeb instytucji społeczno-finansowych.

Wierzymy, że Towarzystwo Wzajemnego Kredytu, dzięki zaufaniu, jakiego używa wśród szerokich sfer naszego ogółu, będzie miało zapewniony i nadal byt swój i rozwój, naturalnie, o ile u steru jego stać będą ludzie uzdolnieni pod względem finansowo-handlowym, ożywieni miłością dla kraju, której źródłem jest cicha, celowa i zgodna praca ku dobru i pożytkowi społecznemu.

Stanisław Bulewski.

URÓCZYŚCIE

poświęcenia nowego gmachu

Towarzystwa Wzajemnego Kredytu.

Uroczystość otwarcia i poświęcenia nowego gmachu Towarzystwa Wzajemnego Kredytu, przy ulicy Józefiny pod № 555, odbyła się w dniu 24 Października 1913 roku, wobec przedstawicieli wszystkich instytucji finansowych w Kaliszu i kilku — zamiejscowych, przybyłych na tą uroczystość, oraz członków Władz Towarzystwa, wielu stowarzyszonych i tych, którzy swą pracą przy wzniesieniu gmachu poświęcili.

Otworzył zebranie Prezes Rady, Dr. Henryk Chrzanowski, który, witając przybyłych na powyższą uroczystość, przemówił do Nich i do obecnego prefekta Polskiej 7-mio klasowej Szkoły Handlowej, księdza Włodzimierza Jasińskiego, w następujące słowa:

„Przypadł mi w udziale zaszczyt powitania Szanownych Panów w tym nowym gmachu, w którym w dniu jutrzejszym ma się rozpocząć dalsza działalność Towarzystwa Wzajemnego Kredytu.

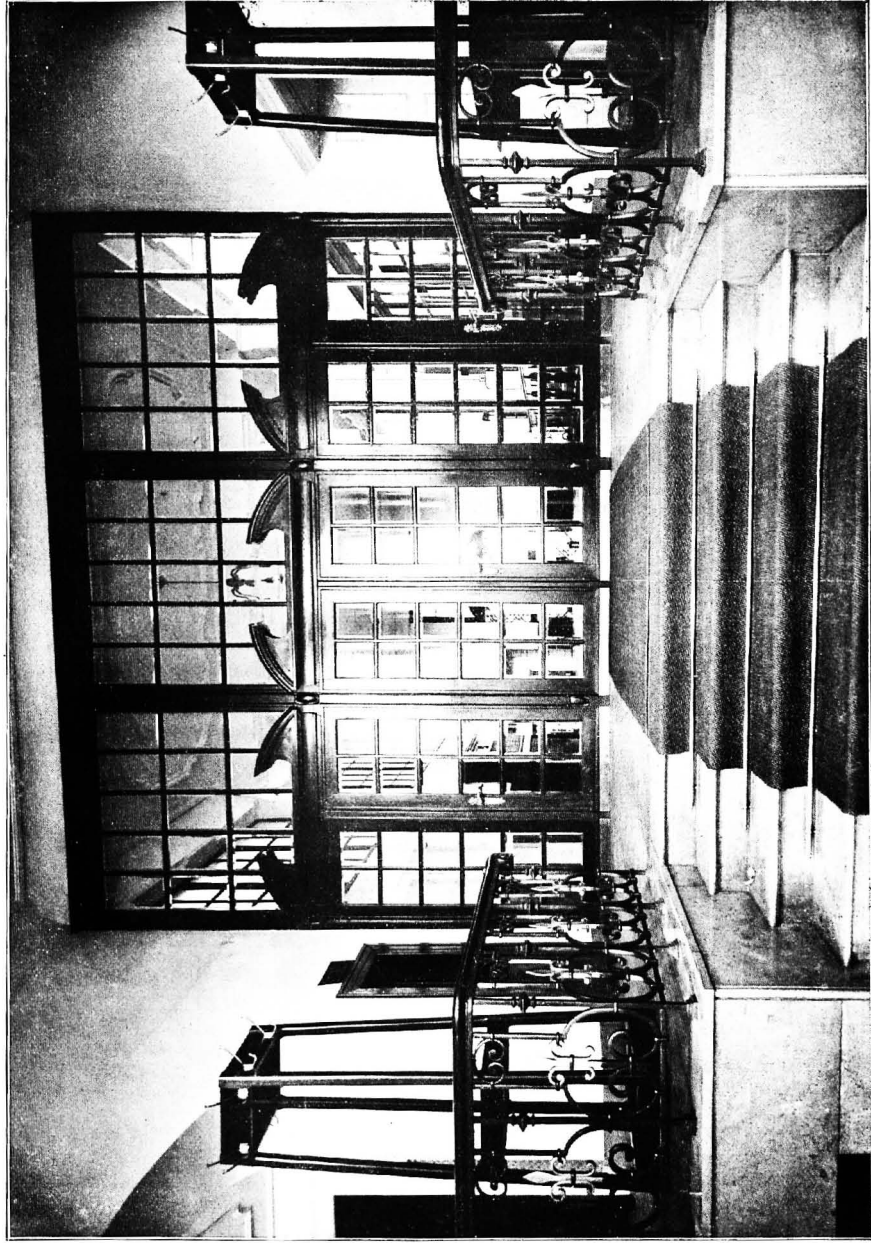
„Przy zgodnej i usilnej pracy z małych rzeczy tworzą się nieraz wielkie! Te słowa zastosować można i do naszego Towarzystwa.

„Kiedy w roku 1886 wystąpienie ze strony okolicznych właścicieli większej własności z projektem stworzenia instytucji finansowej w Kaliszu, nie odniosło żadnego skutku ze względu, że dla większej własności potrzeby kredytowe zaspakają Tow. Kred. Ziemskie, a dla mniejszej własności wystarczają Kasy gminne, wtenczas pewne grono osób, złożone przeważnie z obywateli miasta Kalisza, powzięło myśl utworzenia dla miasta Kasy przemysłowców.

„Po pięcioletnich staraniach otrzymano wreszcie w roku 1893 tak długo oczekiwane zatwierdzenie ustawy dla tejże Kasy, która też niezwłocznie w roku tym rozpoczęła swoją czynność.

„Rozwój Kasy postępował tak szybko, że w kilka lat już uważano za konieczne zastosować się do żądania władz i wystąpić z projektem przemiany tejże Kasy na dzisiejsze Towarzystwo Wzajemnego Kredytu.

Biura Kaliskiego Tow. Wzajemnego Kredytu.

WEJŚCIE.

„Projekt ten w krótkim wyjątkowo czasie uzyskał sankcję władz, a okazało się, że był on dobrze obmyślony, bo jakkolwiek Towarzystwo nasze liczy dopiero 15-ty rok swego istnienia, to jednakże dzięki dzielnemu i umiejętnemu kierownictwu Prezesa Zarządu, Stanisława Bulewskiego, który od samego początku założenia Kasy nie szczędzi swych starań i pracy, przybrało tak wielkie rozmiary, że dotychczasowe pomieszczenie w starym gmachu stało się dla dalszego rozwoju Instytucji wprost niewystarczającym.

„To też we Władzach Towarzystwa prawie jednogłośnie powzięto myśl pobudowania nowego obszernego gmachu, w którym Instytucja nasza swobodnie rozwijać by się mogła.

„Myśl ta zamienioną została w czyn! Stoimy już dzisiaj wobec faktu dokonanego! Nowy gmach został wykończony, jutro ma się rozpocząć w nim praca biurowa!

„Ale tak, jak dotychczas, tę obfitą w rezultaty działalność naszej Instytucji zawdzięczać należy przede wszystkim opiece Pana Boga, — tak też pragnęlibyśmy, aby dalsza działalność jej w tym nowym gmachu z Bogiem rozpoczęta została, dlatego też na wstępie do niego, udajemy się do Ciebie, Szanowny X. Prefekcie, z prośbą o jego poświęcenie!“

*

*

*

Po ceremonii poświęcenia, przy współudziale członków Zarządu Towarzystwa, dzielny kaznodzieja, ks. Jasiński, przemówił do zebranych, co następuje:

„Brat, który bywa wspomagan od brata,
jest jako miasto mocne“. (Przyp. XVIII, 19).

Ze wszech stron i niemal na każdym polu zawisło nad nami złowrogie hasło „vae victis“...

Ślady tego bardzo dotkliwie odczuwać się dają w całym życiu narodu, a zaledwie od czasu do czasu jaśniejsza chwila rozprasza mrok naszej wędrówki dziejowej.

Promień jej ukazuje się tam, gdzie duch jednostek i zespół serc braci ożywia się, by tworzyć nowe placówki o życiowej sile i leczyć biedy nasze.

Światło jej zapala się wtedy, gdy miłość dobra ogólnego krzesze iskry czynów szlachetnych, dążących do oświecenia, umocnienia i odrodzenia rodaków, twardej los życia dziedziczących.

Płomień pracy obejmuje szeregi wówczas, gdy cel i drogi zbożnego dzieła śmiało naprzód kroczyć pozwalają, a radość ożywia wszystkich, gdy dochodzimy do uświadomienia, że „wspólnymi siłami wzniesić jedynie możemy gmach przyszłości“.

Dla grodu naszego, a tem samem i kraju, taką jaśniejszą chwilę dziś święcimy, gdy po dwudziestoletnich wysiłkach pracy mała w zaczątkach Kasa Przemysłowców, zamieniona w Towarzystwo Wzajemnego Kredytu, doszła do tego punktu, że prawie pół setki milionów rubli rocznie przechodzi przez jej ręce i ciężką pracą zdobyła się na gmach własny. Nie te miliony nam imponują, ani symboliczna odrodzeniowa struktura budynku nas porywa, ale duch samoobrony i zdolności do czynu tak wymownie przemawia, że ciężkiej doli zapominając, odświeżone nastroje odczuwamy w duszy.

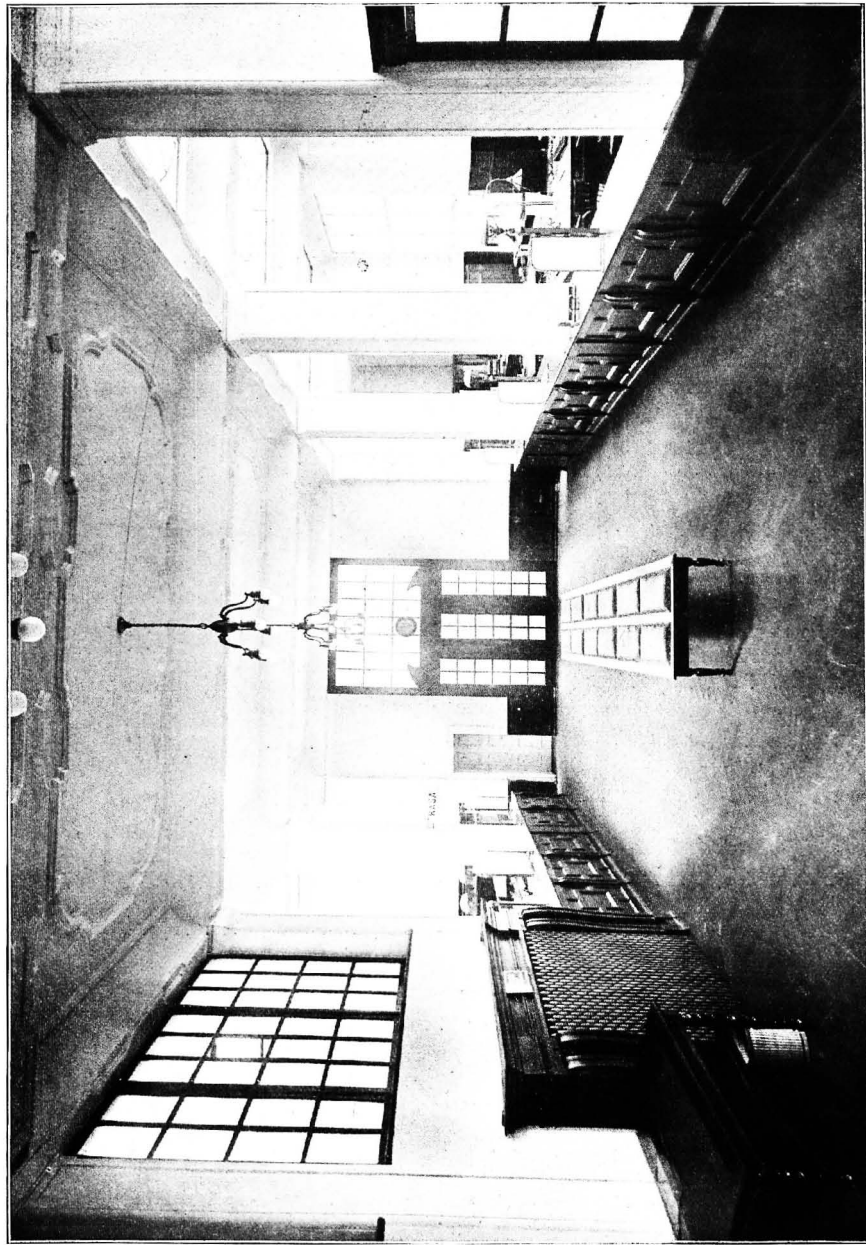
Na prośbę zjednoczonych Władz Towarzystwa, wyrażonych dobitnie w słowach Prezesa Rady: „Kto z Bogiem, z tym Bóg“, poświęciłem ten przybytek i kuźnicę rodzimą, która narodowi służyła i nadal służyć będzie. Czasy starożytne nie znały siły operacji bankowych, dopiero Wenecja w Wiekach Średnich ich istnienie zapoczątkowała, czekając na naśladowców przez pare stuleci.

Kraj nasz, zajęty sprawami kultury i walk, zaledwie „mons pietatis“, na wzór włoskich, zdołał powołać do bytu, dzięki miłosiernemu sercu Skargi.

Dopiero praca organiczna dzielnych reformatorów społecznych pomyślała o obronie szerokich mas przed lichwą i wyzyskiem spekulantów, lokujących swe oszczędności drogą prywatną na warunkach niegodziwych.

Powstają instytucje państwowe, za ich przykładem prywatne, aż wreszcie znalazły się organizacje społeczne, do których i nasza instytucja należy.

Biura Kaliskiego Tow. Wzajemnego Kredytu.

SALA OGÓLNA.
(HULL)

Jak trudną była ta praca zmobilizowania szerokich zastępów ludzi do pracy w tym kierunku, najlepiej nas poucza ogólne uprzedzenie do poświęcenia się jej. Myśmy powierzyli zupełnie bezwiednie przemysł, handel w ręce obce, nie czując powołania do pracy na tem polu. Zresztą tak samo było i gdzieindziej, bo jeszcze w 1781 r. Akademia Madrycka ogłosiła konkurs na temat: „Pożyteczny przemysł nie przynosi hańby“, co ogólny nastrój najwyraźniej podkreśla.

Na szczęście ostatnie czasy zmieniły pogląd na stan ekonomiczny narodów i u nas siecią instytucji finansowych opasany jest kraj.

Więcej powiem, w szerokie koła społeczne przedostało się hasło, że „dziś patriotą polskim nie może być nazwany ten, kto miłując naród, nie dąży jednocześnie do podźwignięcia go pod względem ekonomicznym“.

Nie będąc specjalistą, nie mogę w dniu Waszego Święta, dzielni pracownicy na niwie przynależności do dobra narodowi, snuć wywodów ekonomicznej treści, pozwólcie jednak, że jako kapłan-rodak ważność i znaczenie Waszej pracy podkreślę, a tem samem do nowych wysiłków i zabiegów zachęcę.

Trudem i móżolem stworzyliście instytucję, której już tytuł wiele mówi, bo wyraz wzajemny wspólnotę oznacza, a nawet braterstwa blizkim być winien.

Dla nas, upośledzonych od losu pod wieloma względami, wszelka wspólnota jest wielką zdobyczą, a jak mówił Mickiewicz: „wspólna moc tylko zdoła nas ocalić“ — więc jest również i warunkiem przyszłości pomyślnej.

Gdybyśmy wcześniej zrozumieli, że w zrzeszeniu się celowem jest moc narodu, wiele bied jego znanemi by nam było tylko z imienia, a nie przygniatałyby nas ciężarem swej rzeczywistości.

Towarzystwa o charakterze ekonomicznym istotnie mają u nas znaczenie wychowawcze. Uczą tej zapoznanej wśród nas, a szczególnie wśród mas szerokich cnoty oszczędności, która jest źródłem gromadzenia środków do bytu niezależnego i pracy społecznej, a jednocześnie bodźcem do wytrwałego działania.

Już Franklin mawiał: „Kto wam mówi, że możecie się zubożyć inaczej, jak przez pracę i oszczędność, podaje wam truciznę“ — a ja dodam od siebie,

że oszczędność jest źródłem zapału do dalszej pracy. Nasze życie nad stan i bezradność życiowa podkopują naturalny rozwój społeczny, więc oszczędność i praca umiejętna są postulatami koniecznymi do odrodzenia narodu.

Przeczuleni duchowo, znękami moralnie lub nastroszeni optymistycznie, mamy mało zdolności do należytego oceniania naszych sił, traktowania przeciwnika i stawiania planów wykonalnych i celowych.

Ztąd oglądamy typy ludzi, którym brak życiowej trzeźwości, obok tych, co toną jedynie w pogoni za materialnym dobrobytem.

Pierwsi tworzą siłę nieprodukcyjną, drudzy obniżają poziom ducha i kultury narodu.

Institucje ekonomiczne tej trzeźwości życiowej uczą, wskazując wymownie cyframi, co zdziałać można i w tem leży ich wartość pedagogiczna.

Brak środków materialnych zabija inicjatywę nawet u tych, którzyby działać mogli i pragną, a tylko jednostki wybitne bohaterskim duchem „mierzą siły na zamiary“.

Towarzystwa Wzajemnego Kredytu, gromadząc kapitał, udostępniając jego zdobycie ludziom dobrej woli, budzą tem samem siły twórcze i niejednej placówce warunki bytu tworzą, a że nam tak wiele do zdziałania zostało, że braki w każdej dziedzinie przemysłu i handlu boleśnie odczuwamy, więc misja wychowawcza i pomocnicza dla Towarzystwa stoi w pełni otworem i do obywatelskiego czynu wzywa.

Słusznie tutaj za poetą powiedzieć mogę:

„Cierpliwej, wielkiej pracy
Dziś na nas przyszedł dział,
Musim być, jak kropelki,
Co żłobią głązy skał“.

Pod względem ekonomicznym społeczne instytucje finansowe są zbawieniem narodu i samoobroną przed wyzyskiem lichwy, tak bardzo do niedawna panującej w społeczeństwie, a będącej przyczyną ruiny tylu rodów, jednostek i przedsiębiorstw.

Biura Kaliskiego Tow. Wzajemnego Kredytu.

EKSPEDYCJA.

Gdyby innej zasługi nie miały nasze Towarzystwa, jak tylko tę, że ze szponów zajadłych wrogów uwolniły dłużników, że uczciwym pracownikom na jasnych warunkach służą pomocą, jużby na miano dobroczyńców zasłużyły.

Na szczęście, ich działalność szersze kręgi obejmuje.

Znaną jest maksyma, że dłużnik używa kapitału korzystniej niż wierzyciel, a składają się na to warunki przygotowawcze specjalistów, szukających w kapitale sprzymierzeńca do swej pracy i różnorodnie podejmowanych przedsięwzięć, których kapitaliści sami przeprowadzić nie byliby w stanie. Ztąd płynie pożytek dla całości ekonomicznej społeczeństwa wówczas, gdy kapitał w ręku posiadacza jego samego wzbogaca.

Matka-ziemia ma skarby nieprzebrane, a jedynie brak środków materialnych biednym narodom nie pozwala ich wydobyć.

Dostarczanie tych środków rolnikom, górnikom i pracownikom zawodem im podobnym, daje możność uruchomienia tych skarbów, które inaczej odłogiem by leżały.

Doskonale zrozumiało to zadanie nasze Towarzystwo Wzajemnego Kredytu, skupiając koło siebie naszych ziemian, mając w szeregach pracowników, a nawet na czele Rady, ich przedstawiciela i darząc zaufaniem tych, co resztek naszej karmicielki bronią i na jej straży stoją.

Śmiało powiedzieć można, iż kapitał użyźnia ziemię, więc i prace Towarzystwa w tym kierunku podejmowane są troską około świętej spuścizny naszej.

Siła ducha jest wielką, potężną, ale do praktycznego przeprowadzenia spraw potrzebuje ziemskiej powłoki, jaką są środki finansowe.

Towarzystwa Wzajemnego Kredytu, gromadząc kapitały, zrzeszają siły doczesne na poparcie duchowych zamiarów.

Tych ostatnich nie brak w narodzie, boć zresztą i takie nasze przeznaczenie, by umacniać to, co słabe w narodzie, leczyć co chore i dźwigać to, co blizkiem jest upadku, a przy tem nasza misja:

„skarb, który ojce utracili z rąk,
my odbić mamy ofiarą mąk“—

żąda po nas pracy zbiorowej w jak najszerszym zakresie.

Najsłabszą stroną naszego społeczeństwa jest brak odpowiedniego stanu mieszczańskiego, uzdolnionego do pracy zawodowej, wyrobionego duchowo i moralnie, oświeconego umysłowo i pracującego społem z innymi stanami dla dobra ogólnego.

Brak ekonomicznej podstawy trzyma go w uśpieniu i niedołęstwie, skazując na wegetację i walkę o byt bez jutra lepszej przyszłości i rozwoju.

Tym to rzeszom licznym Towarzystwa otwierają drogę do samopomocy, torują przystęp do niezależnienia i oświaty, sposobiąc na dzielnych obywateli kraju.

Dzisiaj o bogactwie narodu nie decydują skarby przyrodzone, lecz zdolność do uruchomienia wszystkich głów i rąk do pracy, więc między innymi przemysł i handel stanowią jedno ze źródeł sił materialnych narodu.

Tę bryłę pracy pchnąć w ruch i stworzyć kadry dzielnych przemysłowców, swojskich kierowników handlu — jest zadaniem instytucji finansowych, by idea współdzielcza objęła cały kraj i dała pracę milionom naszej braci. Te zadania podjęło i nasze Towarzystwo, któremu przybytek, godny wielkiej sprawy, wzniesiono, by na rozpoczętej drodze nie ustało, ale szło dalej i pracowało owocnie.

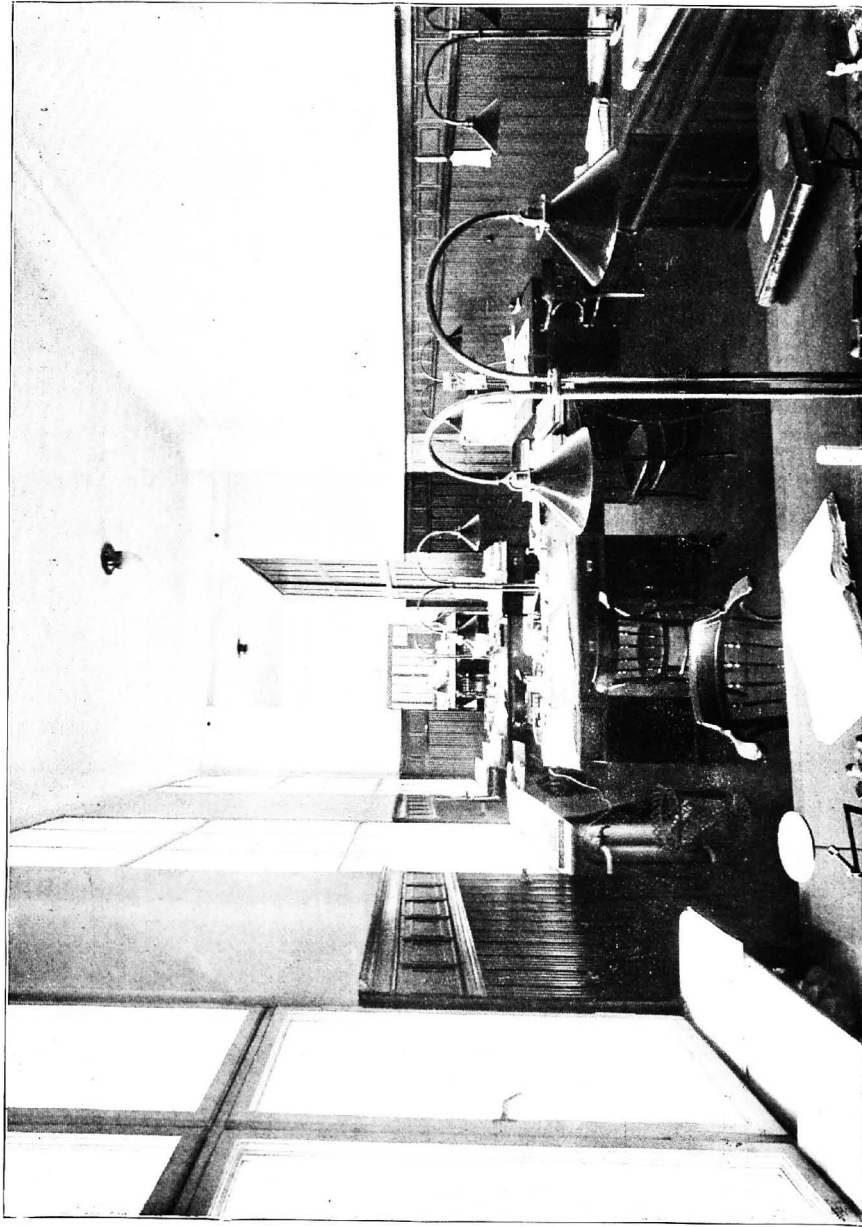
Dotychczasowi kierownicy instytucji napracowali się rzetelnie, imiona ich zdobi dostojęństwo sumiennej i obywatelskiej pracy, a owoce działalności są żywym jego dowodem.

Praca jednak cała w materialnym zakresie pozostać nie może, kierować nią musi duch, zdobić ideał i podtrzymywać dobro wyższe, niż pieniądz i bogactwa.

Już pismo Boże mówi: „bogactwa i siły wywyższają serce, a nad nie bojaźń Pańska“ (Ekl. 40. 26), więc też panowie i Waszej pracy ten Boży pierwiastek przyświecać musi, znajdując zastosowanie w życiu praktycznym. Instytucja Wasza, rozwijając się normalnie i szerząc rozwój koło siebie, musiała wykazać i swą działalność społeczną.

Jest nią, poza wspieraniem działalności filantropijnej, żywy pomnik w postaci polskiej naszej szkoły, którą opieką i pomocą od jej zawiązku aż do ostatniej chwili otacza.

Biura Kaliskiego Tow. Wzajemnego Kredytu.

BUCHALTERJA.

Ten zespół polskiej instytucji z oświatą rodzimą jest jednym z tych dzieł narodu, które wróżyć każą, że idziemy świadomie i zbożnie do celu.

Prace, nadzieje, smutne i radosne chwile Waszego Towarzystwa wypowie Prezes Zarządu, więc tego działu nie dotykam, chcę tylko, podkreśliwszy społeczne znaczenie i działalność Waszą, obudzić nowe siły do dalszej pracy i sprowadzić ducha mocy i wytrwania na zdobytym posterunku. Bóg niech błogosławi Waszej pracy, Panowie, a kraj niech ma w Was wierne syny swoje Amen“.

Ks. Wł. Jasiński.

* * *

Z kolei na mównicę wstąpił Prezes Zarządu p. Stanisław Bulewski i w źródłowo opracowanym referacie, pomieszczonym w niniejszej księdze pamiątkowej, zapoznał obecnych z historją banków, poczynając od XII-go wieku, skreślił rys historyczny polskich instytucji bankowych z ich macierzą Bankiem Polskim na czele, następnie odczytał kompletną monografię Kasy Pożyczkowej Przemysłowców Kaliskich, którą przed laty 15 z polecenia Ministru Skarbu przemianowano na Kaliskie Towarzystwo Wzajemnego Kredytu, streszczając cyfrowemi danemi i wykazami jego działalność.

W końcu przemówienia w imieniu Władz Towarzystwa złożył podziękowanie wszystkim tym, którzy dotąd popierali Towarzystwo pomocą kredytową i zaufaniem, a przede wszystkim przedstawicielom Banków, przybyłym na uroczystość, a mianowicie:

a) zamiejscowym:

Dyrektorowi Banku Spółek Zarobkowych w Poznaniu, p. Władysławowi Tomaszewskiemu,
Prezesowi Zarządu Banku Towarzystw Spółdzielczych w Warszawie,
D-r Antoniemu Rządowi,
Prokurentowi tegoż Banku, p. Stanisławowi Bobińskiemu,

b) miejscowym:

Zarządzającemu Kaliskim Oddziałem Banku Państwa, p. Janowi,
synowi Teodora, Tupicy,

Kontrolerowi tegoż Oddziału, Wiktorowi, synowi Pawła, Żytkowskiemu,
Dyrektorowi Oddziału w Kaliszu Banku Handlowego w Warszawie,
p. Bolesławowi Ebertowi,

Wice-Dyrektorowi tegoż Oddziału, p. Leonowi Dziewulskiemu,
Dyrektorowi Oddziału w Kaliszu Ryskiego Banku Handlowego,
p. Stanisławowi Butkiewiczowi,

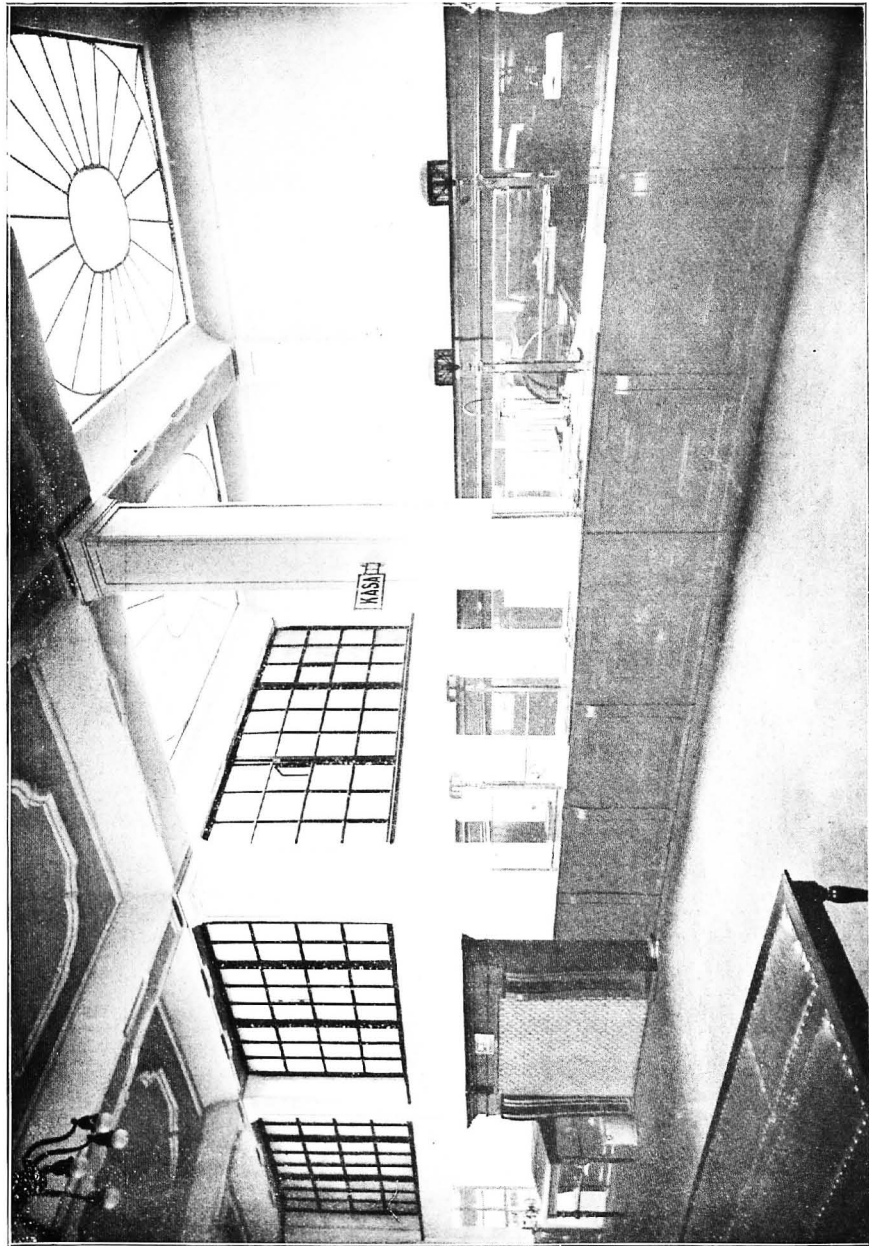
Wice-Dyrektorowi tegoż Oddziału, p. Juljanowi Joelowi,

a także wszystkim przybyłym przedstawicielom Towarzystw Spółdzielczych w Kaliszu i wszystkim tym, którzy nas dotąd popierali.

W samem zaś zakończeniu wezwał zebranych do uczczenia przez powstanie pamięci zgasłych, a zasłużonych założycieli Kasy Pożyczkowej Przemysłowców i Członków Władz tak jednej, jak i drugiej instytucji, a mianowicie:

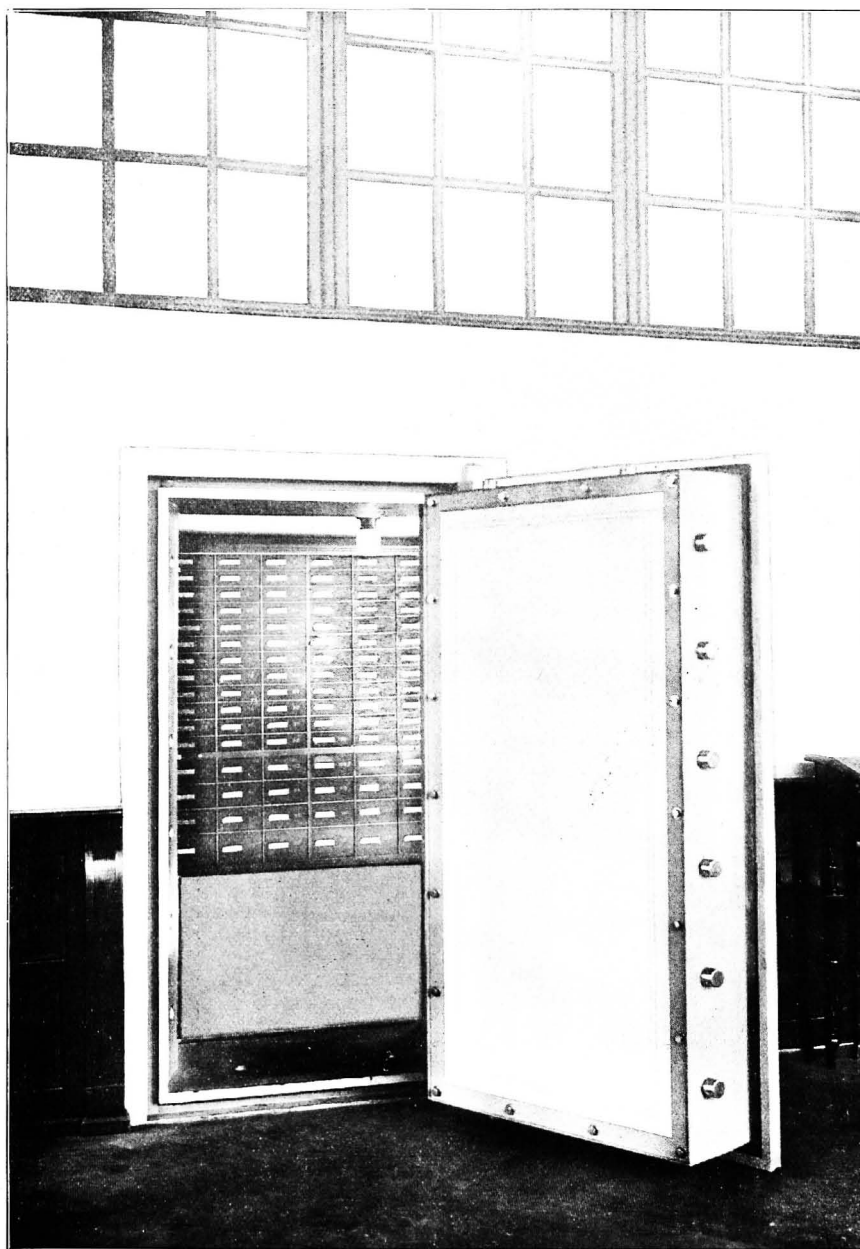
1. Batkowskiego Marjana,
2. Blocha Mojżesza,
3. Bogdaszewskiego Józefa,
4. Bronikowskiego Stefana,
5. Czerwińskiego Adama,
6. Dreckiego Emiljana,
7. Drjańskiego Józefa,
8. Drygasa Jana,
9. Fuldego Alberta,
10. Fuidego Wilhelma,
11. Hindemitha Bronisława,
12. Idzikowskiego Edmunda,
13. Jastrzębskiego Gracjana,

Biura Kaliskiego Tow. Wzajemnego Kredytu.

K A S Y .

Biura Kaliskiego Towarzystwa
Wzajemnego Kredytu.

S A F E S .

14. Kapalińskiego Leona,
15. Kiedrzyńskiego Lucjana,
16. Koniecznego Jana,
17. Leszczyńskiego Władysława,
18. Lewi Stanisława,
19. Młodeckiego Hipolita,
20. Panka Józefa,
21. Pretwitza Artura,
22. Poradowskiego Józefa,
23. Richtera Reinholda,
24. Trąbczyńskiego Józefa,
25. Wartskiego Zygmunta,
26. Zdrojewskiego Władysława,
27. Żelińskiego Zygmunta.

* * *

Następnie p. Kazimierz Scholtz, jako członek Zarządu i kierownik nowego gmachu, w swym przemówieniu zapoznał obecnych z organizacją budowy, architekturą gmachu, konstrukcjami i wewnętrznym urządzeniem, gdzie zastosowane zostały wszelkie nowoczesne zdobycze techniki budowlanej i urządzeń bankowych, przyczem zaznaczył, że komisja budowlana, tworząc gmach użyteczności publicznej, mający dla przyszłych pokoleń być wzorowem świadectwem rozwoju naszego budownictwa, rzemiosł i sztuki stosowanej, powierzała wykonanie prac przedewszystkiem siłom miejscowym przy doborze najlepszych materiałów i ścisłem zachowaniu stylu i estetyki.

Poszczególne prace podług projektów budowniczego p. Rogera Sławskiego z Poznania, pod dozorem inżyniera gubernialnego p. Melchiora Nestorowicza z Kalisza i kierownictwem technicznym p. Kornela Zieleńskiego, wykonały następujące firmy:

1. J. Kical Kalisz: roboty murarskie,
2. J. Zieliński Kalisz: roboty ciesielskie,

3. Inżynier W. Paliszewski (firma Westphal) Poznań: roboty żelazo-beton.,
4. Thielman Poznań: krycie dachów,
5. Ismer i Owczarek Kalisz: roboty stolarskie,
6. L. Roliński i K. Nowicki Kalisz: roboty ślusarskie i ornamentacyjno-kowalskie,
7. Lipka Ostrów: tynki zewnętrzne, wykonane w „ terra nova“,
8. P. Krzyżanowski Kalisz: rzeźby alegoryczne, wykonane z piaskowca,
9. A. Baytel Warszawa i Preiss Kalisz: roboty szklarskie,
10. Turek i Zawilski i B. Jeżyk Kalisz: roboty malarskie,
11. Jan Wiśniewski Kalisz: roboty blacharskie,
12. Gajda i Jankiewicz Kalisz: roboty sztukatorskie,
13. Bracia Czerniejewscy Kalisz: roboty zduńskie i terakotowe,
14. Kozłowicz i Filipkowski Kielce: marmury,
15. L. Kryński Kalisz: posadzki dębowe,
16. Ludwik Kindler Kalisz: linoleum i linkrusta,
17. Anczykowski Ostrów i Rosenthal Łódź: obicia,
18. Martin Kalisz: roboty brązownicze,
19. Chrzanowski Kalisz: urządzenie biurowe,
20. Wojciechów Warszawa: krzesła,
21. Borszyński Kalisz: szafy,
22. Inż. Bogusław Dobrzycki Ostrów: centralne ogrzewanie,
23. Biuro techniczne J. Michalski Kalisz: kanalizacja i wodociągi,
24. „ „Hygiena“ (dr. J. Prądyński) Kalisz: instalacje gazowe,
25. „ „elektrotechniczne St. Murzynowski Kalisz: elektryczne oświetlenie,
26. K. Gaertig i S-ka Poznań: stylowe żyrandole, lampy i giszety,
27. J. Kardoliński Kalisz: ogrodzenia druciane,
28. J. Mamoński i Kopiński Kalisz: roboty brukarskie,
29. W. Wentzke Łódź: studnia artezyjska,
30. Cegielnia Piwonice: cegła maszynowa.

Członek Zarządu p. Ignacy Łaszczyński zakończył uroczystość odczytaniem nadesłanych z rozmaitych stron listów i depeesz, a mianowicie:

1) Z powodu uroczystości otwarcia nowego gmachu przesyłamy Wielmożnym Panom jak najserdeczniejsze życzenia dalszego pomyślnego rozwoju „Szczęść Boże“

Bank Związku Spółek Zarobkowych w Poznaniu.

2) Oby gmach nowy był symbolem rozwoju niewzruszonego, jak fundamenty budowy, oby był jednym z znaków pomyślnej przyszłości narodu

Bank Zarobkowy agentura w Skalmierzycach.

3) Bratniej Spółce Kaliskiego Wzajemnego Kredytu na uroczystość poświęcenia nowego gmachu Towarzystwa przesyłamy serdeczne życzenia dalszego rozwoju instytucji

Bank Kupiecki w Ostrowie.

4) Wir empfinden Ihre gefl. Mitteilung vom 1 d. M., der wir entnehmen, dass Sie am morgigen Tage Ihr neu erbautes Bankgebäude beziehen werden, und wollen nicht verfehlen, Ihnen bei diesem Anlass unsere besten Glückwünsche auszusprechen

Bank für Handel und Industrie Berlin.

5) Z powodu poświęcenia nowego gmachu Towarzystwa pozwalamy sobie przesłać Panom najserdeczniejsze życzenia i dalszej pomyślności

Bank Towarzystw Spółdzielczych w Warszawie.

6) Życzenia trwałego powodzenia dalszego rozkwitu w nowej siedzibie przesyła

Bank Zachodni w Warszawie.

7) Życzenia wszelkich pomyślności dalszej pracy w nowej siedzibie przesyła

Bank Przemysłowy Warszawski.

8) Z powodu przeniesienia biur Towarzystwa do nowego gmachu przesyłam najserdeczniejsze życzenia, oby zasłużona instytucja Wasza na nowej siedzibie silniej jeszcze rozwijała pożyteczną działalność dla dobra wszystkich warstw produkcyjnych, podtrzymując tem samym dobrobyt kraju

Adolf Peretz w Warszawie.

9) W uroczystym dniu poświęcenia własnej siedziby, składa serdeczne życzenia pomyślnego rozwoju, na pożytek polskiego przemysłu i handlu, pokrewna duchem i dążeniami

Kasa Pożyczkowa Przemysłowców Warszawskich.

10) Życzenia dalszego pomyślnego rozwoju dla dobra instytucji i ziemi Kaliskiej przesyłamy

Zarząd Warszawskiego Towarzystwa Wzajemnego Kredytu.

11) Szczęścia w nowej siedzibie życzy

Handlowo-Przemysłowe Towarzystwo Wzajemnego Kredytu.

12) W obec dzisiejszej uroczystości przesyłamy serdeczne życzenia dalszego pomyślnego rozkwitu Towarzystwa, czcigodnemu Prezesowi oraz kolegom życzymy: długoletniej owocnej pracy na pożytek ogółu

Zarząd Łódzkiego Towarzystwa Wzajemnego Kredytu.

13) W imieniu Zarządu drugiego Łódzkiego Towarzystwa Wzajemnego Kredytu przesyłam na ręce Szanownego p. Prezesa z okazji poświęcenia nowego gmachu powinszowania i szczerze życzenia dalszego pomyślnego rozwoju bratniej instytucji

Herman Neumark, członek Zarządu.

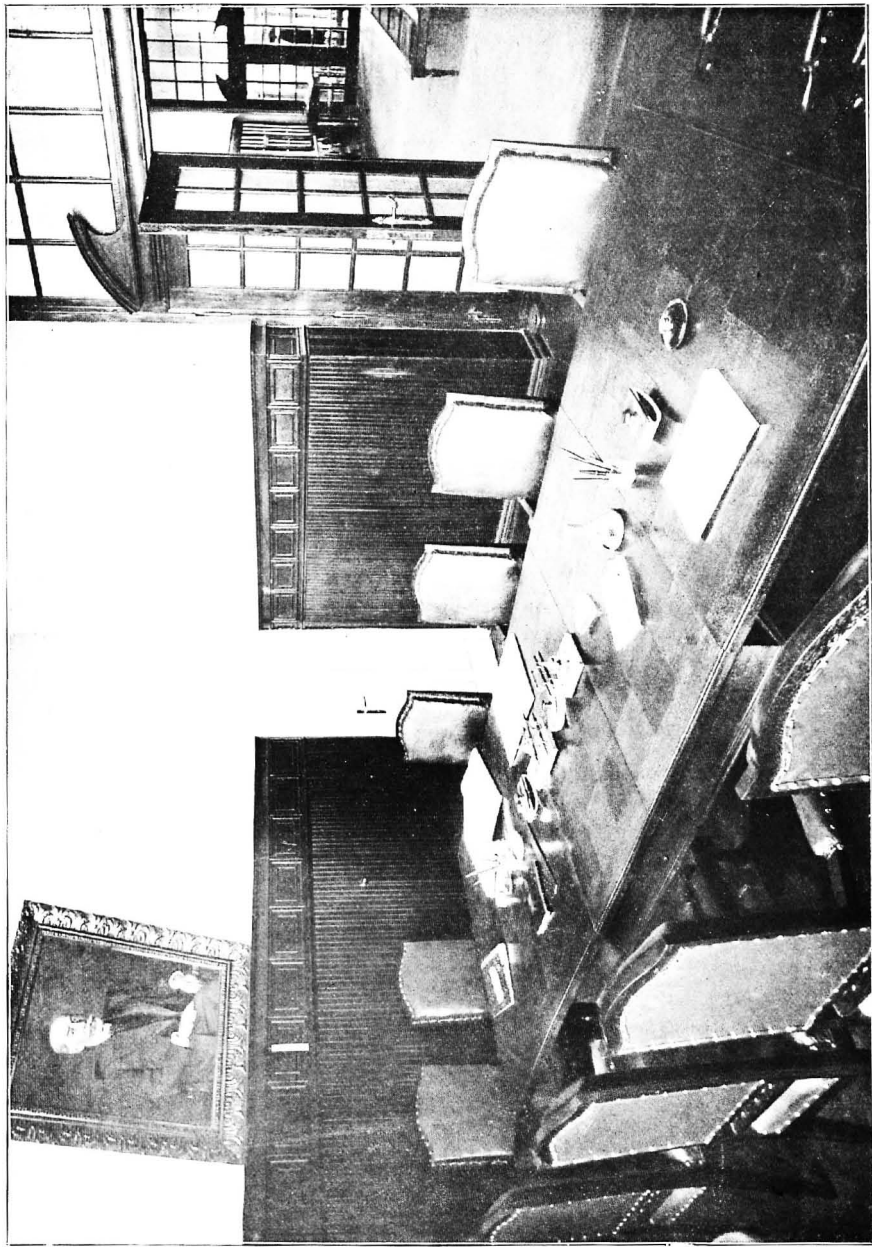
14) Życzymy szczęścia i powodzenia w nowej siedzibie

Towarzystwo Wzajemnego Kredytu Przemysłowców Łódzkich.

15) Z okazji uroczystości poświęcenia gmachu Towarzystwa pozwalam sobie przesłać serdeczne życzenia dalszego pomyślnego rozwoju instytucji, której owocna i rozumna działalność jest wzorem dla pokrewnych stowarzyszeń

Zarząd Towarzystwa Wzajemnego Kredytu w Zduńskiej-Woli.

Biura Kaliskiego Tow. Wzajemnego Kredytu.

SALA POSIEDZEŃ.

16) W posiadaniu zawiadomienia WPanów z dnia 1 b. m. przesyłamy Im na dzień poświęcenia nowego gmachu serdeczne życzenia dalszego pomyślnego rozwoju w nowej siedzibie

Lubelskie Towarzystwo Wzajemnego Kredytu.

17) W dzień uroczystości poświęcenia gmachu Towarzystwa ślemy serdeczne życzenia dalszego pomyślnego rozwoju pod własnym gmachem

Łaskie Towarzystwo Wzajemnego Kredytu.

18) W imieniu Zarządu Pabjanickiego Towarzystwa Wzajemnego Kredytu składam Szanownemu Zarządowi Kaliskiego Towarzystwa Wzajemnego Kredytu z racji uroczystości poświęcenia nowego gmachu najserdeczniejsze życzenia dalszego pomyślnego rozwoju będącej pod kierownictwem W.P. instytucji bankowej

Prezes, Teodor Hadrian.

19) Z okazji poświęcenia domu własnego przyjmijcie życzenia dalszego pomyślnego rozwoju na pożytek kraju

Brzezińskie Towarzystwo Wzajemnego Kredytu.

20) Szczyć Boże na nowej siedzibie

Skierniewickie Towarzystwo Wzajemnego Kredytu.

21) Pokrewnej instytucji z powodu przeniesienia się do własnej siedziby życzymy dalszego kwitnącego rozwoju

Sosnowickie Towarzystwo Wzajemnego Kredytu.

22) Instytucji we własnym gmachu nadal tak świetnego rozwoju, Radzie i Zarządowi szczerze wyrazy uznania

Towarzystwo Wzajemnego Kredytu w Koninie.

23) Życzymy powodzenia w nowej siedzibie

Towarzystwo Wzajemnego Kredytu w Wieluniu.

24) Życzymy dalszego rozwoju we własnej siedzibie

Żyrardowskie Towarzystwo Wzajemnego Kredytu.

25) Życzenia dalszego pomyślnego rozwoju Towarzystwa we własnej siedzibie przesyła

Zarząd I-go Warszawskiego Towarzystwa
Pożyczkowo-Oszczędnościowego.

26) Podzielam sercem uroczysty moment, życzę w nowym gmachu stałego pewnego rozwoju na użytek społeczeństwa, na chwałę kierowników

Seweryn Tymieniecki z Gries bei Bozen.

27) Z okazji poświęcenia nowego gmachu składam Dyrekcji życzenia powodzenia i rozwoju w nowym gmachu

Emil Repphan z Berlina.

28) Z powodu terminowego zajęcia po za Kaliszem, nie mogąc być świadkiem i uczestnikiem dzisiejszej uroczystości, przesyłam Towarzystwu i jego zasłużonym Władzom życzenia dalszego w dotychczasowym kierunku i na tych samych podstawach, jak dotąd, rozwoju dla pożytku i ekonomicznego podniesienia Kalisza i całej ziemi Kaliskiej

Alfons Parczewski.

29) Dalszych zasług dla miasta i kraju życzy instytucji

Cezary Łagiewski z Warszawy.

30) Wszelkiej pomyślności na nowej siedzibie dla dobra kraju i społeczeństwa

„Gazeta Częstochowska.“

31) Przykro mi, że nie mogę korzystać z zaproszenia Szanownego Zarządu, aby przybyć na poświęcenie i otwarcie nowego gmachu, gdyż brak zdrowia nie pozwala mi wyjechać z domu, lecz chociaż myślą, życzę nadal instytucji ciągłego powodzenia i wzrostu dla dobra społeczeństwa, czego życząc pozostaję z należnym szacunkiem

Wojciech Głuchowski z Koła.

32) Z powodu otwarcia nowego gmachu życzę powodzenia dalszego rozwoju
Wilhelm Beatus z Kalisza.

33) Z okazji poświęcenia nowego własnego gmachu w dniu 24 b. m.
wyrażam najszczerze gratulacje z życzeniem dalszego pomyślnego rozwoju tak
pożytecznej instytucji społecznej

Za firmę A. Lichtenbaum
Leontyna Lichtenbaum.

Ostatni przemawiali: Prezes Zarządu Banku Towarzystw Spółdzielczych
w Warszawie Dr. Antoni Rząd, składając życzenia rozwoju w nowym gmachu,
oraz inżynier Konrad Billewicz z Tomaszowa, były Prezes Komitetu Kasy Poży-
czkowej Przemysłowców Kaliskich z życzeniami dalszego rozwoju instytucji.

Uroczystość zakończyła wieczerza w sali hotelu Europejskiego, którą przed-
stawiciele władz Towarzystwa Wzajemnego Kredytu przyjmowali gości:

z Poznania: Dyrektora Władysława Tomaszewskiego
Architekta, twórcę gmachu T-wa, Rogera Sławskiego
Inżyniera W. Paliszewskiego
Inżyniera Bogusława Dobrzyckiego;

z Warszawy: Dr. Antoniego Rzęda
Stanisława Bobińskiego

oraz wielu innych miejscowych.

